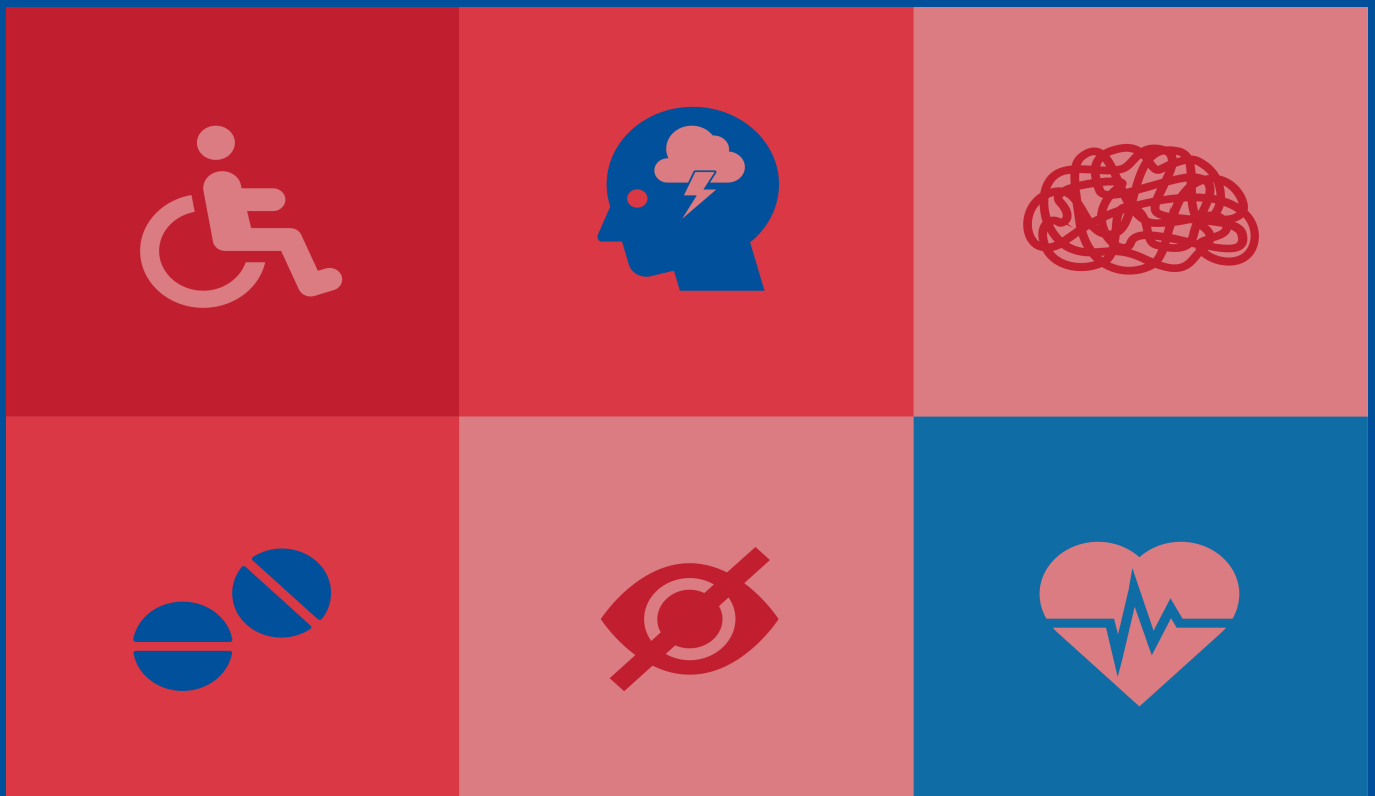

Handicap og beskæftigelse 2024

Handicap og beskæftigelse 2024

© VIVE og forfatterne, 2025

e-ISBN: 978-87-7582-496-0

Projekt: 302682

Finansiering: Satspuljen for 2019

VIVE

Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd

Herluf Trolles Gade 11

1052 København K

www.vive.dk

VIVEs publikationer kan frit citeres med tydelig kildeangivelse.

VIVE støtter FN's verdensmål og angiver her, hvilket eller hvilke verdensmål der knytter sig til publikationen.

Forord

Beskæftigelsen er typisk lavere blandt personer med end blandt personer uden handicap. Denne undersøgelse skal bidrage med viden til at understøtte, at beskæftigelsessituationen forbedres for personer med handicap.

Undersøgelsen er den sjette i rækken af en årligt tilbagevendende undersøgelse af handicap og beskæftigelse. Hovedformålet er at kortlægge beskæftigelsessituationen for personer med handicap. Desuden er det et formål med denne rapport at undersøge, hvilke barrierer personer med handicap oplever i forhold til beskæftigelse, og hvilke forhold, de oplever kan fremme mulighederne for at opnå beskæftigelse.

Følgegruppen til projektet og to anonyme referees takkes for konstruktive og indsigtsfulde kommentarer.

Rapporten er udarbejdet af senioranalytiker Mads Lybech Christensen, senioranalytiker Christian Højgaard Mikkelsen og seniorforsker og projektleder på undersøgelsen Vibeke Jakobsen.

Undersøgelsen er iværksat af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) og finansieret af Satspuljen for 2019.

Kræn Blume Jensen

Forsknings- og analysechef for VIVE Sociale forhold og Arbejdsmarked

Indholdsfortegnelse

Hovedresultater	6
Afrapportering	10
1 Indledning	11
1.1 Baggrund	11
1.2 Formål	11
1.3 Handicapbegreb	12
1.4 Datagrundlag og metode	15
1.5 Læsevejledning	18
2 Personer med handicap og deres karakteristika	19
2.1 Hvor mange har et handicap?	19
2.2 Hvem har et handicap?	23
2.3 Type af handicap	27
2.4 Begrænsninger i arbejdsmæssige og sociale sammenhænge	32
2.5 Opsamling	35
3 Beskæftigelse	37
3.1 Arbejdsmarkedsstatus	37
3.2 Job på særlige vilkår	39
3.3 Tilpasninger på arbejdspladsen	42
3.4 Udvikling i beskæftigelsesgab og ledighedsgab	45
3.5 Studie- og fritidsjob	54
3.6 Opsamling	58
4 Jobsøgning og modtagelse af ydelser	59
4.1 Jobsøgning	59
4.2 Modtagelse af ydelser	62
4.3 Netværk	65
4.4 Opsamling	69

5	Barrierer i forhold til beskæftigelse	71
5.1	Hvor mange har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde?	71
5.2	Hvem har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde?	72
5.3	Hvilke udfordringer har personer med handicap oplevet i forbindelse med at skulle finde et arbejde?	76
5.4	Opsamling	81
6	Faktorer, der fremmer beskæftigelsen	83
6.1	Hvilke forhold har fremmet nuværende eller tidligere beskæftigelse?	83
6.2	Hvilke forhold vil gøre det lettere at få job for ikke-beskæftigede?	87
6.3	Opsamling	92
Dokumentation		93
7	Datagrundlag	94
7.1	Arbejdsmarkedsstatus: definitioner i AKU	94
7.2	Stikprøve, svarprocent og opregning i AKU	95
7.3	Registerdata	100
7.4	Muligheder og begrænsninger ved brug af AKU	100
7.5	Krav til observationsantal og opregnede antal	100
8	Metode	102
8.1	Beskrivende analyser	102
Litteratur		105
Bilag 1	Udvalgte opgørelser for seks hovedkategorier af handicap	110
Bilag 2	Bilagsfigurer til kapitel 2	114
Bilag 3	Bilagsfigurer til kapitel 3	123
Bilag 4	Bilag til kapitel 4: Ydelser	125

Hovedresultater

Stor stigning i andelen med handicap de seneste 10 år

I 2024 har 28 pct. af befolkningen mellem 16-64 år ifølge eget udsagn et handicap eller længerevarende helbredsproblem. 17 pct. angiver, at de har et mindre handicap, mens 11 pct. angiver, at de har et større handicap. De anførte tal svarer til, at ca. 1.024.000 16-64-årige har et handicap, hvoraf ca. 403.600 har et større handicap, mens ca. 620.300 har et mindre handicap.

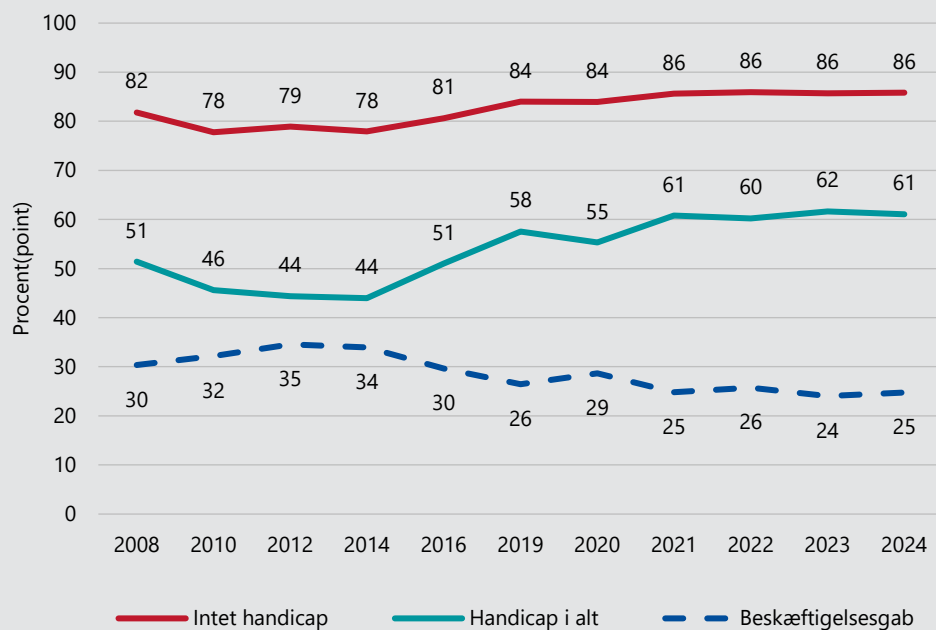
Over tid er andelen af befolkningen mellem 16-64 år, som oplyser, at de har et handicap, steget fra 17 pct. i 2014 til 28 pct. i 2024. Denne stigning skyldes primært en stigning i andelen med mindre handicap, idet denne andel er steget fra 7 pct. i 2014 til 17 pct. i 2024. Andelen med større handicap har været mere konstant over tid, idet den har ligget på omkring 9-11 pct. i løbet af perioden.

Stigningen i andelen med handicap dækker over en stigning i forekomsten af mange forskellige typer af handicap. I perioden fra 2019-2024 er forekomsten steget for 5 ud af 6 hovedkategorier af handicaptype: mobilitetshandicap, psykisk handicap, kognitivt handicap, sygdomsrelateret handicap og 'andet' handicap, hvor 'andet' refererer til typer af handicap, som ikke falder inden for de fortrykte svarkategorier for handicaptype i spørgeskemaet. Kun for hovedkategorien sanse- og kommunikationshandicap er forekomsten ikke steget fra 2019 til 2024 ud af de seks hovedkategorier.

Fortsat høj beskæftigelse

Beskæftigelsen for personer med handicap er generelt lavere end for personer uden handicap. I 2024 er 61 pct. af personer med handicap i beskæftigelse sammenlignet med 86 pct. for personer uden handicap. Der er dog stor forskel på personer med større og mindre handicap. 41 pct. af personer med større handicap er i beskæftigelse mod 74 pct. af personer med mindre handicap.

Figur 1 Andel i beskæftigelse og beskæftigelsesgab mellem personer med og uden handicap

Anm.: For yderlig information, se Figur 3.5. Andel i beskæftigelse er angivet i procent og beskæftigelsesgab i procentpoint.

Siden 2014 er beskæftigelsen steget mere for personer med handicap end for personer uden handicap, og der har derfor været et fald i beskæftigelsesgab. Beskæftigelsen har dog stort set været uændret for både personer med og uden handicap i perioden 2021 til 2024, hvilket også betyder, at beskæftigelsesgab har været mere eller mindre uændret siden 2021.

Forbedrede konjunkturer i perioden 2014-2024 har formentligt bidraget til stigningen i beskæftigelsen for personer med handicap. Det har dog også betydning, at andelen, der har et mindre handicap, er steget i perioden 2014-2024. Da personer med mindre handicap har en højere beskæftigelsesgrad end personer med større handicap, vil en stigning i andelen med mindre handicap alt andet lige føre til en stigning i beskæftigelsesgraden for den samlede gruppe af personer med handicap. En ændret sammensætning i gruppen af personer med handicap er således også en del af forklaringen.

En del af stigningen i beskæftigelse er udgjort af fleksjob

Fleksjob kan være en vej ind på arbejdsmarkedet for personer med varig nedsat arbejdsevne og er blevet mere og mere udbredt blandt personer med handicap siden 2008. I 2024 var 20 pct. af de beskæftigede med handicap ansat i fleksjob – 41 pct. af de beskæftigede med større handicap og 12 pct. af de beskæftigede med mindre handicap.

En del af stigningen i beskæftigelsen for personer med handicap er således også udgjort af en stigning i personer med handicap – særligt personer med større handicap – som er ansat i fleksjob og på relativt få timer om ugen.

Socialt netværk og jobsøgning

Sociale netværk kan have en positiv betydning for chancerne for at få et job. Denne rapport viser, at der er en mindre andel blandt personer med handicap, som har fået hjælp af deres sociale netværk til at finde deres nuværende eller tidligere job, sammenlignet med personer uden handicap. Dette er i overensstemmelse med et andet resultat i rapporten, som viser, at der generelt er en større andel af personer med handicap end blandt personer uden handicap, der ikke kender nogen i deres sociale netværk, som kan hjælpe dem til at finde et (nyt) job. Tidligere forskning tyder på, at dette både kan skyldes, at personer med et handicap har et forholdsvis lille jobrelevante netværk at trække på, og at de er mere tilbageholdende med at trække på deres netværk end personer uden handicap.

Mange med handicap har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde

En stor andel af personer med handicap har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde (37 pct.). For personer med et større handicap er det næsten halvdelen og for personer med et mindre handicap næsten en tredjedel, som har oplevet sådanne udfordringer. Det er endvidere i størst omfang personer med kognitivt eller psykisk handicap (hhv. 58 pct. og 53 pct.), som angiver, at de har oplevet udfordringer.

For gruppen af personer med handicap, som har oplevet udfordringer i nogen eller i høj grad, har 24 pct. angivet, at manglende joberfaring har været en udfordring i forbindelse med at skulle finde et arbejde, mens 21 pct. angiver, at manglende uddannelse/kvalifikationer har været en udfordring. Der er også 20 pct., som angiver, at fordomme eller diskrimination på grund af handicap har været en udfordring i forbindelse med at skulle finde et arbejde.

Fleksibilitet i arbejdstilrettelæggelsen er vigtigt i forhold til at få et job

Blandt beskæftigede og tidligere beskæftigede med handicap fremhæves især fleksibilitet i arbejdstilrettelæggelsen (30 pct.), accept af øget sygefravær (11 pct.) og hjælp fra netværk (10 pct.) som forhold, der særligt bidrog til, at de fik deres nuværende eller seneste job. Fleksibilitet i arbejdstilrettelæggelsen kan fx være mulighed for kortere arbejdstid, flere pauser samt mulighed for hjemmearbejde.

Blandt ikke-beskæftigede med handicap, der søger eller ønsker job, nævnes fleksibilitet i arbejdstilrettelæggelsen og accept af øget sygefravær ligeledes af en stor andel som forhold, de vurderer vil gøre det lettere at få et job. Mere end halvdelen nævner fleksibilitet i arbejdstilrettelæggelsen, og en tredjedel nævner accept af øget sygefravær. Der er endvidere også mange (lidt over en fjerdedel) af de ikke-beskæftigede med handicap, som vurderer, at øget tro på dem selv vil gøre det lettere at få et job.

Fakta om undersøgelsen

Undersøgelsens primære datagrundlag er Danmarks Statistiks Arbejdskraftundersøgelse (AKU) for 4. kvartal 2024. Til Arbejdskraftundersøgelsen for dette kvartal har vi fået knyttet et tillægsmodul med spørgsmål om handicap og beskæftigelse. Desuden har vi trukket på AKU-data med tilsvarende tillægsmoduler fra tidligere år (2008, 2010, 2012, 2014, 2016, 2019, 2020, 2021, 2022 og 2023). AKU-data er koblet med registerdata fra Danmarks Statistik.

I 2024 har vi oplysninger om ca. 10.700 personer i alderen 16-64 år, hvoraf næsten 3.300 har et handicap. Data indeholder vægte, som gør det muligt at opregne resultaterne til befolkningsniveau.

> **Afrapportering**

1 Indledning

Formålet med dette kapitel er at beskrive undersøgelsens baggrund, formål og det anvendte handicapbegreb. Desuden er formålet at give en kort beskrivelse af datagrundlaget og den anvendte metode.

1.1 Baggrund

En af de største udfordringer for personer med handicap er ifølge Europakommissionen deres adgang til arbejdsmarkedet (European Commission, 2017). Personer med handicap i Danmark er i lighed med situationen i andre lande i væsentligt mindre omfang i beskæftigelse end personer uden handicap (van der Zwan & de Beer, 2021). I 4. kvartal 2023 var 62 pct. af de 16-64-årige med handicap i beskæftigelse, mod 86 pct. af de 16-64-årige uden handicap. Andelene for personer med større og mindre handicap var henholdsvis 37 og 76 pct. (Jakobsen et al., 2024). En række kortlægninger for udvalgte år i perioden 2002-2023 tegner et lignende billede (Jakobsen et al., 2024; Kjeldsen et al., 2013; Larsen & Høgelund, 2009; Larsen et al., 2020, 2021, 2022, 2023; Miiller et al., 2006; Rode Larsen & Høgelund, 2014, 2015; Thomsen & Høgelund, 2011).

Beskæftigelsen for personer med handicap er dog steget fra 2014 til 2023, og selvom det også er tilfældet for personer uden handicap, er beskæftigelsesgabets mellem personer med og uden handicap faldet fra 34 procentpoint i 2014 til 24 procentpoint i 2023. Stigningen i beskæftigelse for personer med handicap i perioden 2014-2023 kan bl.a. skyldes generelt forbedrede konjunkturer og samtidig, at andelen, der har et mindre handicap, har været stigende i perioden (Jakobsen et al., 2024).

Denne undersøgelse, hvor vi har fokus på beskæftigelse for personer med handicap i 2024, er den sjette i rækken af årligt tilbagevendende analyser af beskæftigelsen for personer med handicap, hvor den første beskrev beskæftigelse for personer med handicap i 2019. Baggrunden for disse analyser er, at den daværende VLAK-regering i 2018 indgik en bred politisk aftale om, at *"flere mennesker med handicap skal i beskæftigelse"* (Beskæftigelsesministeriet, 2018).

1.2 Formål

Undersøgelsen skal – i tråd med den politiske aftale – bidrage med viden til at understøtte, at beskæftigelsessituationen for personer med handicap forbedres.

Et centralt formål med denne undersøgelse er:

- at opgøre beskæftigelsen for personer med handicap og følge udviklingen heri over tid.

Formålet skal ses i lyset af, at personer med handicap ikke registreres i Danmark, hvorfor det ikke er muligt at opgøre beskæftigelsen for denne gruppe ved hjælp af registerdata. Denne undersøgelse er dermed en væsentlig datakilde til at opbygge viden om handicap og beskæftigelse.

Desuden er undersøgelsens formål at belyse følgende spørgsmål:

- Hvor mange personer har et handicap, og hvad karakteriserer denne gruppe?
- Hvor mange med handicap er ansat på særlige vilkår (herunder fleksjob), og er der lavet tilpasninger på deres arbejdsplads?
- Hvad karakteriserer de ikke-beskæftigede med handicap? Søger og ønsker de job, og hvilke ydelser modtager de?
- Har personer med handicap sociale netværk til at hjælpe i jobsøgningen?
- Hvilke barrierer oplever personer med handicap i forhold til beskæftigelse, og hvilke forhold oplever de kan fremme mulighederne for at opnå job?

Rapportens opgørelser skelner primært mellem personer med større og mindre handicap, men der skelnes fx også i nogle af opgørelserne mellem personer med forskellige typer af handicap (bl.a. i de supplerende tabeller i Bilag 1).

1.3 Handicapbegreb

Der findes ikke én definition af handicap, der anvendes i alle sammenhænge, se fx Myers et al. (2020) og Amilon, Hansen et al. (2021). Vi tager her udgangspunkt i FN's og WHO's handicapbegreber.

Handicap er ...

... et paraplybegreb for funktionsnedsættelser, aktivitetsbegrænsninger og deltagelsesbegrænsninger. Det betegner de negative aspekter af interaktionen mellem en person (med en given helbredstilstand) og personens kontekstuelle faktorer (miljø- og personlige faktorer).

(WHO, 2001)

Personer med handicap ...
... har en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre dem i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre.

(FN, 2017)

I FN's konvention om rettigheder for personer med handicap fra 2006¹ indgår en definition af personer med handicap, der sætter den internationale standard på området. I denne definition indgår to centrale komponenter, nemlig en *langvarig funktionsnedsættelse*, som i samspil med forskellige barrierer *hindrer ligeværdig deltagelse i samfundslivet*.

WHO's handicapbegreb er – i lighed med FN's – et relationelt handicapbegreb, dvs. at handicap defineres i forhold til omgivelserne.

Brugen af et relationelt handicapbegreb indebærer, at et diagnosticeret helbredsproblem (fx en velbehandlet sukkersyge) eller en funktionsnedsættelse (fx et

¹ Vedtaget 2006 i FN og ratificeret i 2009 af Danmark.

amputeret ben) ikke nødvendigvis betragtes som et handicap. Det er alene tilfældet, hvis helbredsproblemet eller funktionsnedsættelsen har en negativ indvirkning på personens virke i sociale og arbejdsmæssige sammenhænge. Omvendt kan en fysisk svækkelse, der ikke er diagnosticeret medicinsk, godt betragtes som et handicap. Det er tilfældet, hvis den fysiske svækkelse medfører sociale eller arbejdsmæssige begrænsninger (Rode Larsen & Larsen, 2017).

Valget af målemetode kan have stor betydning for den opgjorte forekomst af personer med handicap, se fx (Amilon, Hansen et al., 2021; Amilon & Christensen, 2025) og diskussionen heraf i (Larsen et al., 2022). Et centralt formål med denne undersøgelse er at følge beskæftigelsesudviklingen for personer med handicap over tid. Vi anvender derfor den samme operationalisering af handicap, som har været anvendt i de foregående undersøgelser af handicap og beskæftigelse gennemført af VIVE (tidligere SFI). Dette indebærer, at handicap er selv vurderet, og at 'handicap' omfatter både handicap og længerevarende helbredsproblemer. Det betyder desuden, at vi anvender følgende spørgsmål til vores operationalisering af handicap (svarmuligheder angivet i kantet parentes):

- Har du et længerevarende helbredsproblem eller handicap? [ja, nej]
- Vil du sige, at der er tale om et mindre helbredsproblem/handicap eller et større helbredsproblem/handicap? [mindre helbredsproblem/handicap, større helbredsproblem/handicap]
- Hvilket helbredsproblem eller handicap er der tale om? (kun det væsentligste nævnt) [En liste på 26 handicap og helbredsproblemer, inkl. 'andet'].

Den anvendte operationalisering af handicap er meget bred, hvilket indebærer en risiko for, at der opstår bias i den opgjorte forekomst af handicap. Hvis fx personer med en kronisk sygdom, som fx astma eller en bipolar lidelse, indgår, selvom deres helbredsproblemer ikke i alle tilfælde begrænser dem i deres daglige aktiviteter, bidrager operationaliseringen til en overvurdering af forekomsten af handicap. Omvendt kan forekomsten undervurderes, hvis der blandt de personer, der er udvalgt til undersøgelsen, er nogle, som ikke kan deltage på grund af deres handicap. Det samme er tilfældet, hvis der blandt de adspurgte personer med handicap findes nogle, der ikke selv oplever at have et handicap eller ikke ønsker at oplyse om det, fordi de oplever, at deres handicap er forbundet med stigma (Rode Larsen & Larsen, 2017).

I vores opgørelse er handicap ikke eksplicit målt i forhold til omgivelserne, dvs. at vores måling ikke som udgangspunkt er relationel. Der er imidlertid tegn på, at vi med den simple måling af forekomst og sværhedsgrad af handicap indfanger det relationelle handicapbegreb: Især personer med større handicap (operationaliseret som angivet ovenfor) oplever ifølge (Jakobsen et al., 2024; Larsen et al., 2020, 2021, 2022, 2023) i vid udstrækning, at deres handicap forhindrer dem i "*fuldt og effektivt*

at deltage i samfundslivet på lige fod med andre". 'Samfundslivet' omfatter her sociale og arbejdsmarkedsmæssige sammenhænge, se også afsnit 2.4 i denne rapport.

1.4 Datagrundlag og metode

Dette afsnit indeholder en kort beskrivelse af undersøgelsens datagrundlag, herunder anvendte definitioner af arbejdsmarkedsstatus, og metode. En oversigt over data og metode fremgår af Boks 1.1. En mere detaljeret gennemgang af datagrundlag og metode fremgår af kapitel 7 og 8.

1.4.1 Arbejdskraftundersøgelse, tillægsmodul og registerdata

Undersøgelsens primære datagrundlag er Danmarks Statistiks Arbejdskraftundersøgelse (AKU) for 4. kvartal 2024. Til AKU for dette kvartal har vi fået knyttet et tillægsmodul med spørgsmål om handicap og beskæftigelse. Desuden har vi trukket på AKU-data (inkl. tillægsmodul) fra tidligere år. AKU-data er koblet med registeroplysninger om herkomst, familieforhold, uddannelse og modtagelse af overførselsindkomst.

AKU er en interviewundersøgelse, som belyser befolkningens tilknytning til arbejdsmarkedet. Undersøgelsespopulationen i AKU er den 15-89-årige befolkning i Danmark. Interviewene er indhentet enten via webskema eller som telefoninterview. Undersøgelsens primære formål er at opgøre, hvor mange der hhv. er beskæftigede, arbejdsløse (kaldet AKU-ledige) eller uden for arbejdsstyrken (Danmarks Statistik, 2025b).

AKU-undersøgelsen er stikprøvebaseret. Stikprøven er opregnet til befolkningsniveau på en sådan måde, at resultaterne er så repræsentative som muligt. For beskrivelse af denne opregning, se afsnit 7.2. Svarprocenten for AKU i 4. kvartal 2024 var 41 pct. (jf. afsnit 7.2).

Rapporten, der har fokus på personer i alderen 16-64 år, er baseret på AKU-besvarelser fra i alt 10.732 personer, hvoraf 3.278 har et handicap.

For at præsentere et givet resultat forudsætter det, at mindst tre respondenter har afgivet det pågældende svar. Opregnede antal er kun vist, hvis der er tale om mindst 4.000 personer.

For nærmere beskrivelse af datagrundlaget, se kapitel 7.

Boks 1.1 Data og metode

Datagrundlag

- Arbejdskraftundersøgelsen (AKU) for 4. kvartal 2024
- Tillægsmodul til AKU med spørgsmål om handicap og beskæftigelse
- Registerdata om herkomst, uddannelse og modtagelse af overførselsindkomst
- I alt ca. 10.700 observationer for personer i alderen 16-64 år (heraf omkring 3.300 med handicap) indgår i datagrundlaget.

Metode

- Beskrivende analyser i form af fordelinger, gennemsnit og regressionsanalyser
- Resultater er opregnet til befolkningsniveau for at sikre bedst mulig repræsentativitet.

1.4.2 Arbejdsmarkedetsstatus: definitioner

For at afgrænse, hvem der hhv. er beskæftiget, ledig og uden for arbejdsstyrken, har vi valgt at anvende samme tilgang som anvendt i AKU, se Boks 1.2. Denne tilgang følger fastlagte EU-definitioner og anbefalinger fra den internationale arbejdsorganisation (ILO) (Danmarks Statistik, 2025b).

AKU-beskæftigede

- Omfatter personer, der i referenceugen¹ har arbejdet minimum én betalt time, eller som er selvstændige eller medarbejdende familiemedlemmer, samt personer, som er midlertidigt fraværende fra jobbet på grund af fx ferie, sygdom eller barselsorlov.

AKU-ledige

- Omfatter ubeskæftigede personer, som aktivt har søgt arbejde inden for 4 uger forud for referenceugen, og som kan tiltræde et job inden for 2 uger efter referenceugen.

Personer uden for arbejdsstyrken

- Omfatter personer, der hverken er kategoriserede som AKU-beskæftigede eller AKU-ledige.

Note: ¹ Alle interviewpersoner er blevet spurgt om deres forhold til arbejdsmarkedet i en bestemt uge. Denne uge betegnes referenceugen.

Kilde: Danmarks Statistik (2025b).

1.4.3 Metode

Rapportens resultater er baseret på forskellige typer af beskrivende analyser af sammenhænge baseret på vægtede data. For nærmere beskrivelse af anvendte metoder, se kapitel 8.

Kausale analyser ville have givet et mere retvisende billede af, hvilke faktorer der kan gøre en forskel for beskæftigelsessituationen for personer med handicap. Det er imidlertid ikke muligt at gennemføre sådanne analyser på det foreliggende datagrundlag. Det skal derfor understreges, at rapportens resultater ikke siger noget om, hvad der er årsag, og hvad der er virkning.

Statistisk signifikante forskelle mellem grupper er markeret med stjerne (*) i tabeller. For beskrivelse af, hvilke grupper der sammenlignes, jf. kapitel 8. I figurer fremgår statistisk signifikans af en anmærkning til figuren.

1.5 Læsevejledning

Kapitel 2 indeholder en beskrivelse af, hvor mange personer der har et handicap, hvordan forekomsten af handicap har udviklet sig siden 2008, og hvad der karakteriserer denne gruppe af personer med handicap.

Beskæftigelsessituationen for personer med handicap er kortlagt i kapitel 3, og kapitlet indeholder en beskrivelse af udviklingen i beskæftigelse og ledighed i perioden 2008-2023, hvor mange der er ansat på særlige vilkår, og hvor mange af de beskæftigede der har fået lavet tilpasninger på deres arbejdsplads. Endelig indeholder kapitlet en beskrivelse af, hvor mange personer med handicap der har haft et studie- eller fritidsjob.

I kapitel 4 er der først fokus på, hvad der kendetegner de ikke-beskæftigede med hensyn til, i hvilken grad de søger og ønsker job, samt hvilke offentlige ydelser de modtager. Dernæst indeholder kapitlet en beskrivelse af, om personer med handicap har fået hjælp af deres sociale netværk til at finde job, og i hvor høj grad de har et socialt netværk, der kan hjælpe dem med at finde et (nyt) job.

Kapitel 5 indeholder en beskrivelse af udfordringer og barrierer personer med handicap oplever i forhold til beskæftigelse, mens kapitel 6 indeholder en beskrivelse af, hvad personer med handicap oplever kan fremme mulighederne for at opnå beskæftigelse.

Datagrundlag og metode er beskrevet i kapitel 7 og 8. Som et supplement til rapportens analyser indeholder Bilag 1 en række tabeller, hvor udvalgte resultater er vist særskilt for hovedkategorier af handicaptypen. Rapportens øvrige bilag indeholder supplerende tabeller og figurer til kapitel 2-4.

2 Personer med handicap og deres karakteristika

Formålet med dette kapitel er at opgøre, hvor mange personer der har et handicap, og hvordan forekomsten af handicap har udviklet sig siden 2008. Handicap måles i denne undersøgelse ud fra, hvorvidt personerne ifølge eget udsagn har 'et handicap eller længerevarende helbredsproblem' (benævnt 'handicap' i det følgende), jf. afsnit 1.3. Vi skelner mellem personer med større eller mindre handicap. I kapitlet ser vi også på, hvad der karakteriserer personer med handicap i forhold til køn, alder, herkomst og uddannelse, samt hvordan forekomsten af handicap har udviklet sig siden 2008 opdelt på køn og alder. Derudover ser vi også på, hvordan personer med handicap er fordelt på forskellige handicaptyper. Til sidst ser vi på, hvor stor en andel i befolkningen, der angiver, at de har et handicap, og som samtidig oplever, at deres handicap begrænser dem i sociale og/eller arbejdsmæssige sammenhænge.

2.1 Hvor mange har et handicap?

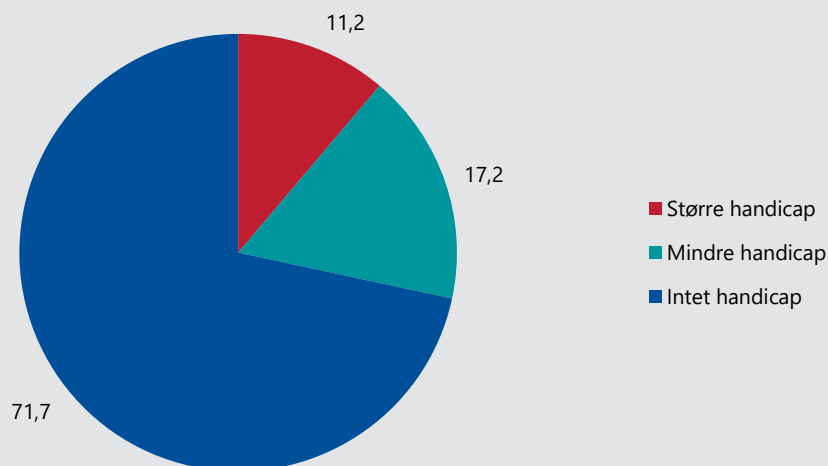
28,3 pct. af befolkningen mellem 16-64 år har ifølge eget udsagn et handicap. 17,2 pct. angiver, at de har et mindre handicap, mens 11,2 pct. angiver, at de har et større handicap, jf. Figur 2.1.²

De anførte tal i Figur 2.1 svarer til, at ca. 1.024.000 16-64-årige har et handicap, hvoraf ca. 403.600 har et større handicap, mens ca. 620.300 har et mindre handicap.

² Summen af andelen for hhv. større og mindre handicap summerer ikke til 28,3 for hele gruppen med handicap på grund af afrundinger.

Figur 2.1 Andel personer med handicap

Befolkningen i alderen 16-64 år fordelt på, om de har et større handicap, et mindre handicap eller ikke noget handicap, 2024. Vægtet procent.

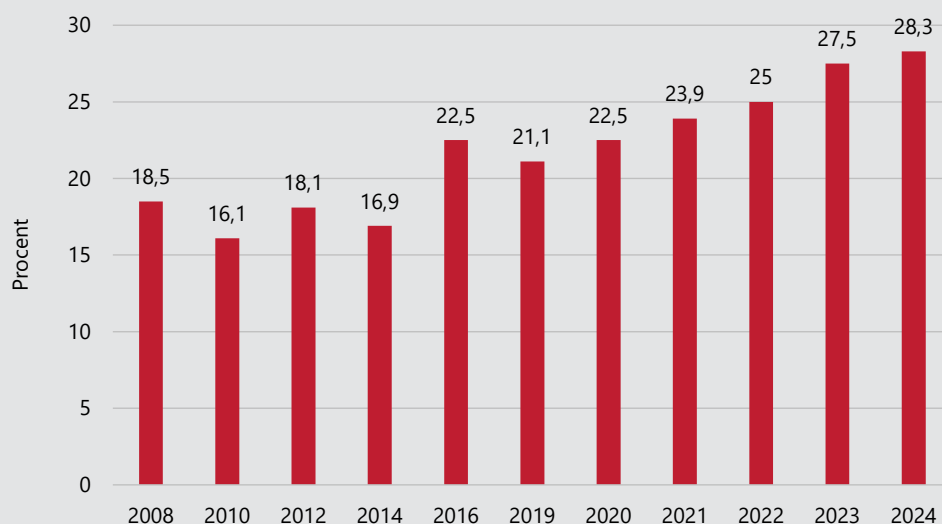

Anm.: Opregnet antal i alt: 3.613.250. Uvægtet antal i alt: 10.732.

Andelen med et handicap er steget fra 27,5 pct. til 28,3 pct. fra 2023 til 2024, men stigningen er ikke statistisk signifikant, jf. Figur 2.2. Det er således første gang i de senere år, at vi ikke finder en statistisk signifikant årlig stigning i andelen med handicap for de 16-64-årige i befolkningen. For perioden fra 2014 til 2024 ser vi en stigning i andelen med handicap – fra 17 pct. i 2014 til 28,3 pct. i 2024, hvilket svarer til en stigning på omkring 67 pct.

Figur 2.2 Andel personer med handicap 2008-2024

Andel af befolkningen i alderen 16-64 år, der har et handicap, udvalgte år i perioden 2008-2024. Vægtet procent.

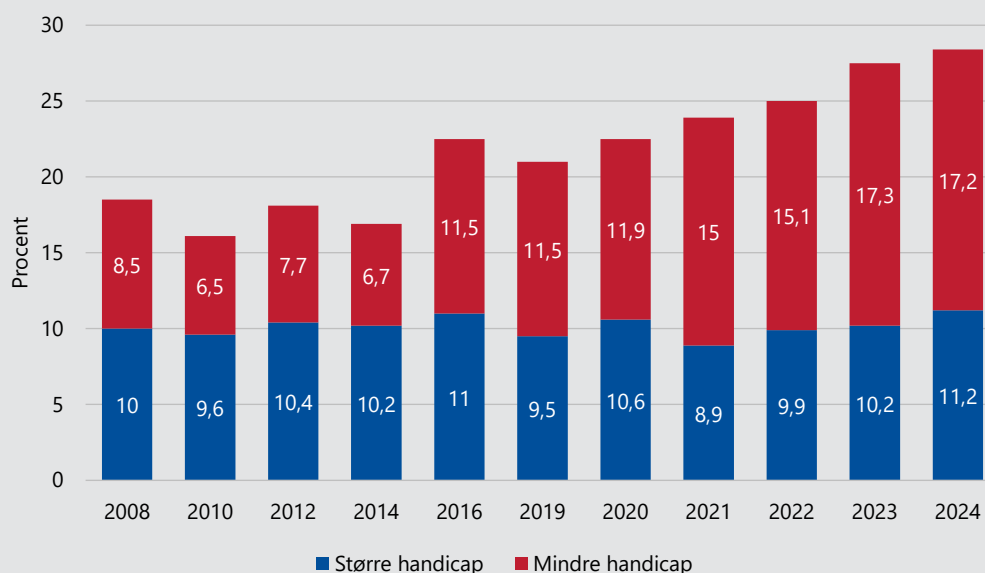

Anm.: Alle ændringer i andele fra det ene år til det næste år er statistisk signifikante undtagen ændringen fra 2023-2024. Tal for året 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 7.2.2.

Hvis man ser på udviklingen i andelen med hhv. større eller mindre handicap, finder vi, at andelen af personer med større handicap er steget fra 10,2 pct. i 2023 til 11,2 pct. i 2024, altså en stigning på 1 procentpoint, jf. Figur 2.3. Til gengæld har andelen med mindre handicap ikke ændret sig nævneværdigt fra 2023 til 2024. Hvis man zoomer ud og ser på udviklingen fra 2014 og frem, så ser man, at den markante stigning i andelen med et handicap i løbet af denne periode primært skyldes en stigning i andelen med mindre handicap, mens andelen med større handicap er mere konstant (omkring 9-11 pct.) over tid.

Figur 2.3 Andel personer med større og mindre handicap 2008-2024

Andel af befolkningen i alderen 16-64 år, der hhv. har et større eller et mindre handicap, udvalgte år i perioden 2008-2024. Vægtet procent.

Anm.: Statistisk signifikant forskel mellem årene for: a) Større handicap: 2010-2012, 2014-2016, 2016-2019, 2020-2021, 2021-2022, 2023-2024, b) Mindre handicap: 2008-2010, 2010-2012, 2012-2014, 2014-2016, 2020-2021, 2022-2023. Tal for året 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 7.2.2.

Som vist i dette kapitel er andelen med et handicap eller længerevarende helbredsproblem altså steget markant over den seneste 10-årige periode. Denne udvikling er ikke unik for Danmark, idet man i andre lande også har oplevet stigninger i andelen med handicap (Australian Bureau of Statistics, 2024; Department for Work and Pensions U.K., 2023; OECD, 2022).³

Som det også blev nævnt i 'Handicap og beskæftigelse 2023', så har en række forklaringer på disse stigninger været fremsat, men der er tale om en kompleks udvikling, hvor der ikke er et entydigt svar (Jakobsen et al., 2024). Tidligere studier og rapporter har således nævnt, at stigningen i andelen med et handicap over tid i visse lande bl.a. kan skyldes, at der over tid er kommet mere fokus på diagnoser og handicap i befolkningen, samt at der generelt er sket en stigning i andelen med længerevarende helbredsproblemer i befolkningen (Australian Bureau of Statistics, 2024; Department for Work and Pensions U.K., 2023). Samtidig har vi også set en

³ Der er dog også undersøgelser, som ikke har fundet samme ændringer i andelen med handicap over denne periode, se fx Amilon, Østergaard et al. (2021). Dette kan bl.a. skyldes forskelle i måden, hvorpå handicap defineres og måles i forskellige undersøgelser.

stigning fra 2014 til 2024 i andelen af 50-64-årige i den erhvervsaktive alder⁴, hvilket også kan have betydning for andelen med handicap, da vi ved, at andelen med handicap er højere i de ældre aldersgrupper (jf. Figur 2.5) (OECD, 2022). Derudover ser man også, at personer med visse længerevarende sygdomme lever længere i dag end tidligere, hvilket bl.a. er tilfældet for personer med diabetes i Danmark (Sundheds- og Ældreministeriet, 2017, p. 12). Yderligere skal stigningen i andelen med handicap også ses i sammenhæng med, at der over tid er sket en stigning i andelen med dårligt mentalt helbred og psykiske sygdomme, herunder også blandt den erhvervsaktive del af befolkningen (Rosenkilde et al., 2023).

Som vist i ovenstående, så er der tale om en kompleks udvikling med mange mulige forklaringer, og derfor er det heller ikke muligt at komme med et entydigt svar på, hvorfor andelen med handicap i vores undersøgelse er steget over tid. Men i de følgende afsnit ser vi til gengæld nærmere på, hvad der karakteriserer gruppen med handicap, og hvordan gruppen har udviklet sig over tid.

2.2 Hvem har et handicap?

I dette afsnit ser vi på fordelingen på køn, alder, herkomst og uddannelse for personer, som har hhv. et handicap (større/mindre) eller intet handicap.

Når man ser på fordelingen i forhold til køn, så finder vi, at flere kvinder end mænd har et handicap, hvilket især gælder for andelen med et større handicap, hvor 58 pct. i denne gruppe er kvinder, mens kvinder udgør 53 pct. af gruppen med mindre handicap, jf. Tabel 2.1. Som nævnt i tidligere rapporter kan der være flere årsager til denne kønsmæssige forskel i andelen med handicap (Jakobsen et al., 2024). En mulig forklaring kan være, at kvinder i højere grad lever med en eller flere langvarige sygdomme, mens mænd generelt har en højere dødelighed (Leveille et al., 2000).⁵ Dette ser man således også i Danmark, hvor kvinder i højere grad end mænd lever med to eller flere sygdomme (multisygdom) (Defactum, 2022; Frølich & Stockmarr, 2022), mens mænd til gengæld har en højere dødelighed end kvinder i forhold til sygdomme som kræft, hjertesygdomme og sukkersyge (Sundhedsdatastyrelsen, 2023).⁶

⁴ Andelen af 50-64-årige i befolkningen mellem 16-64 år udgjorde i 2014 30,7 pct., mens denne andel er steget til 32,5 pct. i 2024, baseret på egne beregninger af AKU-data. Andelen har dog ligget relativt stabilt på omkring 32,5 pct. fra omkring 2019-2024.

⁵ Dette fænomen kaldes ofte for "The Male-Female Health-Mortality Paradox" (Di Lego et al., 2019). Det henviser til, at kvinder generelt lever længere end mænd, men at de samtidig også lever i flere år med dårligt helbred.

⁶ Vi har sammenlignet den aldersstandardiserede rate pr. 100.000 borgere for hhv. mænd og kvinder i 2023 i forhold til dødeligheden af de nævnte sygdomme (Sundhedsdatastyrelsen, 2023).

I forhold til alder ser vi, at personer med handicap i gennemsnit er 44 år, mens personer uden handicap i gennemsnit er 39 år. Personer med større handicap er i gennemsnit ældre end personer med mindre handicap (46 år vs. 43 år).

Andelen af indvandrere og efterkommere i gruppen med handicap er en smule mindre sammenlignet med gruppen uden handicap, jf. Tabel 2.1. Det vil sige, at gruppen af indvandrere og efterkommere er svagt underrepræsenteret i gruppen med handicap, hvilket også har været tilfældet i tidligere år, se fx Jakobsen et al. (2024); Larsen et al. (2023). Det er overraskende, at indvandrere er underrepræsenterede i gruppen med handicap, da tidligere undersøgelser har vist, at indvandrere i gennemsnit har dårligere helbred, når man ser på forskellige mål for fysisk og psykisk helbred (Jezek et al., 2023). Som nævnt i tidligere rapporter kan en af årsagerne være, at etniske danskere har en større tilbøjelighed til at anføre, at de har et handicap sammenlignet med ikke-etniske danskere (Larsen et al., 2023). En anden forklaring kan være, at der er en højere andel af personer med dansk herkomst, som er over 50 år, sammenlignet med efterkommere og indvandrere (Larsen et al., 2023).

For uddannelse finder vi, at andelen med grundskole som højeste fuldførte uddannelse er højere for gruppen med handicap sammenlignet med gruppen uden handicap (hhv. 28 pct. og 19 pct.). Samtidig er andelen med en videregående uddannelse (kort, mellemlang eller lang videregående) lavere for gruppen med handicap sammenlignet med gruppen uden handicap (hhv. 29 pct. og 43 pct.). Tidligere undersøgelser har også vist, at personer med handicap oplever forskellige barrierer i uddannelsessystemet, hvilket bl.a. viser sig i form af markant større frafald fra uddannelser blandt personer med handicap, som ifølge personer selv ofte er relateret til deres handicap eller helbredsproblem (Amilon, Østergaard et al., 2021; Jakobsen et al., 2024). Dette kan være med til at forklare nogle af de tydelige uddannelsesmæssige forskelle, vi finder i Tabel 2.1, fx den højere andel med grundskole som højeste fuldførte uddannelse blandt personer med handicap.

Andelen med en erhvervsfaglig uddannelse er dog højere i gruppen med handicap sammenlignet med gruppen uden handicap (hhv. 32 pct. og 26 pct.). Tidligere undersøgelser har peget på, at den højere andel med erhvervsfaglig uddannelse blandt personer med handicap bl.a. kan skyldes, at personer med en erhvervsfaglig uddannelse har en større risiko for at få et handicap sammenlignet med personer med en videregående uddannelse (Larsen et al., 2022). Yderligere kan forskelle i alderssammensætning mellem grupperne med og uden handicap også have betydning, idet andelen af unge, der tager en erhvervsuddannelse, har været faldende (Danmarks Statistik, 2022; Larsen et al., 2022).

Forskellen i højeste fuldførte uddannelse er især markant for gruppen med større handicap, hvor over en tredjedel har grundskole som højeste fuldførte uddannelse (36 pct. mod 19 pct. i gruppen uden handicap). 23 pct. i gruppen med større

handicap har en videregående uddannelse, mens andelen ligger på 43 pct. for personer uden handicap. Der er dog en højere andel i gruppen med større handicap, som har en erhvervsfaglig uddannelse sammenlignet med gruppen uden handicap (hhv. 32 pct. og 26 pct.).

Tabel 2.1 Personer med handicap fordelt efter køn, alder, herkomst og højeste fuldførte uddannelse

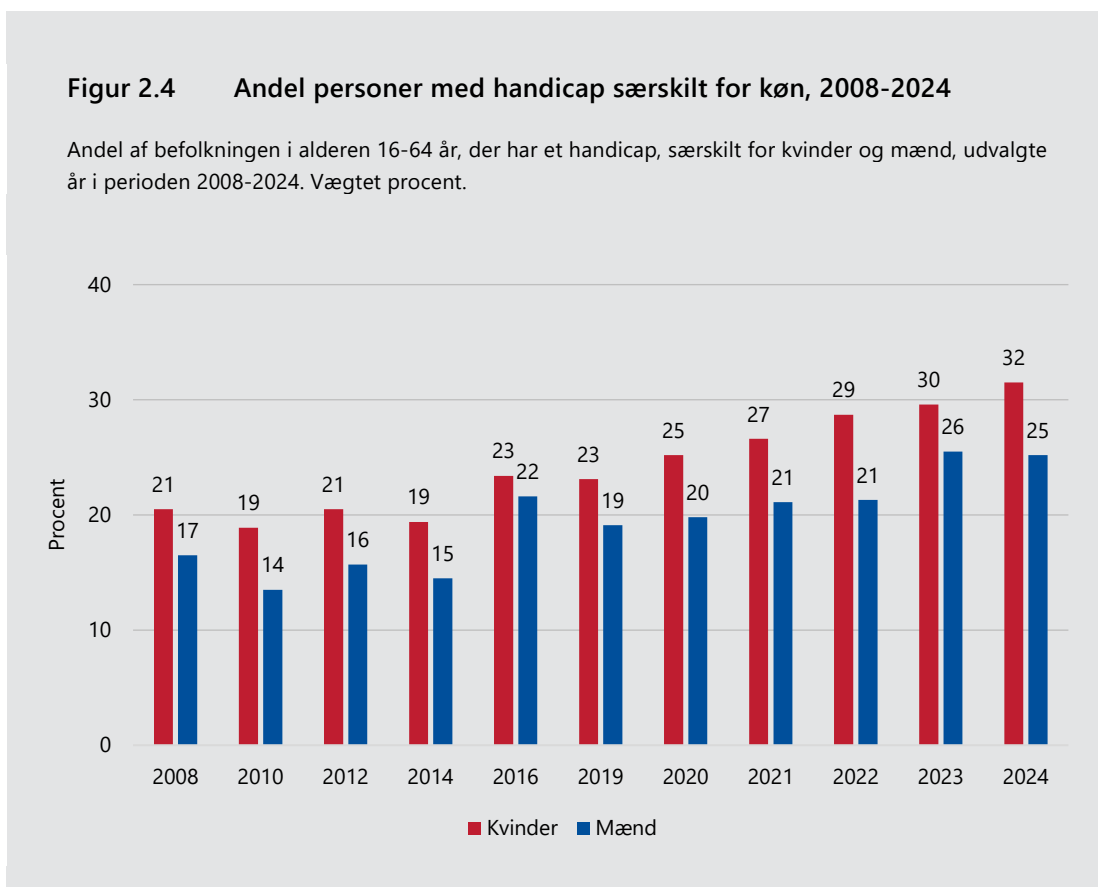
Personer med handicap, særskilt efter om de har et handicap eller ej, og om handicappet er større eller mindre, 2024. Vægtet procent og vægtet gennemsnit (alder i år).

	Større handicap	Mindre handicap	Handicap i alt	Intet handicap
Køn	*	*	*	
Mænd	41,9	46,7	44,8	52,7
Kvinder	58,1	53,3	55,2	47,3
Aldersgruppe	*	*	*	
16-29 år	14,9	22,3	19,4	29,6
30-39 år	16,6	20,1	18,7	22,2
40-49 år	18,8	19,3	19,1	19,7
50-64 år	49,7	38,3	42,8	28,4
Gennemsnit (år)	46,3	42,7	44,1	39,3
Herkomst	*	*	*	
Dansk oprindelse	90,2	90,8	90,6	86,3
Indvandrere	8,6	7,1	7,7	11,7
Efterkommer	1,1	2,1	1,7	2,0
Uddannelse	*	*	*	
Grundskole	36,1	22,6	27,9	19,1
Gymnasiale uddannelser	9,2	13,0	11,5	12,9
Erhvervsfaglige uddannelser	32,0	31,2	31,5	25,5
Korte videregående uddannelser	3,7	4,0	3,9	5,6
Mellemlange videregående uddannelser	13,9	18,2	16,5	20,2
Lange videregående uddannelser ¹	5,2	11,0	8,7	16,7
I alt	100	100	100	100
Opregnet antal (min.)	399.918	611.387	1.001.305	2.555.179
Uvægtet antal (min.)	1.365	1.883	3.248	7.381

Anm.: Oplysninger om uddannelse er uden personer med ukendt uddannelse og baseret på registerdata fra 2023.

Note: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem hhv. a) større handicap vs. intet handicap og b) mindre handicap vs. intet handicap, c) handicap i alt vs. intet handicap. ¹ Denne kategori indeholder også ph.d.-uddannelse.

Over hele perioden fra 2008 til 2024 ser vi en højere andel med handicap blandt kvinder sammenlignet med mænd, jf. Figur 2.4. Denne kønsmæssige forskel ser man både for personer med hhv. mindre og større handicap, hvor andelen for begge grupper er højere for kvinder end for mænd, jf. Bilagsfigur 2.3 og Bilagsfigur 2.4. I 2024 er forskellen i andelen med et handicap mellem mænd og kvinder på 7 procentpoint, jf. Figur 2.4.

Anm.: Statistisk signifikant forskel mellem årene for: a) mænd: 2008-2010, 2010-2012, 2012-2014, 2014-2016, 2016-2029, 2020-2021, 2022-2023, b) kvinder: 2008-2010, 2010-2012, 2014-2016, 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022, 2023-2024. Tal for året 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 7.2.2.

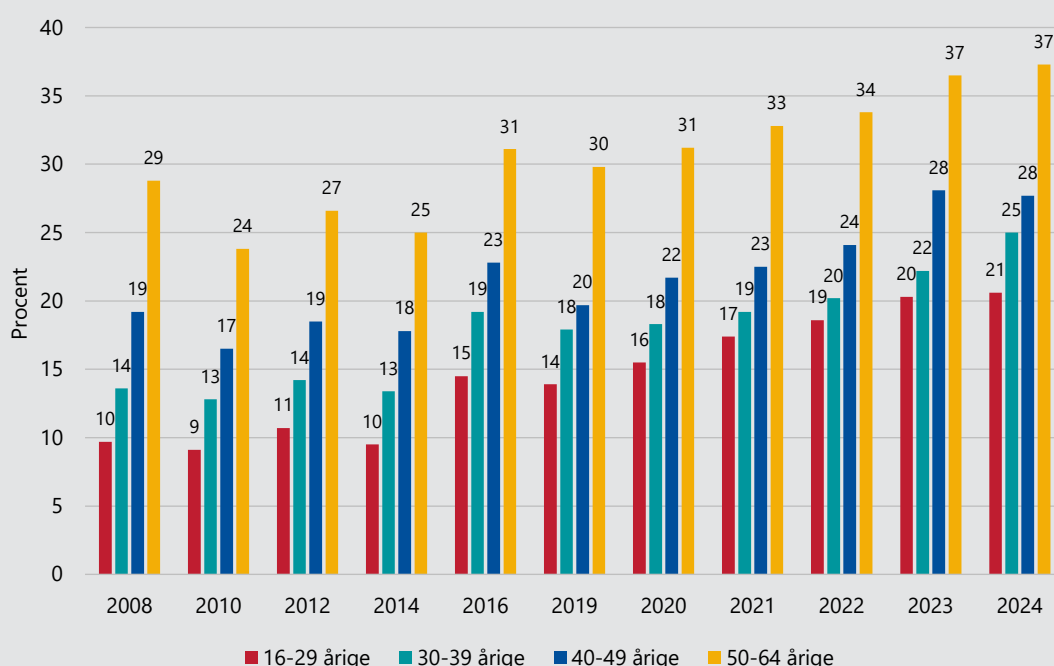
Figur 2.5 viser udviklingen i andelen med handicap opdelt på aldersgrupper. Hvis man ser på udviklingen fra 2023 til 2024, finder vi, at andelen med et handicap er steget statistisk signifikant for aldersgruppen 30-39 år (fra 22 pct. til 25 pct.), mens andelen med et handicap ligger på samme niveau som i 2023 for de resterende tre aldersgrupper. Stigningen for de 30-39-årige skyldes især en stigning blandt mænd inden for denne aldersgruppe (fra 21 pct. i 2023 til 25 pct. i 2024), jf. Bilagsfigur 2.1.

Hvis man ser på udviklingen i perioden fra 2014 til 2024, så finder vi, at andelen med handicap er steget for alle fire aldersgrupper. For de 16-29-årige er andelen med handicap lidt mere end fordoblet fra 10 pct. i 2014 til 21 pct. i 2024, mens andelen for de 30-39-årige også er steget kraftigt i perioden, fra 13 pct. i 2014 til 25

pct. i 2024. Vi finder samtidig også, at andelen er steget med omkring 10 og 12 procentpoint for hhv. de 40-49-årige og de 50-64-årige. Andelen med handicap er således steget for alle fire aldersgrupper med mellem 10-12 procentpoint i løbet af den 10-årige periode fra 2014 til 2024.

Figur 2.5 Andel personer med handicap særskilt for aldersgruppe, 2008-2024

Andel af befolkningen i alderen 16-64 år, der har et handicap, særskilt for 16-29-årige, 30-39-årige, 40-49-årige og 50-64-årige, udvalgte år i perioden 2008-2024. Vægtet procent.

Anm.: Statistisk signifikant forskel mellem årene for: a) 16-29-årige: 2010-2012, 2014-2016, 2020-2021, b) 30-39-årige: 2014-2016, 2023-2024, c) 40-49-årige: 2008-2010, 2010-2012, 2014-2016, 2016-2019, 2019-2020, 2022-2023, d) 50-64-årige: 2008-2010, 2010-2012, 2014-2016, 2022-2023. Tal for året 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 7.2.2.

2.3 Type af handicap

Personer med handicap har ud over at angive, om der er tale om et større eller mindre handicap, også angivet, hvad deres *væsentligste* handicap er ud fra 26 fortrykte svarkategorier. Disse svarkategorier har vi efterfølgende grupperet i følgende seks hovedkategorier:

- Mobilitetshandicap

- Sanse- og kommunikationshandicap
- Psykisk handicap
- Kognitivt handicap
- Sygdom
- Andet helbredsproblem eller handicap.

Tabel 2.2 viser fordelingen i 2024 i forhold til både de seks ovennævnte hovedkategorier samt deres underkategorier for alle med et handicap samt opdelt på, hvorvidt der er tale om et større eller mindre handicap.

Mobilitetshandicap er den hovedkategori med den højeste andel blandt personer med handicap, idet kategorien udgør lige under en tredjedel af gruppen med handicap (32 pct.). Den største underkategori er 'problemer med ryg eller nakke', som udgør 17 pct. af gruppen med handicap. Mobilitetshandicap fylder mere i gruppen med mindre handicap (34 pct.) sammenlignet med gruppen med større handicap (29 pct.).

Den næststørste hovedkategori er personer med sygdomsrelateret handicap, hvilket udgør 22 pct. af alle personer med handicap. Gruppen med sygdomsrelateret handicap udgør en fjerdedel af alle personer med mindre handicap, mens andelen ligger på 17 pct. blandt personer med større handicap. De to største underkategorier inden for sygdomskategorien er: 'Problemer med hjerte, blodtryk eller kredsløb' og 'Problemer med mave, lever, nyrer eller fordøjelse', som begge ligger på en andel på omkring 4 pct. hver ud af alle personer med et handicap.

Psykisk handicap udgør 16 pct. af alle personer med et handicap. For personer med et større handicap er andelen højere (20 pct.), mens andelen for personer med et mindre handicap er på 13 pct. Den største underkategori inden for psykisk handicap er: 'Fobier, panikangst, socialfobi, OCD, kronisk/alvorlig stress eller PTSD', som udgør 7 pct. af alle med et handicap. Den næststørste underkategori er 'Depression, mani eller bipolar lidelse', som udgør 5 pct. af alle med et handicap.

Kognitivt handicap udgør 13 pct. af alle personer med et handicap. Andelen er en smule højere blandt personer med større handicap, hvor andelen ligger på 14 pct., mens andelen blandt personer med mindre handicap ligger på 12 pct. De to største underkategorier for kognitivt handicap er 'ADD eller ADHD' og 'Autismespektrumforstyrrelser', som begge hver især udgør omkring 5 pct. af alle med et handicap.

Sanse- og kommunikationshandicap er den mindste hovedkategori og udgør ca. 2 pct. af personer med et handicap. Kategorien består af personer, som er a) blinde

eller har en synsnedsættelse (selv ved brug af briller eller lignende) samt personer, som er b) døve eller har nedsat hørelse (selv ved brug af høreapparat eller lignende), eller som har et talebesvær. Begge grupper udgør hver især omkring 1 pct. af personer med et handicap.

Den sidste hovedkategori er gruppen, som har angivet, at de har 'andet helbredsproblem eller handicap', som ikke dækkes af de fortrykte svarkategorier, samt 'ordblindhed'. Denne hovedkategori udgør 16 pct. for alle med et handicap. Andelen er højere for personer med et større handicap (18 pct.), mens kategorien udgør omkring 14 pct. af personer med et mindre handicap.

Tabel 2.2 Personer med handicap fordelt på hovedtyper af væsentligste handicap og underopdelt på specifikke handicaptyper

Personer med handicap, fordelt på hovedtype af handicap, samt på specifikke handicaptyper, i alt og særskilt for større og mindre handicap, 2024. Vægtet procent.

	Større handicap*	Mindre handicap	Handicap i alt
Mobilitetshandicap	29,4	34,1	32,2
Problemer med ryg eller nakke, inkl. gigt	18,8	16,2	17,2
Problemer med ben eller fødder, inkl. gigt	6,6	11,9	9,8
Problemer med arme eller hænder, inkl. gigt	4,0	6,0	5,2
Sanse- og kommunikationshandicap	1,2	2,2	1,8
Blind eller synsnedsættelse selvom brug af briller eller kontaktlinser	0,9	0,8	0,8
Døv, nedsat hørelse, talebesvær	0,3	1,4	1,0
Psykisk handicap	20,1	12,7	15,7
Stemmehøring, skizofreni eller psykose	1,4	0,3	0,7
Depression, mani eller bipolar lidelse	5,5	4,2	4,7
Fobier, panikangst, socialfobi, OCD ¹ , alvorlig stress, PTSD ²	9,1	5,9	7,2
Anden psykisk lidelse ³	4,0	2,4	3,0
Kognitivt handicap	13,9	12,3	12,9
Autismespektrumforstyrrelse	4,9	4,9	4,9
ADD eller ADHD	4,5	5,6	5,2
Hjerneskade, udviklingshandicap	4,5	1,7	2,8
Sygdom	17,0	25,1	21,9
Åndedrætsproblemer	2,0	4,8	3,7

	Større handicap*	Mindre handicap	Handicap i alt
Problemer med hjerte, blodtryk eller kredsløb	3,1	4,8	4,1
Problemer med mave, lever, nyrer eller fordøjelse	2,7	5,1	4,1
Sukkersyge, diabetes	2,0	4,2	3,3
Allergi, hudlidelse	0,3	4,0	2,6
Epilepsi, anfald	0,6	0,8	0,7
Andre fremadskridende sygdomme ⁴	6,3	1,5	3,4
Andet	18,4	13,6	15,5
Andet helbredsproblem eller handicap	18,4	12,9	15,1
Ordblindhed	0	0,7	0,4
I alt	100	100	100
Opregnet antal	402.994	615.352	1.018.346
Uvægtet antal	1374	1890	3264

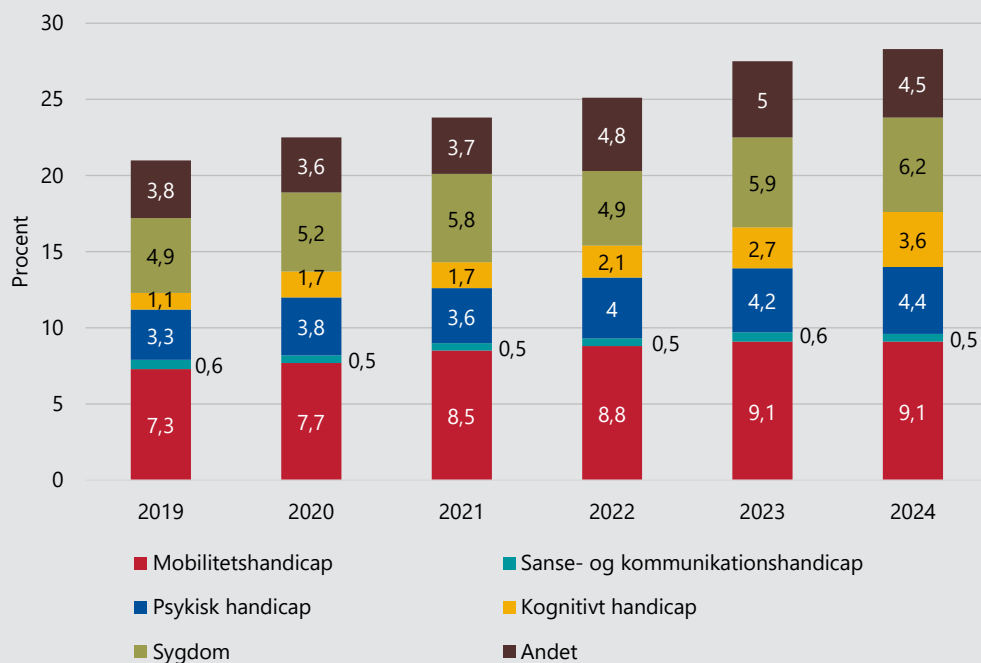
Note: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem større handicap og mindre handicap.

¹ OCD: Obsessive-Compulsive Disorder, der er en psykisk lidelse med tilbagevendende tvangstanker og/eller handlinger. ² PTSD: Posttraumatisk stresssyndrom. ³ Der er også spurgt særskilt til, om man har en spiseforstyrrelse, men denne kategori er lagt sammen med 'anden psykisk lidelse' på grund af for få observationer. ⁴ Anførte eksempler på fremadskridende sygdomme er kræft, sklerose, HIV og Parkinsons sygdom.

Hvis man fokuserer på udviklingen over tid for de seks hovedkategorier, ser man i Figur 2.6, at alle handicaptyperne er steget fra 2019 til 2024, undtagen kategorien 'Sanse- og kommunikationshandicap'. Fra 2023 til 2024 ser vi især en stigning i andelen med kognitivt handicap, som er steget fra 2,7 til 3,6, altså en stigning på 33 pct. 'Kognitivt handicap' er også den kategori, som har haft den højeste relative stigning fra 2019 til 2024, idet andelen er mere end tredoblet i løbet af denne periode. Denne kraftige stigning er dog også sket fra et lavt udgangspunkt på 1,1 pct. i 2019 til 3,6 pct. i 2024.

Figur 2.6 Andel personer med forskellige handicapter, 2019-2024

Andel af befolkningen i alderen 16-64 år, der har forskellige typer af handicap, 2019-2024. Vægtet procent.

Anm.: Statistisk signifikant forskel i fordelingen for årene: 2019-2020, 2021-2022, 2022-2023, 2023-2024. Mindre databrud mellem 2019 og 2020, fordi de 26 fortrykte svarkategorier, der er anvendt ved spørgsmålet om væsentligste handicap, blev ændret en smule mellem de to år: 'Autisme eller Aspergers syndrom' blev ændret til 'autismespektrumforstyrrelser', 'udviklingshæmmet' blev ændret til 'udviklingshandicap', og som eksempel på 'hjerneskade' blev tilføjet 'blodprop i hjernen mv.' (Larsen et al., 2021).

I Bilag 2 finder man figurer for udviklingen i andelene for de seks hovedkategorier af handicap fra 2019-2024 særskilt efter køn og handicapstørrelse.

Bilagsfigur 2.5 og Bilagsfigur 2.6 viser udviklingen for hhv. kvinder og mænd. Kvinder angiver i højere grad end mænd, at de har et handicap, som ikke hører under de fortrykte svarkategorier ('andet'). Denne andel er i 2024 mere end dobbelt så høj for kvinder som for mænd (hhv. 6,4 pct. og 2,7 pct.). Derudover er andelen med et psykisk handicap næsten dobbelt så høj for kvinder som for mænd i 2024 (hhv. 5,7 pct. og 3,1 pct.). For de resterende fire handicapter er der ikke nævneværdige køns-mæssige forskelle i andelene i 2024.

Bilagsfigur 2.7 og Bilagsfigur 2.8 viser udviklingen opdelt på hhv. mindre og større handicap. Udviklingen for personer med mindre handicap viser en generel stigning fra 2019 til 2024 for alle handicapterne undtagen sanse- og kommunikationshandicap. Særligt stor har stigningen været for andelen med 'Kognitivt handicap',

hvor andelen er tredoblet fra 2019 til 2024 (fra 0,6 til 2,1). Resultaterne for mindre handicap minder i høj grad om resultaterne for handicap i alt, som vi ser i Figur 2.6, hvilket ikke er så overraskende, da andelen med mindre handicap er steget mere end andelen med større handicap i perioden fra 2019 til 2024 (jf. Figur 2.3). Dermed udgør personer med mindre handicap en større andel af personer med handicap i alt i 2024 sammenlignet med 2019.

For personer med større handicap ser vi ikke helt samme generelle stigning for de fleste af handicaptyperne. Til gengæld ser vi også her stigninger for især andelen med kognitivt handicap og andelen med psykisk handicap (jf. Bilagsfigur 2.8). Andelen med et større kognitivt handicap er også her tredoblet i perioden 2019 til 2024 (fra 0,5 pct. til 1,6 pct.), mens andelen med et større psykisk handicap er steget fra 1,8 pct. i 2019 til 2,2 pct. i 2024.

2.4 Begrænsninger i arbejdsmæssige og sociale sammenhænge

Tidligere blev handicap i vid udstrækning betragtet ud fra et medicinsk perspektiv, hvor det alene var tilstedeværelsen af en sygdom eller lidelse, der kvalificerede som et handicap (Van Oyen et al., 2018). I senere forskningslitteratur har man i højere grad betragtet handicap ud fra et kombineret medicinsk og socialt perspektiv, hvor fx udfordringer med at deltage i samfundet på lige fod med andre også har betydning for, hvorvidt man har et handicap eller ej (Van Oyen et al., 2018).

I dette afsnit vil vi derfor undersøge, hvor stor en andel i befolkningen der angiver, at de har et handicap, og som samtidig oplever, at deres handicap begrænser dem i sociale og/eller arbejdsmæssige sammenhænge. Fra 2019 og frem er respondenterne i vores undersøgelse, som har angivet, at de har et handicap, således også blevet spurgt, i hvor høj grad deres handicap begrænser dem i hhv. sociale og arbejdsmæssige sammenhænge. Til disse to spørgsmål har de haft mulighed for at svare følgende: a) Slet ikke, b) I ringe grad, c) I nogen grad, d) I høj grad. Dem, som har svaret enten 'I nogen grad' eller 'I høj grad', definerer vi som personer, der er begrænset i deres dagligdag på grund af deres handicap.⁷

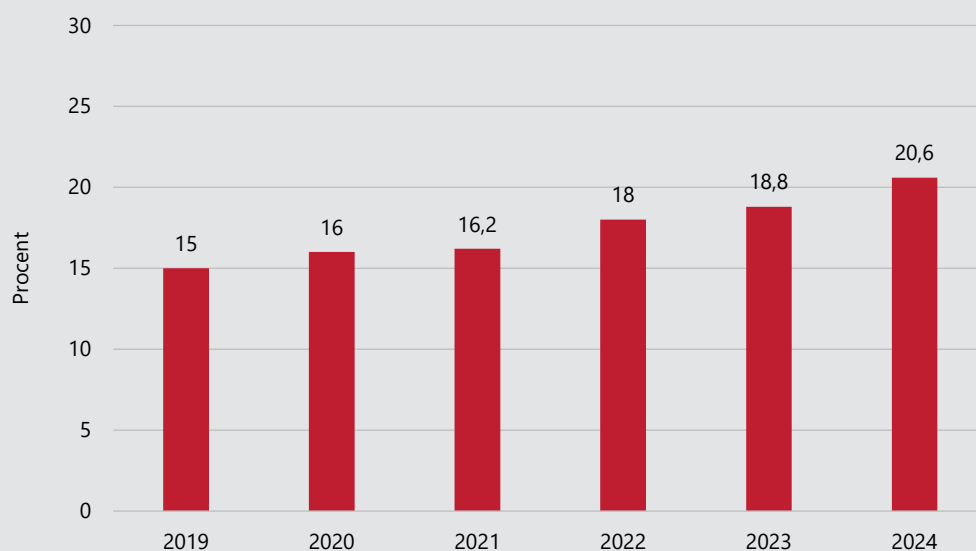
⁷ Spørgsmålet om arbejdsmæssige begrænsninger er kun stillet til beskæftigede og til ikke-beskæftigede, som har lovning på arbejde, søger arbejde eller ønsker et arbejde, eller som betragter sig selv som værnepligtig, ledig eller studerende. Der er derfor en gruppe af personer med et handicap, som ikke har fået spørgsmålet om arbejdsmæssige begrænsninger, da de ikke er en del af de ovennævnte grupper og derfor betragtes som værende helt uden for arbejdsmarkedet. Denne gruppe definerer vi i vores analyser i kapitel 2.4 som værende begrænset i arbejdsmæssige sammenhænge, da de er helt uden for arbejdsmarkedet. Spørgsmålet om sociale begrænsninger er til gengæld stillet til alle, som har angivet, at de har et handicap.

Andelen i befolkningen, som har et handicap, og som oplever begrænsninger i sociale og/eller arbejdsmæssige sammenhænge, er steget med 37 pct. i perioden fra 2019 til 2024 (fra 15 pct. til 21 pct.) (jf. Figur 2.7). Denne stigning ligger tæt på den stigning, man har set fra 2019 til 2024 for andelen i befolkningen med handicap med og uden begrænsninger, som vist i Figur 2.2, idet andelen for denne gruppe er steget med 34 pct. i samme periode (fra 21 pct. i 2019 til 28 pct. i 2024).

I Bilagsfigur 2.9 har vi opdelt på, om man oplever sociale eller arbejdsmæssige begrænsninger.⁸ Begge andele er steget over perioden fra 2019 til 2024. Andelen, som har et handicap, og som oplever sociale begrænsninger, er steget med 49 pct. i perioden (fra 12 pct. til 17 pct.), mens andelen, som har et handicap, og som oplever arbejdsmæssige begrænsninger, er steget med 35 pct. (fra 14 pct. til 19 pct.).

Figur 2.7 **Andel personer i befolkningen, som har et handicap, og som oplever begrænsninger i sociale og/eller arbejdsmæssige sammenhænge – 2019-2024**

Andel af befolkningen i alderen 16-64 år, der har et handicap, og som oplever, at deres handicap begrænser dem i sociale og/eller arbejdsmæssige sammenhænge, i perioden 2019-2024. Vægtet procent.

Anm.: Statistisk signifikant forskel mellem årene for: 2019-2020, 2021-2022, 2023-2024.

Hvis man ser på udviklingen i andelen med et handicap, som oplever begrænsninger i deres dagligdag, opdelt på handicapstørrelse, så finder vi, at andelen er steget

⁸ Grupperne med sociale begrænsninger og arbejdsmæssige begrænsninger er ikke gensidigt udelukkende – personer kan derfor godt optræde i begge kategorier, hvis de både oplever sociale og arbejdsmæssige begrænsninger.

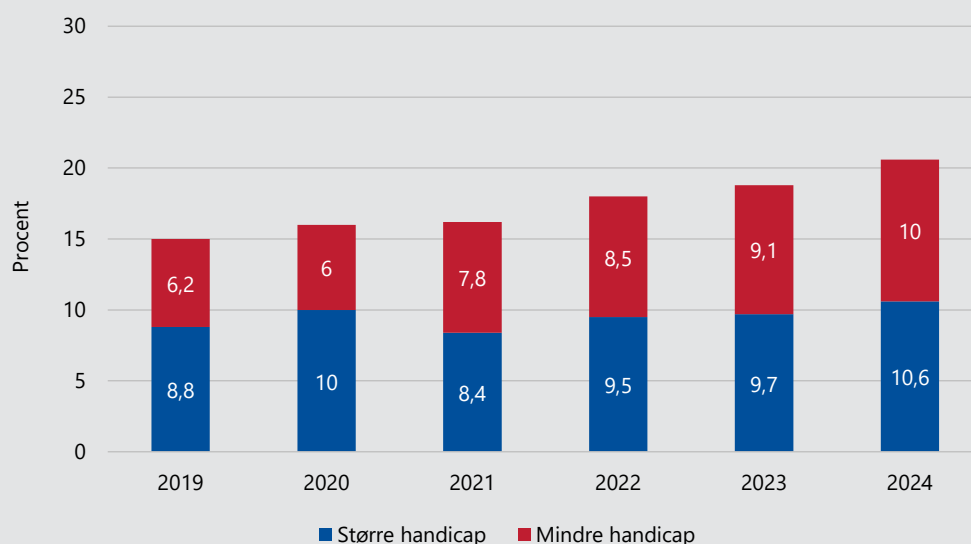
for både personer med mindre handicap og personer med større handicap (jf. Figur 2.8). Andelen af personer i befolkningen med mindre handicap, som oplever enten sociale eller arbejdsmæssige begrænsninger, er steget i perioden fra 6 pct. i 2019 til 10 pct. i 2024. Andelen af personer i befolkningen, som har et større handicap, og som oplever enten sociale eller arbejdsmæssige begrænsninger, er også steget i perioden fra 9 pct. i 2019 til 11 pct. i 2024.

Hvis man sammenligner andelene i dette kapitel med andelene i kapitel 2.1, hvor det ikke var en restriktion, at man skulle opleve begrænsninger på grund af ens handicap, så ser vi, at der for gruppen med mindre handicap er en relativ stor forskel i andelene (jf. Figur 2.3 og Figur 2.8). I 2024 ser vi, at 17,2 pct. af befolkningen angiver, at de har et mindre handicap (jf. Figur 2.3), mens 10 pct. af befolkningen angiver, at de har et mindre handicap, *og* at deres handicap begrænser dem i sociale og/eller arbejdsmæssige sammenhænge, altså en forskel på 7 procentpoint, jf. Figur 2.8. I 2024 angiver 11,2 pct. af befolkningen, at de har et større handicap (jf. Figur 2.3), mens 10,6 pct. af befolkningen angiver, at de har et større handicap, *og* at deres handicap begrænser dem i sociale og/eller arbejdsmæssige sammenhænge, altså en forskel på 0,6 procentpoint, jf. Figur 2.8. Så langt hovedparten af personer med større handicap angiver, at deres handicap begrænser dem i sociale og/eller arbejdsmæssige sammenhænge (95 pct. af gruppen i 2024), mens dette i lavere grad er tilfældet for personer med mindre handicap (58 pct. af gruppen i 2024).⁹

⁹ Derudover ved vi også fra tidligere år, at personer med større handicap i højere grad angiver, at deres handicap begrænser dem 'i høj grad' frem for 'i nogen grad' sammenlignet med personer med mindre handicap (Jakobsen et al., 2024).

Figur 2.8 Andel personer med større og mindre handicap, som oplever sociale og/eller arbejdsmæssige begrænsninger – 2019-2024

Andel af befolkningen i alderen 16-64 år, som hhv. har et større eller et mindre handicap, og som oplever, at deres handicap begrænser dem i sociale og/eller arbejdsmæssige sammenhænge, i perioden 2019-2024. Vægtet procent.

Anm.: Statistisk signifikant forskel mellem årene for: a) Større handicap: 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022, 2023-2024, og b) Mindre handicap: 2020-2021, 2023-2024.

2.5 Opsamling

I 2024 har 28,3 pct. af befolkningen mellem 16-64 år ifølge eget udsagn et handicap eller længerevarende helbredsproblem. 17,2 pct. angiver, at de har et mindre handicap, mens 11,2 pct. angiver, at de har et større handicap. De anførte tal svarer til, at ca. 1.024.000 16-64-årige har et handicap, hvoraf ca. 403.600 har et større handicap, mens ca. 620.300 har et mindre handicap.

Over tid er andelen med et handicap steget fra 17 pct. i 2014 til 28,3 pct. i 2024, hvilket svarer til en stigning på omkring 67 pct. Den markante stigning i andelen med et handicap i løbet af perioden skyldes primært en stigning i andelen med mindre handicap, idet denne andel er steget fra 7 pct. i 2014 til 17 pct. i 2024. Andelen med større handicap er mere konstant over tid, idet den ligger på omkring 9-11 pct. i løbet af perioden.

Over hele perioden fra 2008 til 2024 ser vi en højere andel med handicap blandt kvinder sammenlignet med mænd. Denne kønsmæssige forskel ser man både for personer med hhv. mindre og større handicap, hvor andelen for begge grupper er højere for kvinder end for mænd.

Fra 2014 til 2024 er andelen med handicap steget for alle de fire aldersgrupper, vi kigger på i analyserne (16-29 år, 30-39 år, 40-49 år og 50-64 år). For alle de fire aldersgrupper er andelen med handicap steget med mellem 10-12 procentpoint i løbet af den 10-årige periode.

I perioden fra 2019-2024 er forekomsten steget for stort set alle handicapovedkategorierne: mobilitets-, psykisk-, kognitiv-, sygdomsrelaterede handicap, samt for handicap, som ikke falder inden for de handicaptyper, vi har angivet på forhånd ('andet'). Kun andelen med et sanse- og kommunikationshandicap er ikke steget fra 2019 til 2024 ud af de seks hovedkategorier. Kognitivt handicap er den kategori, som har haft den højeste relative stigning fra 2019 til 2024, idet andelen er mere end tredoblet i løbet af perioden. Denne kraftige stigning er dog også sket fra et lavt udgangspunkt på 1,1 pct. i 2019 til 3,6 pct. i 2024.

Andelen, som angiver, at de har et handicap, og som samtidig også oplever, at dette handicap begrænser dem i arbejdsmæssige og/eller sociale sammenhænge, er steget med 37 pct. i perioden fra 2019 til 2024 (fra 15 pct. til 21 pct.). Denne procentvise stigning ligger tæt på den stigning, man har set fra 2019 til 2024 for andelen i befolkningen med handicap med og uden begrænsninger, idet andelen for denne gruppe er steget med 34 pct. i samme periode (fra 21 pct. i 2019 til 28 pct. i 2024). Vi finder også, at langt hovedparten af personer med større handicap angiver, at deres handicap begrænser dem i sociale og/eller arbejdsmæssige sammenhænge (95 pct. af gruppen i 2024), mens dette i lavere grad er tilfældet for personer med mindre handicap (58 pct. af gruppen i 2024).

3 Beskæftigelse

I dette kapitel beskriver vi beskæftigelsessituationen for personer med handicap. Formålet er at undersøge, i hvilken grad personer med handicap er i beskæftigelse sammenlignet med personer uden handicap, og hvad der karakteriserer denne beskæftigelse.

Vi viser først udviklingen i arbejdsmarkedsstatus fra 2008 til 2024. Derefter viser vi, hvor stor en andel af personer med handicap der er ansat på særlige vilkår, og hvor stor en andel der har fået lavet tilpasninger på arbejdspladsen. Vi viser også, hvordan beskæftigelsesgabets mellem personer med og uden handicap har udviklet sig i samme periode, samt beskriver, hvordan udviklingen i beskæftigelsesgabets hænger sammen med den stigende udbredelse af fleksjob og gennemsnitlige antal arbejdstimer for personer med handicap. Endelig viser vi, hvor mange personer med handicap der har haft et studie- eller fritidsjob.

3.1 Arbejdsmarkedsstatus

I 4. kvartal 2024 er 61 pct. af personerne med handicap i beskæftigelse. Dette dækker dog over nogle relativt store forskelle, afhængig af om handicappet er større eller mindre. Andelen i beskæftigelse er 41 pct. for personer med større handicap og 74 pct. for personer med mindre handicap. For personer uden handicap er andelen i beskæftigelse 86 pct. og dermed væsentlig højere end for personer med større handicap og for personer med mindre handicap (jf. Tabel 3.1).

5 pct. af personer med handicap er AKU-ledige¹⁰ (herefter: ledige). Andelen af ledige varierer med handicappets størrelse: 6 pct. af personerne med mindre handicap og 3 pct. af personerne med større handicap er ledige. For personer uden handicap er 5 pct. ledige. Den lavere andel ledige for personer med større handicap dækker dog også over, at denne gruppe har en markant højere andel, der står uden for arbejdsstyrken. 56 pct. af personer med større handicap står uden for arbejdsstyrken mod 20 pct. af personer med mindre handicap og 9 pct. for personer uden handicap (jf. Tabel 3.1).

¹⁰ AKU-ledige er ubeskæftigede personer, som aktivt har søgt arbejde inden for 4 uger forud for referenceugen, og som kan tiltræde et job inden for 2 uger, efter at de har besvaret AKU-spørgeskemaet.

Tabel 3.1 Personer fordelt efter arbejdsmarkedsstatus

Befolkningen i alderen 16-64 år fordelt efter arbejdsmarkedsstatus særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicappet er større eller mindre, 2024. Vægtet procent.

	Større handicap*	Mindre handicap*	Handicap i alt*	Intet handicap
Beskæftigelse	41,1	74,1	61,1	85,8
Lønmodtagere	38,8	70,3	57,9	79,8
Selvstændige	2,3	3,8	3,2	6,0
Ikke-beskæftigede	58,9	25,9	38,9	14,2
Ledige	3,2	5,9	4,8	5,4
Uden for arbejdsstyrken	55,7	20,1	34,1	8,8
I alt	100	100	100	100
Opregnet antal	403.594	620.327	1.023.921	2.589.329
Uvægtet antal	1.376	1.902	3.278	7.454

Note: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem hhv. a) større handicap vs. intet handicap, b) mindre handicap vs. intet handicap, c) handicap i alt vs. intet handicap.

I Tabel 3.2 viser vi udviklingen i arbejdsmarkedsstatus over tid for personer med handicap, større og mindre handicap samt personer uden handicap.

For hele gruppen af personer med handicap er både andelen, der er beskæftiget, ledig og uden for arbejdsstyrken stort set uændret fra 2023 til 2024. For personer med større handicap er beskæftigelsen dog steget fra 37 til 41 pct., og for personer med mindre handicap er ledigheden steget fra 5 til 6 pct. fra 2023 til 2024.

Tabel 3.2 Personer fordelt efter arbejdsmarkedsstatus, 2008-2024

Fordeling efter arbejdsmarkedsstatus, særskilt efter, om personerne har et handicap eller ej, og om handicappet er større eller mindre, udvalgte år i perioden 2008-2024. Vægtet procent.

	2008	2010	2012	2014	2016	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Større handicap	*					*	*	*			*
Beskæftigelse	32,0	30,4	27,1	29,2	31,7	36,8	34,3	39,0	35,8	37,2	41,1
Ledige	2,2	4,3	4,3	4,4	4,0	3,9	2,7	3,0	2,9	3,3	3,2
Uden for arbejdsstyrken	65,8	65,3	68,7	66,4	64,4	59,4	63,0	58,0	61,3	59,4	55,7
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Mindre handicap	*					*					

	2008	2010	2012	2014	2016	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Beskæftigelse	74,5	68,1	67,8	66,5	69,6	74,8	74,0	73,7	76,3	76,1	74,1
Ledige	2,4	5,1	7,0	7,7	6,2	4,4	5,8	4,7	3,9	4,6	5,9
Uden for arbejdsstyrken	23,1	26,8	25,2	25,9	24,2	20,8	20,2	21,6	19,8	19,3	20,1
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Handicap i alt		*			*	*					
Beskæftigelse	51,4	45,6	44,3	44,0	51,0	57,6	55,3	60,8	60,2	61,6	61,1
Ledige	2,3	4,6	5,4	5,7	5,1	4,2	4,3	4,1	3,5	4,2	4,8
Uden for arbejdsstyrken	46,3	49,8	50,2	50,3	43,9	38,3	40,4	35,2	36,3	34,2	34,1
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Intet handicap		*		*	*	*	*	*			
Beskæftigelse	81,8	77,8	78,9	77,9	80,6	84,0	83,9	85,6	85,9	85,7	85,8
Ledige	3,1	6,8	6,6	5,8	4,8	4,0	4,7	3,4	3,7	5,1	5,4
Uden for arbejdsstyrken	15,1	15,5	14,4	16,2	14,6	12,0	11,3	11,0	10,4	9,2	8,8
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Anm.: For opregnet og uvægtet antal, se afsnit 7.2.

Tal for året 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 7.2.2.

Note: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen for a) større handicap mellem årene 2008-2010, 2016-2019, 2019-2020, 2021-2022 og 2023-2024, b) for mindre handicap mellem årene 2008-2010 og 2016-2019, c) for handicap i alt mellem årene 2008-2010, 2014-2016, 2016-2019 og 2020-2021, d) for intet handicap 2008-2010, 2012-2014, 2014-2016, 2016-2019, 2019-2020, 2020-2021, 2022-2023.

3.2 Job på særlige vilkår

Det er et politisk mål, at flere personer med handicap skal i beskæftigelse, jf. kapitel 1. Derfor kan der være brug for, at nogle personer med handicap bliver ansat på nogle særlige vilkår, der hjælper dem i beskæftigelse. Vi viser i dette afsnit, hvordan beskæftigede fordeler sig på hhv. ordinære og særlige beskæftigelsesvilkår. Definitionen af disse jobtyper kan ses i Boks 3.1.

Boks 3.1 Beskæftigelse fordelt på jobtype

Vi opdeler beskæftigelse på tre jobtyper:

- Beskæftigelse på ordinære vilkår: Ansættelse på almindelige vilkår og som ikke er støttet beskæftigelse.
- Fleksjob: Fleksjob er en ansættelsesform for personer med varig og væsentlig nedsat arbejdsevne. Fleksjob tilbydes til personer, der ikke kan opnå eller fastholde beskæftigelse på ordinære vilkår. Fleksjob er typisk færre timer end et fuldtidsjob (STAR, 2025).
- Anden type job på særlige vilkår: Eksempelvis løntilskudsjob, aftalebaseret skånejob, virksomhedspraktik, job under isbryderordningen eller beskyttet beskæftigelse.

For beskæftigede personer med handicap er 22 pct. ansat på særlige vilkår. Langt størstedelen, nemlig 20 pct. af denne gruppe, er ansat i et fleksjob.

Der er væsentlig forskel på, hvor stor en andel der er ansat på særlige vilkår, afhængig af om handicappet er større eller mindre. 14 pct. af beskæftigede med mindre handicap er ansat på særlige vilkår mod 46 pct. af beskæftigede med større handicap.

Tabel 3.3 Beskæftigede med handicap fordelt på jobtype

Beskæftigede med handicap fordelt på jobtype. I alt og særskilt efter, om handicappet er større eller mindre, 2024. Vægtet procent.

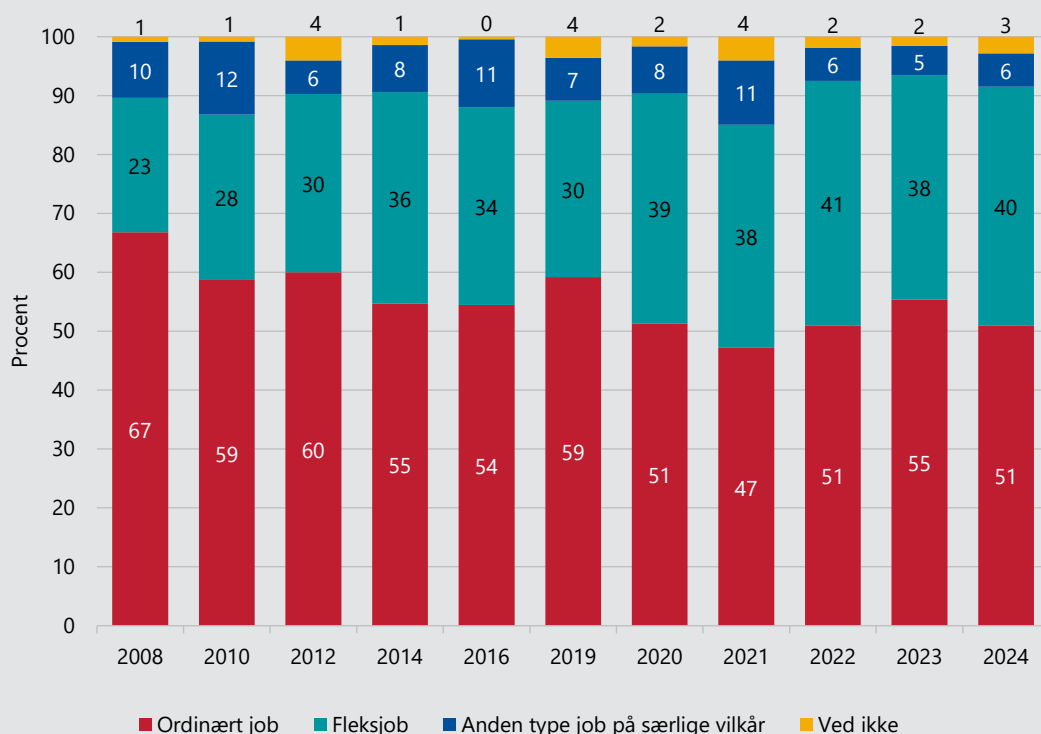
	Større handicap*	Mindre handicap	Handicap i alt
Ordinær ansættelse	51,0	85,1	76,1
Fleksjob	40,5	12,2	19,7
Anden type job på særlige vilkår	5,7	1,4	2,5
Ved ikke	2,9	1,2	1,6
I alt	100,0	100,0	100,0
Opregnet antal	165.560	457.974	623.533
Uvægtet antal	545	1.352	1.897

Note.: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem større handicap og mindre handicap.

I Figur 3.1 viser vi udviklingen i fordelingen på jobtyper for beskæftigede med større handicap for perioden 2008-2024. Her ser vi, at der generelt over årene er en tendens til, at en højere andel af de beskæftigede er ansat på særlige vilkår. Fra 2023 til 2024 er andelen ansat på fleksjob steget fra 38 til 40 pct., mens andelen, der er ansat på ordinære vilkår, er faldet fra 55 til 51 pct. En del af den generelle stigning i beskæftigelsen for personer med større handicap, som vi så i afsnit 3.1, ser derfor ud til at være drevet af, at en højere andel er ansat på fleksjob.

Figur 3.1 Fordeling på jobtyper for beskæftigede personer med større handicap

Beskæftigede med større handicap fordelt på jobtype, udvalgte år i perioden 2008-2024. Vægtet procent.

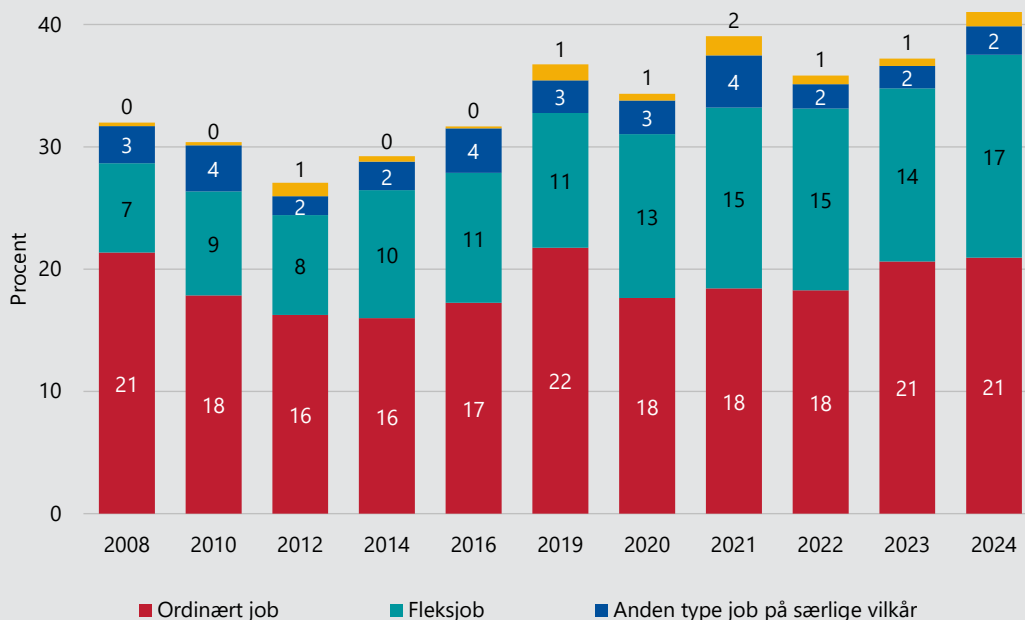

Anm.: Signifikant forskel på fordelingen mellem 2008 og 2010. Tal for året 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 7.2.2.

Det ses endnu tydeligere i Figur 3.2, som viser udviklingen i, hvilke andele, de forskellige jobtyper udgør af hele populationen af personer med større handicap, at en del af den generelle stigning i beskæftigelsen for personer med større handicap er drevet af, at en stigende andel med større handicap er ansat i fleksjob. 8 pct. af alle med større handicap var i 2012 ansat i fleksjob. I 2024 var denne andel 17 pct. I samme periode er andelen ansat på ordinære vilkår steget fra 16 til 21 pct., altså en lidt mindre stigning.

Figur 3.2 Andel i beskæftigelse og jobtyper for personer med større handicap

Personer med større handicap fordelt på jobtype, udvalgte år i perioden 2008-2024. Vægtet procent.

Anm.: For opregnet og uvægtet antal, se afsnit 7.2. Tal for året 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 7.2.2.

3.3 Tilpasninger på arbejdspladsen

Ligesom særlige beskæftigelsesvilkår kan være fremmende for beskæftigelsen for personer med handicap, kan der også være andre tilpasninger på arbejdspladsen, der kan gøre arbejdslivet muligt.

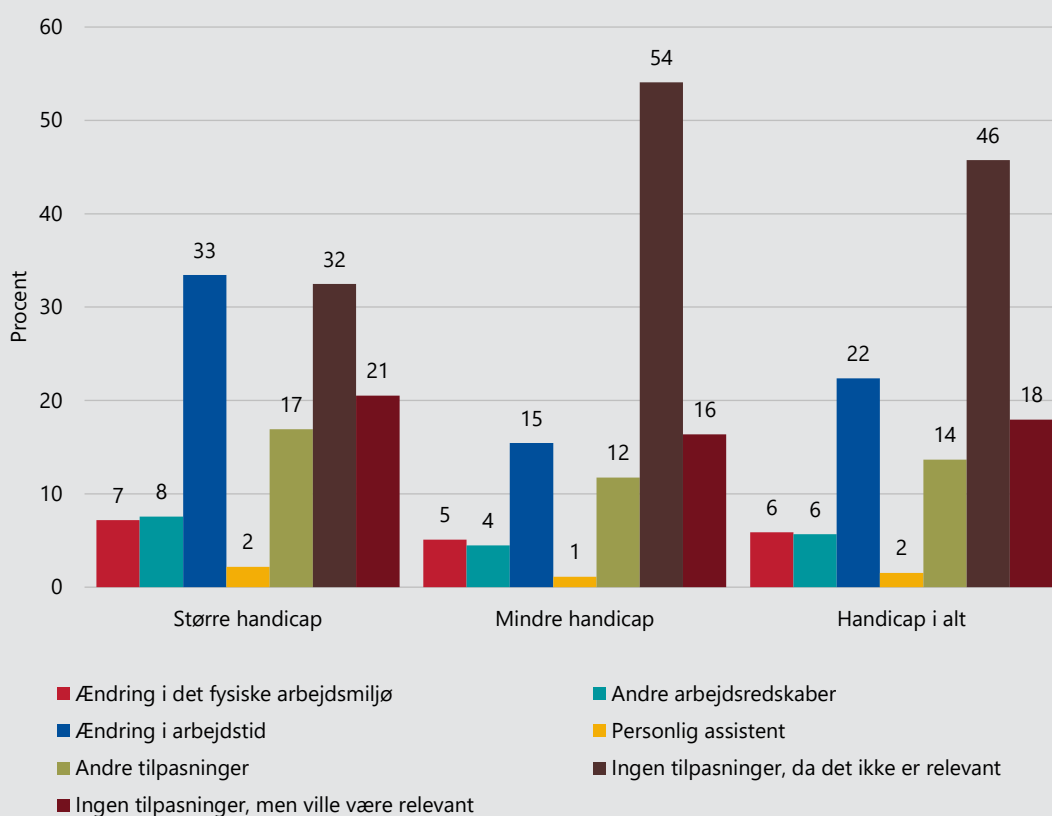
I Figur 3.3 viser vi, om der er blevet lavet tilpasninger, samt hvilke tilpasninger der er blevet foretaget for beskæftigede med handicap. 46 pct. af beskæftigede med handicap har ikke fået lavet tilpasninger, da det ikke har været relevant. 18 pct. har ikke fået lavet tilpasninger, men det ville være relevant for dem. Den mest almindelige tilpasning er ændringer i arbejdstiden, hvilket 22 pct. har fået tilpasset. 14 pct. fået lavet andre tilpasninger end de angivne svarmuligheder.

Opdelt på handicapstørrelse finder vi, at for personer med større handicap har 32 pct. ikke fået lavet tilpasninger, men det ville være relevant for dem, hvilket gælder for 54 pct. for personer med mindre handicap. 33 pct. af beskæftigede med større

handicap har fået lavet ændringer i arbejdstid mod 15 pct. af beskæftigede med mindre handicap. I Bilagsfigur 3.2 ses andelen, der har fået lavet de enkelte tilpasninger, for dem, der har fået lavet tilpasninger.

Figur 3.3 Tilpasninger på arbejdspladsen grundet handicap

Beskæftigede eller tidligere beskæftigede fordelt efter, om der er blevet lavet tilpasninger grundet personens handicap på den nuværende eller tidligere arbejdsplads. Særsomt for personer med større og mindre handicap samt handicap i alt, 2024. Vægtet procent.

Anm.: Respondenterne har haft mulighed for at afkrydse flere kategorier, hvorfor andelen ikke summer til 100. Uvægtet antal observationer og opregnet antal: større handicap: 1.236 (357.711), mindre handicap: 1.754 (571.974), handicap i alt: 2.990 (929.685).

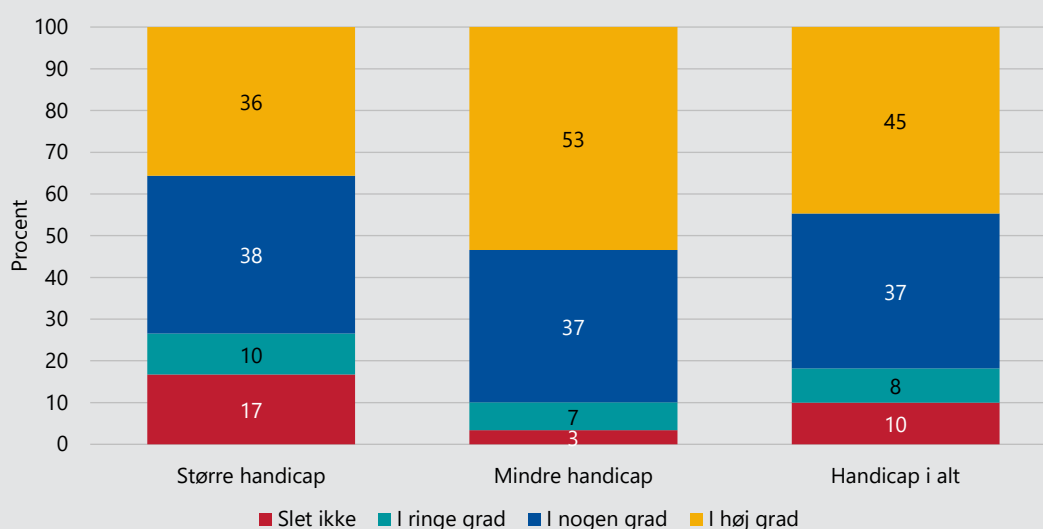
Spørgsmålsformulering: "Hvilke tilpasninger er der/blev der lavet på grund af dit helbred eller handicap på din aktuelle/tidligere arbejdsplads?"

For de personer med handicap, der har fået lavet tilpasninger, svarer 45 pct., at tilpasningerne i høj grad har været tilstrækkelige til, at det er muligt at udføre deres arbejde. 37 pct. svarer, at dette i nogen grad gør sig gældende, mens 18 pct. svarer, at tilpasningerne slet ikke eller i ringe grad har været tilstrækkelige til, at det er muligt at udføre deres arbejde, se Figur 3.4.

36 pct. af beskæftigede med større handicap, der har fået lavet tilpasninger, svarer, at disse i høj grad har været tilstrækkelige til, at det er muligt at udføre deres arbejde, hvilket gør sig gældende for 53 pct. af beskæftigede med mindre handicap, der har fået lavet tilpasninger.

Figur 3.4 Fordeling af, hvorvidt tilpasningerne været tilstrækkelige til, at det er muligt at udføre ens arbejde

Personer for hvem der er blevet lavet tilpasninger på nuværende eller tidligere arbejdsplads grundet personens handicap, fordelt efter i hvilken grad tilpasningerne har været tilstrækkelige til at udføre arbejdet. Særsilt for personer med større og mindre handicap samt handicap i alt, 2024. Vægtet procent.

Anm.: Statistisk signifikant forskel på fordelingen mellem større og mindre handicap. Uvægtet antal observationer og opregnet antal: større handicap: 561 (160.773), mindre handicap: 522 (165.684), handicap i alt: 1.083 (326.456).
Spørgsmålsformulering: "Har tilpasningerne været tilstrækkelige til, at det er muligt for dig at udføre dit arbejde?"

Der er en stor del af personer med handicap, der har fået lavet tilpasninger på arbejdspladsen af hensyn til deres handicap. En stor andel af disse personer, der oplever, at tilpasninger i nogen eller i høj grad er tilstrækkelige, for at de kan udføre deres arbejde, mens der også er 27 pct. af personer med større handicap, der i ringe grad eller slet ikke oplever dette. Samtidig er der 18 pct. af beskæftigede med handicap, som angiver, at de ikke har fået lavet tilpasninger, selvom det ville være relevant.

3.4 Udvikling i beskæftigelsesgab og ledighedsgab

3.4.1 Beskæftigelsesgab

I dette afsnit viser vi beskæftigelsesgab, som er forskellen i beskæftigelsen mellem personer med og uden handicap. Beskæftigelsesgab giver et billede af, hvordan beskæftigelsen har udviklet sig for personer med handicap sammenlignet med personer uden handicap. Definitionen af beskæftigelsesgab og fortolkningen af gabet kan ses i Boks 3.2.

Boks 3.2 Beskæftigelsesgab

Beskæftigelsesgab er forskellen mellem de to gruppers beskæftigelsesfrekvens. Hvis beskæftigelsesgab falder, er det et udtryk for, at beskæftigelsen enten:

1. stiger mere for personer med handicap end for personer uden handicap eller
2. falder mindre for personer med handicap end for personer uden handicap.

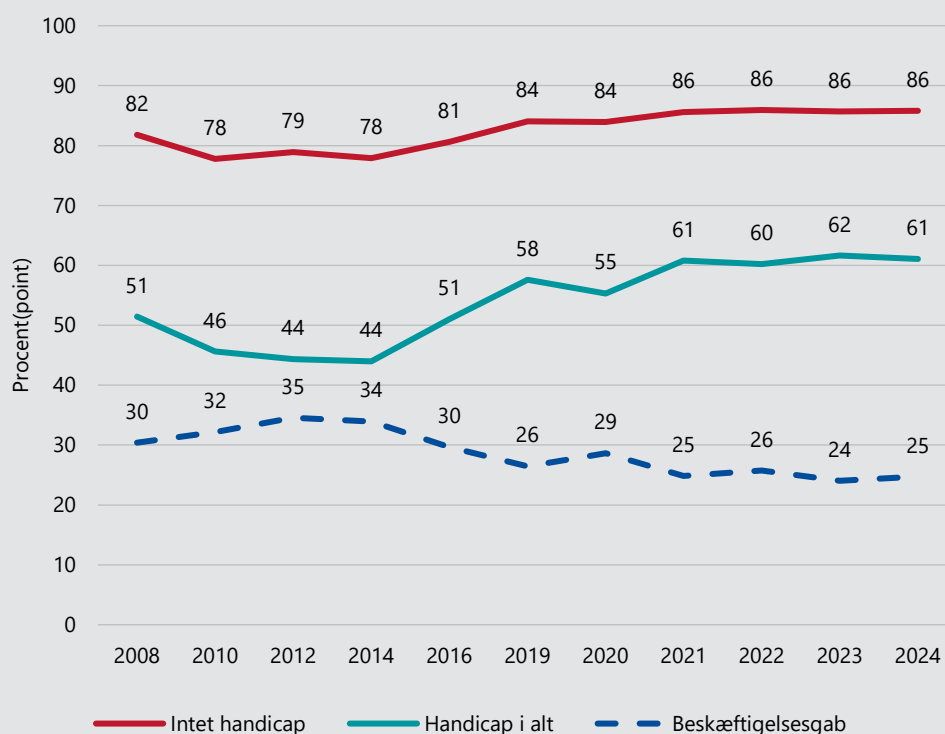
Beskæftigelsesgab kan derfor bl.a. være med til at belyse, hvordan personer med handicap klarer sig beskæftigelsesmæssigt sammenlignet med personer uden handicap og herunder, hvor konjunkturfølsom beskæftigelsen for personer med handicap er.

Beskæftigelsesfrekvenserne for personer med og uden handicap samt beskæftigelsesgab for de to grupper ses i Figur 3.5 for udvalgte år i perioden 2008-2024.¹¹ Siden 2014 har der været et fald i beskæftigelsesgab, hvilket hænger sammen med, at beskæftigelsen er steget mere for personer med handicap end for personer uden handicap. Beskæftigelsesfrekvenserne er dog stort set uændrede for både personer med og uden handicap i perioden 2021 til 2024, hvilket også betyder, at beskæftigelsesgab stort set har været uændret siden 2021. Beskæftigelsesgab svinger godt nok mellem 24 og 26 procentpoint i de 4 år, men ændringerne fra år til år er ikke statistisk signifikante.

¹¹ Tallene for beskæftigelse, som anvendes i Figur 3.5, er også vist i Tabel 3.2.

Figur 3.5 Beskæftigelsesgab mellem personer med og uden handicap

Andel beskæftigede med og uden et handicap og beskæftigelsesgab¹ mellem de to grupper, udvalgte år i perioden 2008-2024. Vægtet procent (andel i beskæftigelse) og vægtet procentpoint (beskæftigelsesgab).

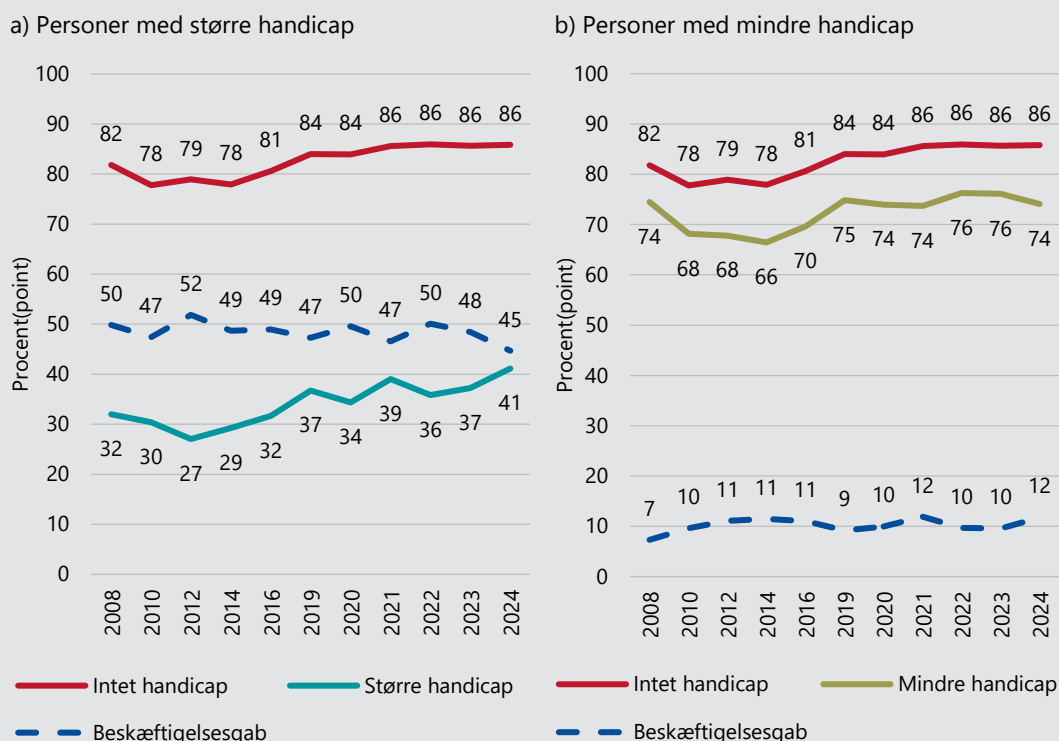
Anm.: For opregnet og uvægtet antal, se afsnit 7.2. Statistisk signifikant forskel på beskæftigelsesfrekvensen mellem årene for a) handicap, i alt: 2008-2010, 2014-2016, 2016-2019 og 2020-2021, b) intet handicap: 2008-2010, 2010-2012, 2012-2014, 2014-2016, 2016-2019 og 2020-2021. Tal for året 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 7.2.2.

Note: ¹ Beskæftigelsesgab er beregnet som beskæftigelsesfrekvensen for personer uden handicap minus beskæftigelsesfrekvensen for personer med handicap.

Det uændrede beskæftigelsesgab i perioden 2021 til 2024 for personer med handicap i alt dækker dog over forskellige tendenser for hhv. personer med større og mindre handicap (jf. Figur 3.6). For personer med større handicap er beskæftigelsen steget statistisk signifikant. Beskæftigelsesgabets er samtidig også faldet fra 49 til 45 procentpoint for denne gruppe, hvilket er et statistisk signifikant fald. Beskæftigelsen for personer med større handicap er dermed steget mere end for personer uden handicap. For personer med mindre handicap er beskæftigelsen faldet fra 76 til 74 pct., men denne ændring er dog ikke statistisk signifikant. Samtidig er beskæftigelsesgabets steget fra 10 til 12 procentpoint, men denne ændring er heller ikke statistisk signifikant.

Figur 3.6 Beskæftigelsesgab mellem personer med hhv. større og mindre handicap og personer uden handicap

Andel beskæftigede med og uden handicap og beskæftigelsesgab¹ mellem de to grupper. Særskilt for a) personer med større handicap og b) personer med mindre handicap, udvalgte år i perioden 2008-2024. Vægtet procent (andel i beskæftigelse) og vægtet procentpoint (beskæftigelsesgab).

Anm.: For opregnet og uvægtet antal, se afsnit 7.2.

Statistisk signifikant forskel på beskæftigelsesfrekvensen mellem årene for a) større handicap: 2010-2012, 2016-2019 og 2020-2021, b) mindre handicap: 2008-2010 og 2016-2019 og 2023-2024., b) mindre handicap: 2008-2010 og 2016-2019
Tal for året 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 7.2.2.

Note: ¹ Beskæftigelsesgab er beregnet som beskæftigelsesfrekvensen for personer uden handicap minus beskæftigelsesfrekvensen for personer med handicap.

I Figur 3.5 så vi, at beskæftigelsesgabets generelt har været faldende i årene fra 2014 til 2019, hvorefter beskæftigelsesgabets har været nogenlunde stabilt. Denne udvikling kan der være flere forklaringer på. Udviklingen siden 2014 kan bl.a. være drevet af de generelle økonomiske konjunkturer, hvilket tidligere VIVE-undersøgelser også har peget på (Jakobsen et al., 2024; Larsen et al., 2022). Siden 2014 har der generelt set været økonomisk højkonjunktur, hvilket også betyder stigende beskæftigelse (DØRS, 2025; Økonomi- og Indenrigsministeriet, 2018). Stigende beskæftigelse kan betyde, at virksomhederne søger bredere efter arbejdskraft, hvilket kan komme personer på kanten af arbejdsmarkedet, herunder personer med handicap, til gode. Vi ser også, at beskæftigelsesgabets faldt i 2020 under coronanedlukningen. Her var økonomien generelt præget af at være lukket ned, hvilket også gik ud over

beskæftigelsen. Dette betød, at beskæftigelsen faldt mere for personer med handicap end for personer uden handicap (Larsen et al., 2023).

En anden forklaring på udviklingen i beskæftigelsesgab, vist i Figur 3.5, findes i Figur 3.6 og Figur 2.3. I Figur 3.6 ses, at beskæftigelsesgabets for både personer med større og mindre handicap er nogenlunde stabilt – dog med en tendens til en stigning fra 2010 til 2012 og et fald i slutningen af perioden for personer med større handicap. Vi så i Figur 2.3, at der i samme periode er kommet en højere andel med mindre handicap sammenlignet med andelen med større handicap. Personer med mindre handicap har i gennemsnit en væsentligt højere beskæftigelsesgrad end personer med større handicap. Det faldende beskæftigelsesgab i Figur 3.5 er derfor også et udtryk for en sammensætningseffekt af fordelingen mellem andelen med større og mindre handicap. Når der i perioden er en stigende andel med mindre handicap, vil dette være med til at drive det generelle beskæftigelsesgab mellem personer med handicap i alt og personer uden handicap ned, netop fordi denne gruppe i relativt høj grad er i beskæftigelse. Samtidig ser vi også i Figur 3.6 en stigning i beskæftigelsen for personer med større handicap, som ligeledes er med til at bidrage til et faldende beskæftigelsesgab.

For at få en større forståelse for udviklingen i beskæftigelsen for personer med handicap og dermed også udviklingen i beskæftigelsesgabets ser vi i det følgende først på, hvordan udviklingen i andelen med fleksjob og beskæftigelsesgabets hænger sammen, og dernæst på udviklingen i det gennemsnitlige antal arbejdstimer afhængigt af handicap.

3.4.2 Beskæftigelsesgabets, fleksjob og antal arbejdstimer

I Figur 3.5 og Figur 3.6, som viser beskæftigelsesgabets mellem personer med og uden handicap, er beskæftigelse defineret binært, det vil sige, enten er man beskæftiget, eller også er man ikke. Beskæftigelse er dog ofte mere nuanceret end det. For eksempel kan man være ansat på særlige vilkår og med et forskelligt antal arbejdstimer. I dette afsnit ser vi nærmere på sammenhængen mellem udviklingen i beskæftigelsesgabets og udviklingen i andelen fleksjob og antal arbejdstimer.

Beskæftigelsesgabets

Fleksjob er en vej ind på arbejdsmarkedet for mange personer med varig nedsat arbejdsevne og er blevet mere og mere udbredt blandt personer med handicap siden 2008. Især en stigende andel af de personer med større handicap har et fleksjob (jf. Figur 3.1 og Figur 3.2). For at få et nærmere indblik i, hvor stor en betydning fleksjob har for beskæftigelsen for personer med handicap – især personer med større handicap – ser vi i dette afsnit først på, hvordan udviklingen i beskæftigelsesgabets

hypotetisk ville have set ud for personer med større handicap, hvis fleksjob-ordningen ikke eksisterede. Vi antager her, at personer i fleksjob ikke ville være i beskæftigelse, hvis de ikke kunne få et fleksjob – en antagelse, som ikke vil holde for alle, da nogle personer i fleksjob potentielt kunne have fået job på ordinære eller andre særlige vilkår, hvis der ikke eksisterede fleksjob. Selvom antagelsen ikke holder for alle, giver analysen alligevel et indtryk af betydningen af fleksjob for personer med større handicap.

Figur 3.7 viser beskæftigelsesgabets størrelse, hvor personer i fleksjob ikke er medtaget i gruppen af beskæftigede.¹² Det fremgår, at dette beskæftigelsesgab ligger nogenlunde stabilt i perioden fra 2012-2024 på omkring 60 procentpoint, men også, at beskæftigelsesgabets størrelse er større, end når fleksjob er inkluderet. For eksempel er beskæftigelsesgabets størrelse omkring 10 procentpoint større i perioden 2020-2024, når fleksjob ikke er inkluderet sammenlignet med, når fleksjob er inkluderet (jf. Figur 3.6 og Figur 3.7).

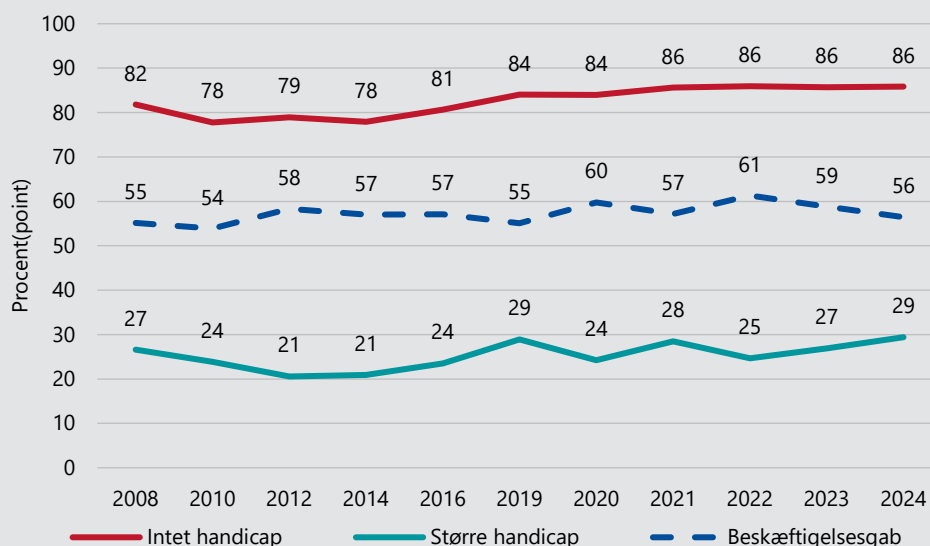
Der er forskel i beskæftigelsesudviklingen for personer med større handicap, alt efter om fleksjob medregnes som beskæftigelse eller ej, og dermed er der også forskelle i udviklingen i beskæftigelsesgabets størrelse. Det skal her igen understreges, at fleksjob udelukkende fraregnes som beskæftigede for at undersøge betydningen af fleksjob for den samlede beskæftigelse. I Figur 3.6, når alle beskæftigelsestyper er med, stiger beskæftigelsen for personer med større handicap fra 27 til 41 pct. fra 2012-2024, dvs. en stigning på 48 pct. I Figur 3.7, når fleksjob er ekskluderet, stiger beskæftigelsen fra 21 til 29 pct. i samme periode, dvs. en stigning på 38 pct. En anden måde at beskrive dette på er, at når alle beskæftigelsestyper inkluderes, falder beskæftigelsesgabets størrelse fra 52 procentpoint i 2012 til 45 procentpoint i 2024 (jf. Figur 3.6), mens det falder fra 58 procentpoint i 2012 til 56 procentpoint i 2024, når fleksjob ikke medregnes som beskæftigelse (jf. Figur 3.7).

Stigningen i beskæftigelsen for personer med større handicap i Figur 3.6 ser derfor til en vis grad ud til at være drevet af, at flere er kommet i fleksjob, og resultaterne understreger dermed, at fleksjobordningen har stor betydning for beskæftigelsesmulighederne for personer med større handicap. Det er dog igen vigtigt at være opmærksom på, at udviklingen i Figur 3.6 illustrerer en hypotetisk situation, idet nogle af de personer, som er ansat i fleksjob (og dermed ikke indgår i figuren som beskæftigede) måske havde ville have fået et job uden offentlig støtte, hvis fleksjob ikke havde været en mulighed.

¹² Det er kun beskæftigede med handicap, der har fået spørgsmålet, om de er ansat i et job på særlige vilkår, herunder fleksjob. I denne opgørelse, hvor vi sammenligner andelen i beskæftigelse ekskl. fleksjob, har vi dermed antaget, at ingen personer uden handicap er ansat i fleksjob. Dette kan derfor overvurdere beskæftigelsen for personer uden handicap en smule. Vi vurderer dog, at denne overvurdering er meget beskedent, da fleksjob kun tilbydes til personer, der har en varig og væsentlig nedsat arbejdsevne (STAR, 2025).

Figur 3.7 Beskæftigelsesgab mellem personer med større handicap og personer uden handicap, ekskl. fleksjob¹

Andel beskæftigede, ekskl. fleksjob med og uden et handicap og beskæftigelsesgabets mellem de to grupper, udvalgte år i perioden 2008-2024. Vægtet procent (andel i beskæftigelse) og vægtet procentpoint (beskæftigelsesgab).

Anm.: For opregnet og uvægtet antal, se afsnit 7.2. Tal for året 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 7.2.2.

Note: ¹ Kun beskæftigede med handicap har fået spørgsmålet, om de er ansat i et job på særlige vilkår, herunder fleksjob.

3.4.3 Antal arbejdstimer

Fleksjob er ofte ansættelse på færre timer end et fuldtidsjob. I januar 2024 var 62 pct. af alle fleksjob på en ugentlig arbejdstid på 1-10 timer.¹³ Da fleksjob, som vist ovenfor, har haft stor betydning for beskæftigelsesudviklingen for personer med større handicap, forventer vi også, at det har påvirket den gennemsnitlige arbejdstid for beskæftigede med handicap.

I Figur 3.8 viser vi andelen af alle personer med hhv. større og mindre handicap samt personer uden handicap, der arbejder mellem 1-10 timer om ugen i deres nuværende job.

For personer med større handicap er der sket en stor stigning i denne andel fra 1 pct. i 2012 til 10 pct. i 2024, hvilket formentlig hænger sammen med den stigende andel i fleksjob. I alt er omkring 40 pct. af alle med større handicap i beskæftigelse.

¹³ Se Jobindsats.dk.

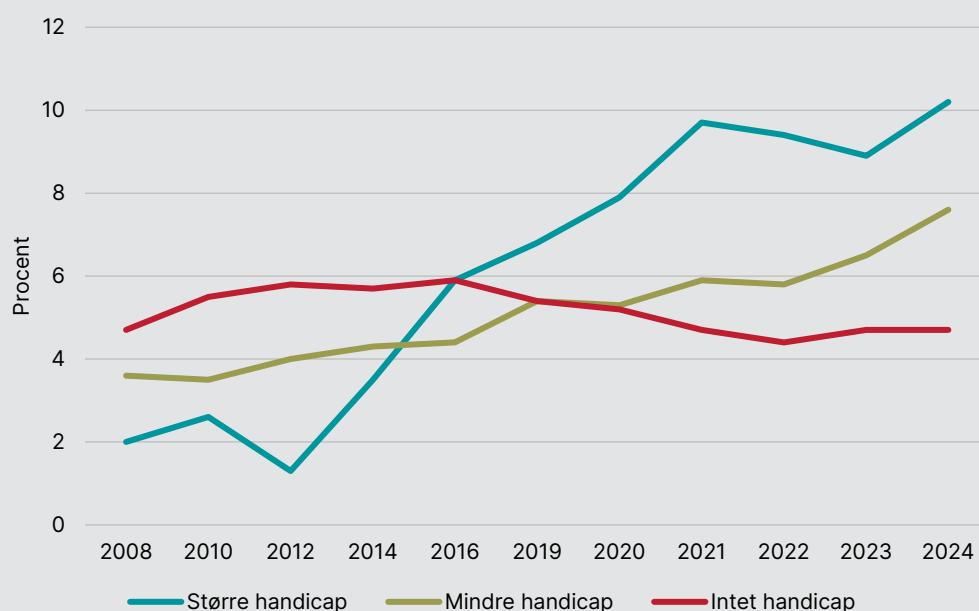
Det vil sige, at omkring hver fjerde beskæftigede med større handicap typisk arbejder mellem 1-10 timer om ugen i 2024.

For personer med mindre handicap er der også sket en stigning fra 2012 til 2024, om end denne stigning er mindre. I 2012 arbejdede 4 pct. af alle med mindre handicap, hvilket er steget til 8 pct. i 2024.

For personer uden handicap er andelen, der arbejder 1-10 timer om ugen, nogenlunde stabil omkring 5-6 pct. i hele den undersøgte periode. En del af den generelle beskæftigelsesstigning for personer med handicap og dermed også det faldende beskæftigelsesgab, vi så i Figur 3.5, er derfor også delvist sket som følge af en stigning i andelen af personer med handicap, der arbejder relativt få timer om ugen.

Figur 3.8 Beskæftigelse med under 10 ugentlige timer

Andel af beskæftigede med 1-10 ugentlige timer for personer med større og mindre handicap og personer uden et handicap, udvalgte år i perioden 2008-2024. Vægtet procent.

Anm.: For opregnet og uvægtet antal, se afsnit 7.2. Tal for året 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 7.2.2.

I Figur 3.9 viser vi det gennemsnitlige antal arbejdstimer for beskæftigede med hhv. større og mindre handicap samt personer uden handicap.

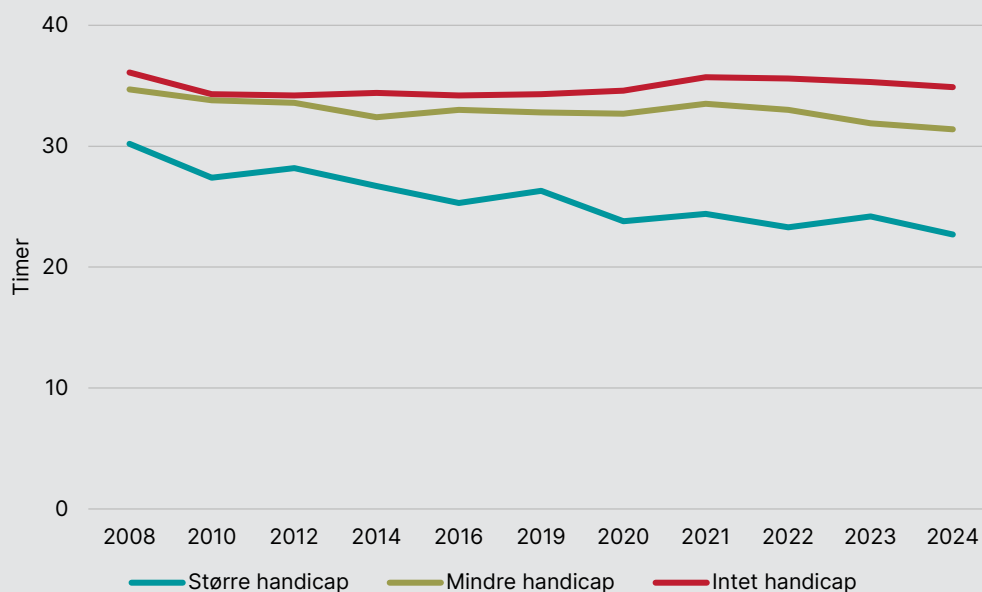
Der er stor forskel på, hvor mange timer især beskæftigede med større handicap og beskæftigede uden handicap arbejder om ugen. Beskæftigede med større handicap arbejder i gennemsnit 23 timer ugentligt i 2024, mens beskæftigede med mindre

handicap i gennemsnit arbejder 31 timer. Beskæftigede uden handicap arbejder i gennemsnit 35 timer ugentligt. Det er ikke overraskende, at det gennemsnitlige antal arbejdstimer er lavere særligt for personer med større handicap, set i lyset af at en større andel af denne gruppe typisk arbejder mellem 1-10 timer om ugen, som vi så i Figur 3.8.

For gruppen med større handicap er der sket et fald fra i gennemsnit 30 ugentlige arbejdstimer i 2008 til 23 timer i 2024. For beskæftigede uden handicap ligger gennemsnittet stabilt omkring 34-36 timer ugentligt i hele undersøgelsesperioden.

Figur 3.9 Gennemsnitligt antal ugentlige timer

Gennemsnitligt antal ugentlige timer for beskæftigede med større og mindre handicap og personer uden et handicap, udvalgte år i perioden 2008-2024. Vægtet gennemsnit.

Anm.: For opregnet og uvægtet antal, se afsnit 7.2. Tal for året 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 7.2.2.

Generelt er beskæftigelsen for personer med handicap steget i perioden 2012 til 2024. Dette gælder både for personer med større og mindre handicap. Det er en positiv udvikling, som viser, at der er en vej ind på arbejdsmarkedet for personer med handicap. En del af denne stigning ser ud til at skyldes, at en stor del af personer med handicap – særligt personer med større handicap – er ansat i fleksjob og på relativt få timer om ugen. Dette er med til at understrege, at fleksjob og færre timer netop kan være en gavnlig vej ind på arbejdsmarkedet for personer med handicap. Samtidig er det med til at nuancere billedet af udviklingen i beskæftigelsen og

beskæftigelsesgab i Figur 3.5, idet beskæftigelsesvilkårene kan være meget forskellige på tværs af personer med og uden handicap.

3.4.4 Ledighedsgab

Vi viser nu udviklingen i ledighedsprocenten og ledighedsgabet mellem personer med og uden handicap. Definitionen på ledighedsgabet findes i Boks 3.3.

Boks 3.3 Ledighedsgab

Ledighedsgabet er ledighedsprocenten for personer med handicap minus ledighedsprocenten for personer uden handicap. Et positivt ledighedsgab kan være et udtryk for, at det er sværere for personer med handicap at finde beskæftigelse end for personer uden handicap – og et negativt gab vil vise det modsatte. Ledighedsprocenten er her beregnet som ledige som andel af arbejdsstyrken.

Vi beregner her ledighedsprocenten som andelen af alle, der står til rådighed for arbejdsmarkedet (dvs. enten er i beskæftigelse eller ledig), der er ledige.¹⁴

Ledighedsgabet mellem personer med og uden handicap er generelt relativt lavt. I 2024 er det 1,4 procentpoint, se Figur 3.10. Dette er en stigning på 0,7 procentpoint fra 2023, hvilket dog ikke er statistisk signifikant. Ledighedsprocenten for personer med handicap er højere end for personer uden handicap og har været det i alle årene fra 2008-2024. Den generelle tendens siden 2014 har dog været, at ledighedsgabet er faldet.

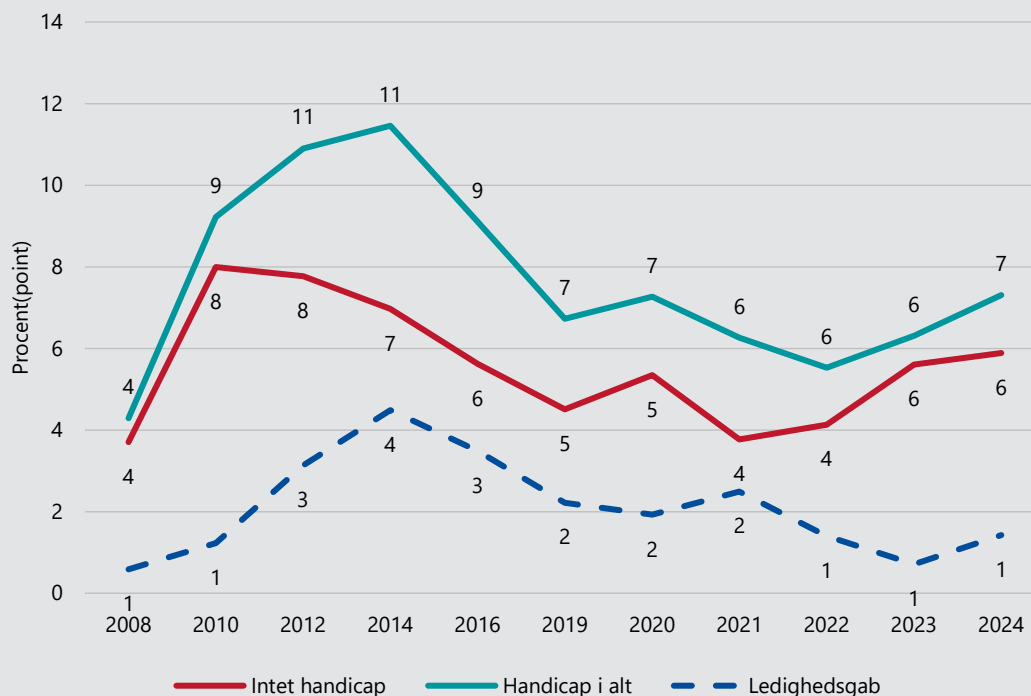
Det lave ledighedsgab kan være et udtryk for, at der for de personer, der er tilgængelige for arbejdsmarkedet, kun er en forholdsvis lille forskel i, hvor svært det er at være en del af arbejdsmarkedet for personer med og uden handicap. Den helt store forskel på personer med og uden handicap findes i stedet i, hvor stor en andel der er uden for arbejdsmarkedet. I Tabel 3.2 så vi, at andelen af personer med handicap, der står uden for arbejdsmarkedet, generelt har været faldende henover undersøgelsesperioden. Dette er således med til at underbygge, at det forholdsvis lave ledighedsgab er positivt, da den lavere ledighed for personer med handicap ikke

¹⁴ Dette adskiller sig fra andel ledige vist i afsnit 3.1, hvor andel ledige er beregnet som andelen af alle 16-65-årige, der er ledige.

modsvares af en stigning i andelen uden for arbejdsstyrken. Ledighedsgabet opdelt på større og mindre handicap findes i Bilagsfigur 3.1.

Figur 3.10 Ledighedsgab mellem personer med og uden handicap

Andel beskæftigede med og uden et handicap og ledighedsgabet¹ mellem de to grupper, udvalgte år i perioden 2008-2024. Vægtet procent (andel ledige) og vægtet procentpoint (ledighedsgab).

Anm.: For opregnet og uvægtet antal, se afsnit 7.2. Statistisk signifikant forskel på ledighedsprocenten mellem årene for a) handicap, i alt: 2008-2010, 2014-2016 og 2016-2019; b) intet handicap: 2008-2010, 2012-2014, 2014-2016, 2016-2019, 2019-2020, 2020-2021 og 2022-2023. Tal for året 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 7.2.2.

Note: ¹ Ledighedsgabet er beregnet som ledighedsprocenten for personer med handicap minus ledighedsprocenten for personer uden handicap.

3.5 Studie- og fritidsjob

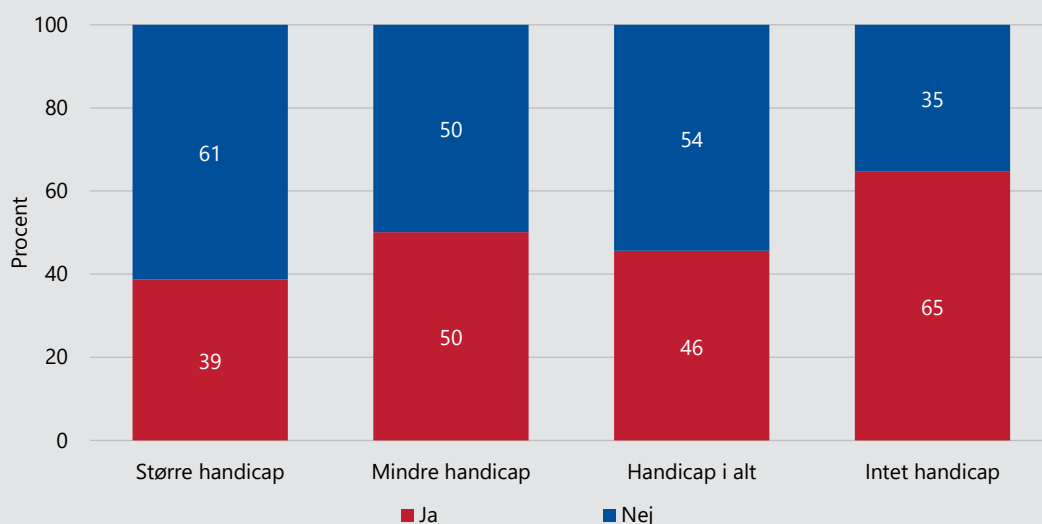
Studie- og fritidsjob kan være med til at give unge værdifuld erhvervserfaring, der kan hjælpe dem til at finde fodfæste på arbejdsmarkedet senere i livet.

I Figur 3.11 ser vi, at 46 pct. af personer med handicap under 40 år har eller har haft et studiejob. Dette gælder for 65 pct. af personer uden handicap.

39 pct. af personer med større handicap har eller har haft et studiejob, mens det gælder for 50 pct. af personer med mindre handicap.¹⁵

Figur 3.11 Andel, der har eller har haft et studie- eller fritidsjob, mens de var under uddannelse

Personer på 40 år eller under, fordelt efter om de har eller har haft et studiejob, mens de var under uddannelse. Særskilt efter, om de har et handicap eller ej¹, og om handicapet er større eller mindre, 2024. Vægtet procent.

Anm.: Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem hhv. a) større handicap vs. intet handicap, b) mindre handicap vs. intet handicap, c) handicap i alt vs. intet handicap. Uvægtet antal observationer og opregnet antal: større handicap: 1.376 (403.594), mindre handicap: 1.902 (620.327), handicap i alt: 7.454 (1.023.921) intet handicap: 10.732 (2.589.329). Spørgsmålsformulering: "Har du, eller har du på noget tidspunkt haft et studiejob eller et fritidsjob, mens du var under uddannelse?"

Note: ¹ Kun personer, der på et tidspunkt i deres liv har været i beskæftigelse, har fået dette spørgsmål. Personer, der ikke har fået spørgsmålet og aldrig har været i beskæftigelse, indgår i 'Nej'.

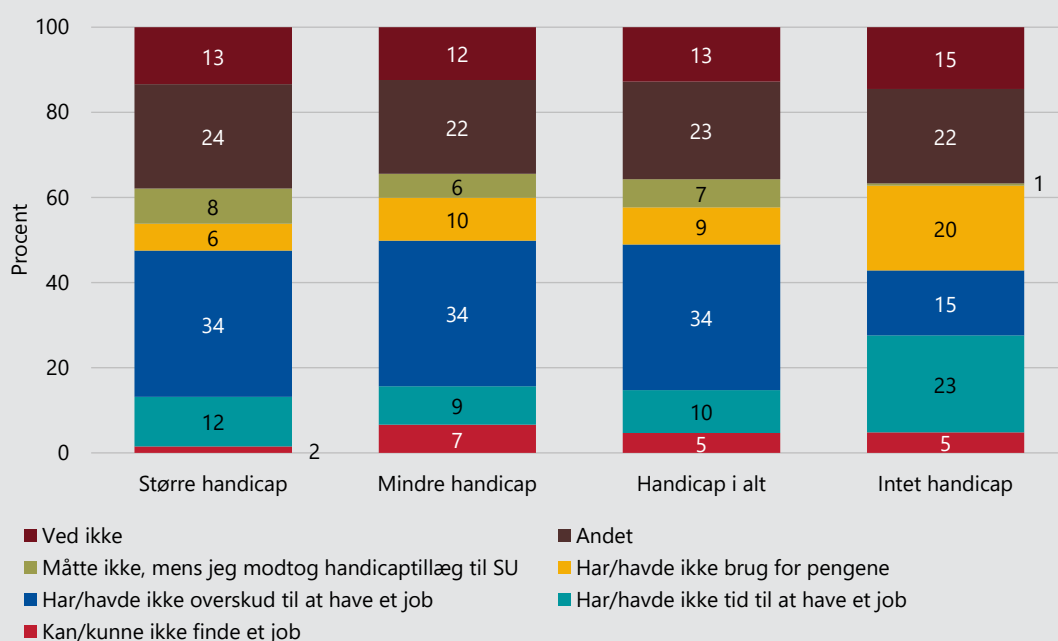
For de personer med handicap, der ikke har eller har haft et studie- eller fritidsjob, angiver 34 pct., at den primære årsag til dette er, at de ikke havde overskud til at have et job, jf. Figur 3.12. Dette er den mest almindelige årsag blandt personer med handicap. 23 pct. svarer 'andet', mens 10 pct. angiver, at de ikke havde tid til at have et job. 7 pct. angiver, at de ikke måtte, da de modtog eller modtager handicaptillæg til deres SU. Fordelingerne er meget ensartede for personer med større og mindre handicap, men adskiller sig markant fra fordelingen for personer uden handicap. 23 pct. af personer uden handicap svarer, at de ikke havde tid til at have et job, hvilket

¹⁵ Vi har undersøgt, hvordan fordelingerne i Figur 3.11 ændrer sig, hvis vi kun inkluderer personer med handicap, som har et handicap, der opstod, da de var 0-25 år. Dette ændrer dog kun fordelingerne meget marginalt og er ikke vist her.

er den hyppigste årsag for denne gruppe. 22 pct. svarer 'andet', mens 20 pct. svarer, at de ikke havde brug for pengene.

Figur 3.12 Primær årsag til ikke at have haft studie- eller fritidsjob

Personer på 40 år eller under, der ikke har haft et studie- eller fritidsjob, fordelt efter den primære årsag til ikke at have haft dette. Særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicapet er større eller mindre, 2024. Vægtet procent.

Anm.: Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem hhv. a) større handicap vs. intet handicap, b) mindre handicap vs. intet handicap, c) handicap i alt vs. intet handicap.
 Uvægtet antal observationer og opregnet antal: større handicap: 148 (57.215), mindre handicap: 245 (95.494), handicap i alt: 393 (152.709) intet handicap: 791 (466.093).
 Kun personer, der på et tidspunkt i deres liv har været i beskæftigelse, men ikke har haft et studie- eller fritidsjob, har fået dette spørgsmål. Derfor er populationen til dette spørgsmål mindre end dem, der er kategoriseret som 'Nej' i Figur 3.12, da denne population også indeholdt personer, der ikke på noget tidspunkt har haft et job.
 Spørgsmålsformulering: "Hvad er den primære årsag til, at du ikke har haft et studie- eller fritidsjob?"

For personer med handicap er der 65 pct. af både de beskæftigede og ledige, der har eller har haft et studie- eller fritidsjob. For personer uden for arbejdsstyrken er dette tal 49 pct. Dette ses af Figur 3.13.

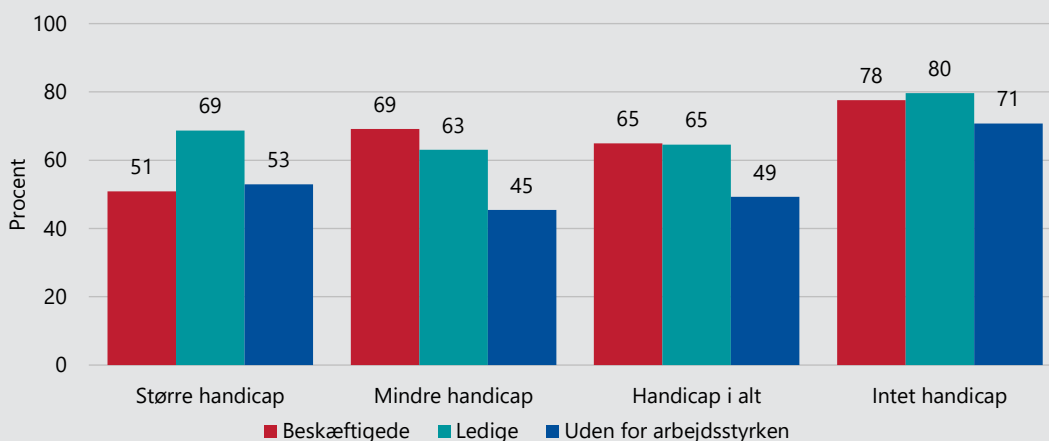
For personer med større handicap har 69 pct. af de ledige haft et studie- eller fritidsjob, mens dette gælder for 51 pct. af de beskæftigede og 53 pct. af personer uden for arbejdsstyrken. En del af dette kan skyldes, at nogle af de ledige er dimitterede efter endt uddannelse. For personer med mindre handicap er der 69 pct. af de beskæftigede, der har eller har haft et studie- eller fritidsjob, mens det gælder 63 pct. af de ledige og 45 pct. af dem, der er uden for arbejdsstyrken.

Når der generelt er en højere andel, der er beskæftigede, og ledige, der har haft et studie- eller fritidsjob sammenlignet med personer uden for arbejdsstyrken, er det dog ikke ensbetydende med, at studie- eller fritidsjobbet er årsagen til dette. Der kan være mange årsager til, at personer står uden for arbejdsstyrken, og særligt for personer med handicap kan helbredet være en af årsagerne. For nogle i denne gruppe ville et studie- eller fritidsjob i lav grad have indflydelse på, om man som voksen er på arbejdsmarkedet.

For både beskæftigede, ledige og personer uden for arbejdsstyrken er der en højere andel, der har eller har haft et studiejob for personer uden handicap end for personer med handicap. 78 af de beskæftigede uden handicap har eller har haft et studiejob, mens det gælder hhv. 80 og 71 pct. af de ledige og personer uden for arbejdsstyrken.

Figur 3.13 Andel under 40 år, der har haft et studie- eller fritidsjob fordelt efter arbejdsmarkedsstatus

Andel af personer på 40 år eller under, der har eller har haft et studie- eller fritidsjob, mens de var under uddannelse, fordelt efter arbejdsmarkedsstatus. Særsomt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicappet er større eller mindre, 2024. Vægtet procent.

Anm.: Uvægtet antal observationer og opregnet antal: større handicap: 152 (54.240), mindre handicap: 541 (183.859), handicap i alt: 693 (238.099) intet handicap: 3.350 (1.132.244).

Note: Kun personer under 40 år, der på et tidspunkt har haft et studie- eller fritidsjob.

For personer med større handicap er der en højere andel af de ledige end de beskæftigede, der har haft et studie- eller fritidsjob. Dette kan hænge sammen med, at det for personer med større handicap generelt kan være svært at finde job, uanset om man har haft et studie- eller fritidsjob. Vi beskriver barrierer for beskæftigelse yderligere i kapitel 5.

En del af de personer, der indgår i Figur 3.13, vil formentlig have afsluttet deres uddannelse for relativt nylig. I Larsen et al. (2022) beskrives overgangen fra uddannelse til beskæftigelse. Denne rapport beskriver, at unge personer med handicap oftere har modtaget hjælp til at finde beskæftigelse. Samtidig har unge personer med handicap oftere sværere ved at opnå eller fastholde beskæftigelse. Overgangen fra uddannelse til beskæftigelse er dermed generelt svær for personer med handicap. Dette vil derfor sandsynligvis være tilfældet, uanset om man har haft et studie- eller fritidsjob eller ej.

3.6 Opsamling

Beskæftigelsen for personer med handicap er generelt lavere end for personer uden handicap. I 2024 er 61 pct. af personer med handicap i beskæftigelse sammenlignet med 86 pct. for personer uden handicap. Der er dog stor forskel på personer med større og mindre handicap. 41 pct. af personer med større handicap er i beskæftigelse mod 74 pct. af personer med mindre handicap.

Beskæftigelsen for personer med både større og mindre handicap er generelt steget siden 2012. Dog er beskæftigelsen nogenlunde stabil fra 2021 til 2024.

Særligt for personer med større handicap er den positive beskæftigelsesudvikling bl.a. udgjort af en stigende andel i fleksjob, særligt fra 2012 og frem. Samtidig stiger andelen af personer med handicap, der er ansat mellem 1 og 10 ugentlige timer, fra 1 til 10 pct. fra 2012-2024. I 2024 er 1 ud af 4 af alle beskæftigede med større handicap således udgjort af personer, der er ansat mellem 1-10 timer ugentligt.

For personer med handicap kan tilpasninger på arbejdspladsen gøre det lettere at fastholde beskæftigelse. Dog har størstedelen af beskæftigede med handicap ikke fået lavet tilpasninger. 46 pct. af de beskæftigede med handicap har ikke fået lavet tilpasninger, men vurderer også selv, at det ikke ville være relevant. 18 pct. har heller ikke fået lavet tilpasninger, men vurderer, at det ville være relevant for dem. Den mest almindelige tilpasning er ændringer i arbejdstiden, hvilket 22 pct. har fået tilpasset.

46 pct. af personer med handicap under 40 år har eller har haft et studiejob. Dette gælder for 65 pct. af personer uden handicap. For personer med handicap, der ikke har haft et studie- eller fritidsjob, er den mest almindelige årsag til dette (34 pct.), at de ikke havde overskud til at have et job. 7 pct. angiver, at de ikke måtte, da de modtager eller modtog handicaptillæg til SU.

4 Jobsøgning og modtagelse af ydelser

I dette kapitel undersøger vi først, hvad der kendetegner de ikke-beskæftigede med handicap med hensyn til, i hvilken grad de søger og ønsker job, samt hvilke ydelser de modtager. Formålet hermed er at give et billede af, hvor langt ikke-beskæftigede personer er fra beskæftigelse og dermed også at give et billede af potentialet for arbejdskraft blandt personer med handicap. Dernæst ser vi på, om personer med handicap har fået hjælp af deres sociale netværk til at finde job, og i hvor høj grad de har et socialt netværk, der kan hjælpe dem med at finde et (nyt) job. I analyserne af sociale netværk indgår både beskæftigede og ikke-beskæftigede.

4.1 Jobsøgning

I dette afsnit opdeler vi de ikke-beskæftigede i fem grupper afhængig af, om de søger job, og hvor hurtigt de kan starte på et nyt job. Dette er med til at give et billede af, hvor langt de ikke-beskæftigede er fra at kunne komme i beskæftigelse.

Definitionen på de 5 grupper kan ses i Boks 4.1. Gruppe 1 består af de personer, der er ikke-beskæftigede, der søger job og kan starte på et nyt job inden for 2 uger, og må derfor anses for at være den gruppe blandt de ikke-beskæftigede, der har det største beskæftigelsespotentiale. Vores vurdering er, at grupperne er gradvist længere fra beskæftigelse med stigende gruppenummer, således at gruppe 5 har det laveste beskæftigelsespotentiale.

Boks 4.1 Inddeling af ikke-beskæftigede i 5 grupper

- Gruppe 1: Søger job og kan starte på jobbet inden for 2 uger¹⁶
- Gruppe 2: Søger job, men kan ikke starte inden for 2 uger
- Gruppe 3: Ønsker job og kan starte inden for 2 uger, men søger ikke job
- Gruppe 4: Ønsker job og kan ikke starte inden for 2 uger, men søger ikke job
- Gruppe 5: Hverken ønsker eller søger job.

¹⁶ Denne gruppe er også dem, der karakteriseres som AKU-ledige.

I Figur 4.1 ses, hvordan de ikke-beskæftigede er fordelt på de fem grupper afhængig af handicappets størrelse, og om man har et handicap eller ej. 64 pct. af ikke-beskæftigede med handicap er i gruppe 5, dvs. at de hverken søger eller ønsker job.

Der kan være mange årsager til, at man ikke søger eller ønsker job. For mange, særligt personer med handicap, er beskæftigelse ikke en mulighed grundet helbredsproblemer. Derfor har vi undersøgt, om fordelingen ændrer sig, hvis førtidspensionister ekskluderes fra populationen, hvilket vi viser i Bilagsfigur 4.1. Dette betyder, at andelen i gruppe 5 falder fra 77 til 61 pct. for personer med større handicap, og den samlede population bliver mindre, særligt for personer med større handicap. Det ændrer dog ikke på de overordnede mønstre og forskelle mellem personer med og uden handicap.

Der er relativt store forskelle for større og mindre handicap, idet 77 pct. af ikke-beskæftigede med større handicap er i gruppe 5, mens det gælder for 45 pct. af ikke-beskæftigede med mindre handicap. For personer uden handicap er 37 pct. i gruppe 5.

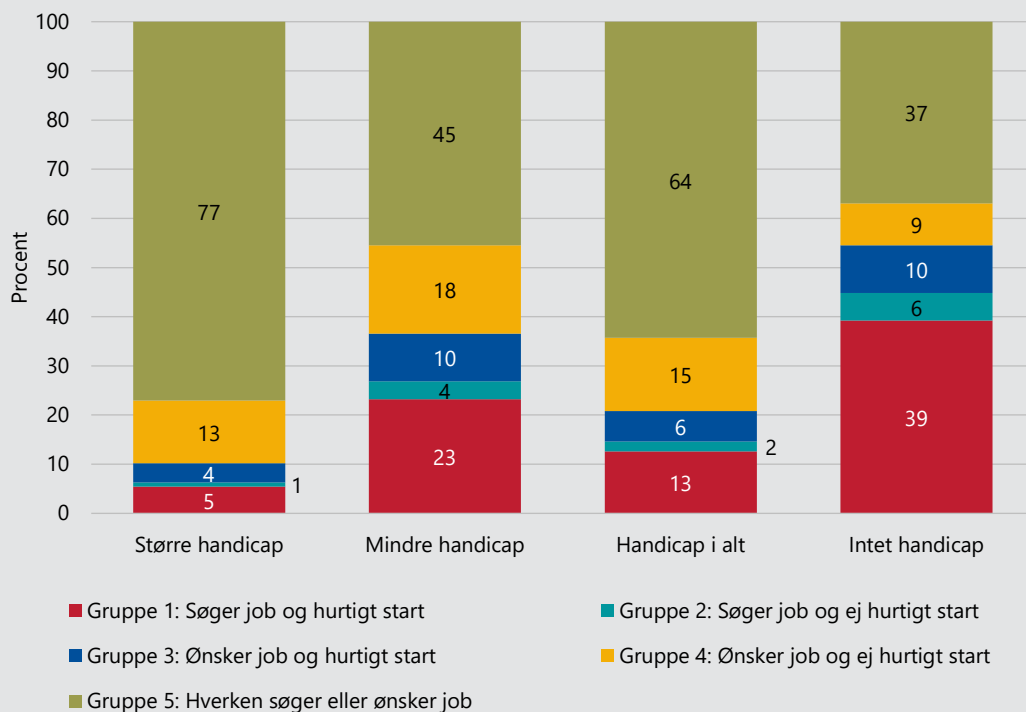
Den næststørste gruppe for ikke-beskæftigede med handicap er gruppe 4, dvs. de, der ønsker job, men ikke søger og ikke kan starte inden for 2 uger. Denne gruppe udgør 15 pct. af ikke-beskæftigede med handicap, mens det gælder for 9 pct. af personer uden handicap.

13 pct. af ikke-beskæftigede med handicap er i gruppe 1, som både søger job og kan starte inden for 2 uger. Dette gælder for hhv. 5 og 23 pct. af ikke-beskæftigede med større og mindre handicap. For ikke-beskæftigede uden handicap gælder det for 39 pct.

Der er dermed relativt store forskelle i, hvor tæt de ikke-beskæftigede er på at kunne komme i beskæftigelse. Personer med handicap er længere fra beskæftigelse end personer uden handicap, mens personer med større handicap generelt er længere fra beskæftigelse end personer med mindre handicap.

Figur 4.1 Ikke-beskæftigede i grupper efter, om de søger og ønsker job og kan tiltræde straks

Ikke-beskæftigede med handicap fordelt efter, om de søger job, ønsker job, og om de kan starte på et job inden for 2 uger, 2024. Vægtet procent.

Anm.: Uvægtet antal observationer og opregnet antal: større handicap: 829 (237.608), mindre handicap: 547 (160.868), handicap i alt: 1.376 (398.476), intet handicap: 1.254 (367.257).

Note.: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem hhv. a) større handicap vs. intet handicap, b) mindre handicap vs. intet handicap, c) handicap i alt vs. intet handicap.

For ikke-beskæftigede med handicap, der har søgt job inden for de seneste 4 uger, er den mest almindelige måde at søge job på at læse stillingsopslag eller lave et CV og lægge ud online. Dette har 68-75 pct. gjort, mens 64 pct. har indrykket eller svarret på stillingsopslag. Der er en signifikant højere andel af personer med mindre handicap, der har gjort dette sammenlignet med personer uden handicap.

Der er en højere andel af personer med større handicap, der har kontaktet familie eller bekendte sammenlignet med personer uden handicap. Dette har 61 pct. af personer med større handicap gjort. For både personer med større og mindre handicap er der en højere andel, der har kontaktet kommune, a-kasse eller jobcenter sammenlignet med personer uden handicap.

Der er 67 pct. af personer med større handicap, der har kontaktet arbejdsgiveren direkte, sammenlignet med 55 pct. for personer uden handicap. Denne forskel er dog ikke statistisk signifikant.

Tabel 4.1 Jobsøgningskanaler

Ikke-beskæftigede, der har søgt job inden for de seneste 4 uger, fordelt efter, hvilke jobsøgningskanaler de benyttede. Særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicappet er større eller mindre, 2024. Vægtet procent.

	Større handicap	Mindre handicap	Handicap i alt	Intet handicap
Andel, der ...				
... har indrykket eller svaret på stillingsopslag	75,8	59,1	63,8	62,9
... har læst stillingsopslag	67,6	77,3	74,6	71,0
... har lavet eller opdateret CV og lagt det ud online	68,9	67,9*	68,2*	54,0
... har kontaktet arbejdsgivere direkte	67,7	55,6	59,0	55,3
... har kontaktet familie eller bekendte	60,8*	45,4	49,7	40,6
... har kontaktet kommune, a-kasse eller jobcenter	60,8*	47,1*	50,9*	35,2
... har været til samtale og/eller prøve	39,5	38,2	38,5	37,6
Anden metode	13,1	14,4	14,1	11,8
Opregnet antal	13.644	34.926	48.570	137.024
Uvægtet antal	38	119	157	444

Note: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem hhv. a) mindre handicap vs. intet handicap for 'har kontaktet familie eller bekendte' 'har kontaktet kommune, a-kasse eller jobcenter' og b) mindre handicap vs. intet handicap samt handicap i alt vs. intet handicap for 'har lavet eller opdateret CV og lagt det ud online' samt 'har kontaktet kommune, a-kasse eller jobcenter'.

4.2 Modtagelse af ydelser

I afsnit 4.1 opdelte vi de ikke-beskæftigede i fem grupper bl.a. med baggrund i oplysninger om jobsøgning og ønsker om job, og vi vurderede, at grupperne er gradvist længere fra beskæftigelse med stigende gruppenummer, således at gruppe 5 har det laveste beskæftigelsespotentiale. Som uddybning af analyserne i afsnit 4.1 ser vi i dette afsnit på, hvilke ydelser, de ikke-beskæftigede i hver af de fem grupper modtager. Ydelserne er med til at tegne et billede af, hvor tæt de ikke-beskæftigede er på arbejdsmarkedet.

Til dette formål inddeler vi ydelserne i 5 grupper i Boks 4.2. Her er ydelsesgruppen 'Dagpenge og jobparat' den gruppe, der umiddelbart er tættest på beskæftigelse,

mens personer, der modtager 'Tilbagetrækningsydelser' er længst fra arbejdsmarkedet. Data om ydelser stammer fra DREAM-registret, se også afsnit 7.3.

Boks 4.2 Inddeling af ydelser

- 'Dagpenge og jobparat' omfatter dagpengemodtagere og job- eller uddannelsesparate, som modtager kontanthjælp, SHO-ydelse eller uddannelseshjælp.
- 'Aktivitetsparat' omfatter aktivitetsparate, som modtager kontanthjælp, SHO-ydelse eller uddannelseshjælp. En person er aktivitetsparat, når jobcenteret vurderer, at personen ikke er i stand til at påtage sig et ordinært job, som gør ham eller hende i stand til at forsørge sig selv inden for 3 måneder.
- 'SU' omfatter personer på SU og voksenlærlinge.
- 'Tilbagetrækningsydelser' omfatter efterløn, førtidspension og seniorpension.
- 'Andre ydelser' omfatter personer på sygedagpenge, revalidering, ressourceforløb eller jobafklaring, samt personer, der modtager ledighedsydelse.
- 'Ingen ydelser': Personen modtager ingen ydelser.

Oplysninger om ydelser stammer fra DREAM-registeret.

Tabel 4.2 viser, at for gruppe 1, som er ikke-beskæftigede, der både søger job og kan starte på et job inden for 2 uger, er 30 pct. enten på dagpenge eller er jobparate kontanthjælpsmodtagere. For gruppe 2 og 3 modtager 8 pct. dagpenge eller er jobparate kontanthjælpsmodtagere, mens det gælder for hhv. 3 og 1 pct. af gruppe 4 og 5.

Blandt alle ikke-beskæftigede med handicap modtager 44 pct. en tilbagetrækningsydelse. For denne ydelse er der store forskelle på tværs af de 5 grupper. 3 pct. af gruppe 1 modtager en tilbagetrækningsydelse. For gruppe 2 og 3 modtager 14 pct. en tilbagetrækningsydelse og 16 pct. af gruppe 4. I gruppe 5 modtager 63 pct. en tilbagetrækningsydelse.

Der er dermed store forskelle i forhold til, hvilke ydelser de fem grupper af ikke-beskæftigede modtager, og Tabel 4.2 underbygger, at hvor langt de ikke-beskæf-

tigede er fra arbejdsmarkedet, stiger gradvist med stigende gruppenummer. Gruppe 1, 2 og 3 modtager i større omfang dagpenge, jobparat kontanthjælp og SU, mens gruppe 5 i højere grad modtager tilbagetrækningsydelse. Sidstnævnte gruppe er således i meget lav grad tilgængelig for arbejdsmarkedet.

I Bilagstabel 4.1 viser vi fordelingen af ydelser for de 5 grupper, eksklusive førtidspensionister. Her ser vi, at der især i gruppe 5 er en lavere andel, der modtager tilbagetrækningsydelse.

Tabel 4.2 Ikke-beskæftigede med handicap fordelt efter ydelseskategori¹

Ikke beskæftigede med handicap fordelt efter ydelse. Særsilt for gruppe 1, gruppe 2-3, gruppe 4, gruppe 5 og alle ikke-beskæftigede², 2024. Vægtet procent.

	Gruppe 1	Gruppe 2 + 3	Gruppe 4	Gruppe 5	Alle ikke-beskæftigede
Dagpenge og jobparat	30	8	3	1	6
Aktivitetsparat	7	18	15	7	9
SU	14	19	9	8	10
Tilbagetrækningsydelse	3	14	16	63	44
Andre ydelser	18	20	43	14	19
Ingen ydelser	27	22	15	7	12
I alt	100	100	100	100	100
Opregnet antal	50.333	32.655	59.202	256.286	398.476
Uvægtet antal	164	105	179	928	1.376

Anm.: Oplysninger om ydelser stammer fra DREAM-registeret.

Note: ¹ Se Boks 4.2 for inddeling af ydelser. ² Se Boks 4.1 for inddelingen af ikke-beskæftigede i gruppe 1-5.

I Figur 4.2 viser vi, hvilke ydelser ikke-beskæftigede, der enten søger eller ønsker job (dvs. gruppe 1-4), modtager særskilt efter, om de har et handicap eller ej. Derfor udelader vi gruppe 5, da personer i denne gruppe ikke søger eller ønsker job.

40 pct. af ikke-beskæftigede med handicap, der enten søger eller ønsker job, modtager en anden ydelse end dagpenge, aktivitetsparat kontanthjælp og SU. En stor del af disse andre ydelser er tilbagetrækningsydelse. For personer med større handicap modtager 62 pct. en anden ydelse, mens det gælder for 26 pct. af personer med mindre handicap.

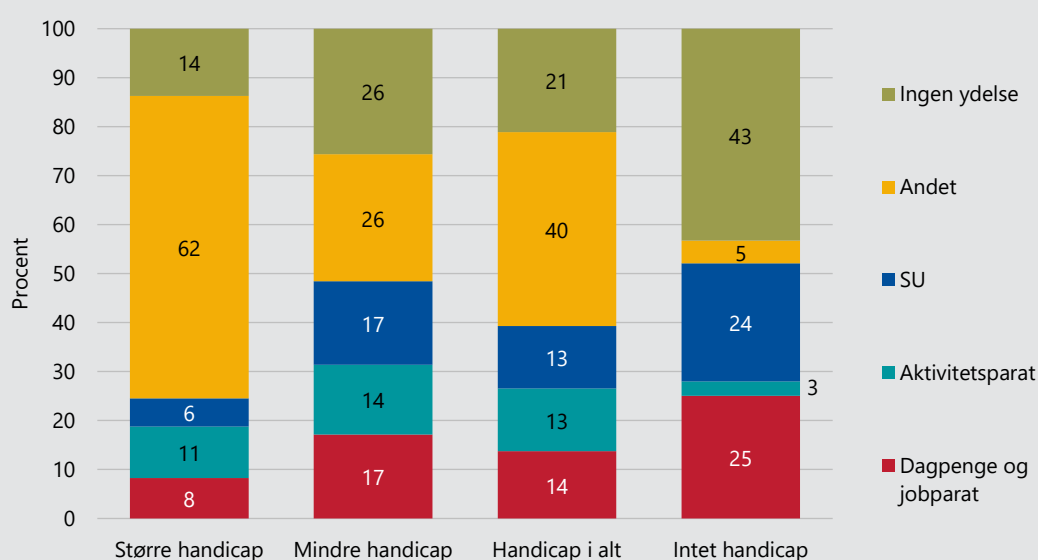
14 pct. af ikke-beskæftigede med handicap, der enten søger eller ønsker job, modtager dagpenge eller er jobparat kontanthjælpsmodtager. Dette gælder for 8 pct. af

personer med større handicap og 17 pct. med mindre handicap. For personer uden handicap er dette tal 25 pct.

I Bilagsfigur 4.2 ses fordelingen uden førtidspensionister. Det ændrer dog ikke nævneværdigt på fordelingen at udelade førtidspensionister.

Figur 4.2 Ydelser til ikke-beskæftigede, der søger eller ønsker job

Ikke-beskæftigede, der søger eller ønsker job, fordelt efter forskellige typer af ydelser. Særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicappet er større eller mindre, 2024. Vægtet procent.

Anm.: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem hhv. a) større handicap vs. intet handicap, b) mindre handicap vs. intet handicap, c) handicap i alt vs. intet handicap.

Uvægtet antal observationer og opregnet antal: større handicap: 471 (54.505), mindre handicap: 277 (87.684), handicap i alt: 448 (142.189), intet handicap: 786 (231.677). Signifikant forskel på fordelingen mellem større og mindre handicap. Oplysninger om ydelser stammer fra DREAM-registeret.

4.3 Netværk

Tidligere forskning har vist, at sociale netværk har betydning for chancerne for at få et job (jf. fx (Cappellari & Tatsiramos, 2015; Marin, 2012; Trimble & Kmec, 2011)). Der er dog forskelle på jobsøgere med hensyn til, hvor gode kontakter ens netværk har til arbejdsmarkedet, og hvor villige jobsøgere er til at bruge deres netværk i jobsøgningen (Thuesen & Sharmshiri-Petersen, 2020; Trimble & Kmec, 2011)). En dansk undersøgelse viser, at personer med et bevægelseshandicap har mindre jobrelevant netværk at trække på end personer uden handicap, men også, at personer med

bevægelseshandicap er mere tilbageholdende med at trække på deres netværk end personer uden handicap. Undersøgelsen viser da også, at en lavere andel af personer med bevægelseshandicap (især personer med et større bevægelseshandicap) end af personer uden handicap har fundet deres nuværende job gennem sociale netværk (Thuesen & Sharmshiri-Petersen, 2020).

I dette afsnit ser vi, om personer med handicap har fået hjælp af deres sociale netværk til at finde job, og i hvor høj grad de har et socialt netværk, der kan hjælpe dem med at finde et (nyt) job.

Figur 4.3 viser, i hvilken grad personer med og uden handicap har fået hjælp af deres sociale netværk til at finde job. Vi opdeler svarene på beskæftigede og ikke-beskæftigede. De beskæftigede bliver derfor spurgt, om de har fået hjælp af deres sociale netværk til at finde deres nuværende job, mens de ikke-beskæftigede spørges til, om de har fået hjælp til at finde deres tidligere job.

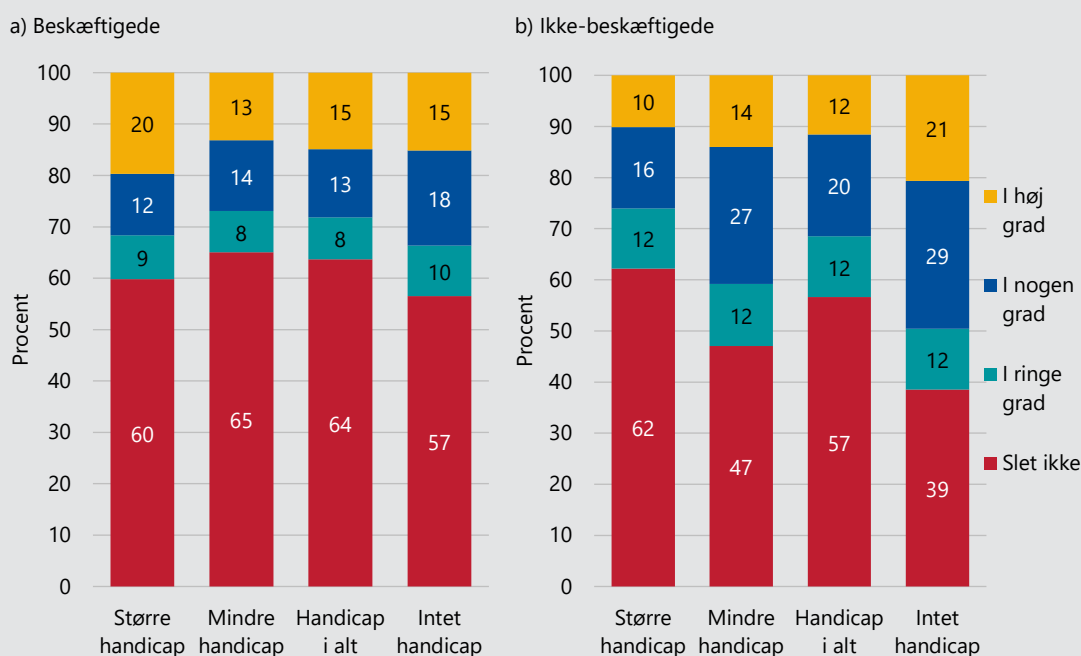
Størstedelen af de beskæftigede både med og uden handicap angiver, at de slet ikke har fået hjælp af deres sociale netværk til at finde deres nuværende job. Dette gælder for 64 pct. af personer med handicap og for 57 pct. for personer uden handicap. Samtidig er der 28 pct. af personer med handicap, der i høj eller i nogen grad har fået hjælp af deres sociale netværk til at finde deres nuværende job. For personer uden handicap er dette tal 33 pct.

Der er større forskel mellem grupperne, når vi ser på de ikke-beskæftigede. For de ikke-beskæftigede med handicap er der 32 pct., der svarer, at de i høj eller nogen grad har fået hjælp af deres sociale netværk til at finde deres tidligere job, mens dette gælder for 40 pct. af personer uden handicap. For personer med større handicap har 26 pct. fået hjælp af deres sociale netværk til at finde deres tidligere job, men det gælder for 41 pct. af personer med mindre handicap.

Personer med handicap ser dermed generelt ud til i lavere grad at have fået hjælp til at finde deres nuværende job sammenlignet med personer uden handicap. Denne forskel er dog endnu større blandt de ikke-beskæftigede, hvor særligt personer med større handicap angiver, at de slet ikke har fået hjælp af deres sociale netværk. Resultaterne i Figur 4.3 er dermed i overensstemmelse med resultaterne i Thuesen & Sharmshiri-Petersen (2020) for personer med bevægelseshandicap.

Figur 4.3 Fordeling af, i hvilken grad personer har fået hjælp af deres sociale netværk til at finde nuværende/tidligere job

Vist for a) beskæftigede og b) ikke-beskæftigede, som tidligere har haft et job. Særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicapet er større eller mindre, 2024. Vægtet procent.

Anm.: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen for både beskæftigede og ikke-beskæftigede mellem for hhv. a) større handicap vs. intet handicap, b) mindre handicap vs. intet handicap, c) handicap i alt vs. intet handicap.
Uvægtet antal observationer og opregnet antal a) beskæftigede: større handicap: 547 (165.986), mindre handicap: 1.355 (459.458), handicap i alt: 1.902 (625.444), intet handicap: 6.200 (2.222.072).
Uvægtet antal observationer og opregnet antal b) ikke-beskæftigede: større handicap: 689 (191.725), mindre handicap: 399 (112.515), handicap i alt: 1.088 (304.240), intet handicap: 757 (210.570).

Spørgsmålsformulering: "I hvor høj grad har du fået hjælp af dit sociale netværk (familie, venner og bekendte) til at finde dit nuværende/tidligere job?"

I Figur 4.4 viser vi for personer med og uden handicap, om der er nogle i deres sociale netværk, der kan hjælpe dem med at finde et job. Igen viser vi det både for beskæftigede og ikke-beskæftigede.

For beskæftigede med handicap svarer 23 pct., at de kender flere personer, der kan hjælpe dem med at finde et nyt job, mens det samme gælder for 33 pct. af personer uden handicap. 18 pct. af de beskæftigede med større handicap svarer, at de kender flere personer, der kan hjælpe dem, mens 33 pct. af denne gruppe svarer, at de ikke kender nogen. Til sammenligning svarer 16 pct. uden handicap, at de ikke kender nogen, der kan hjælpe dem til et nyt job.

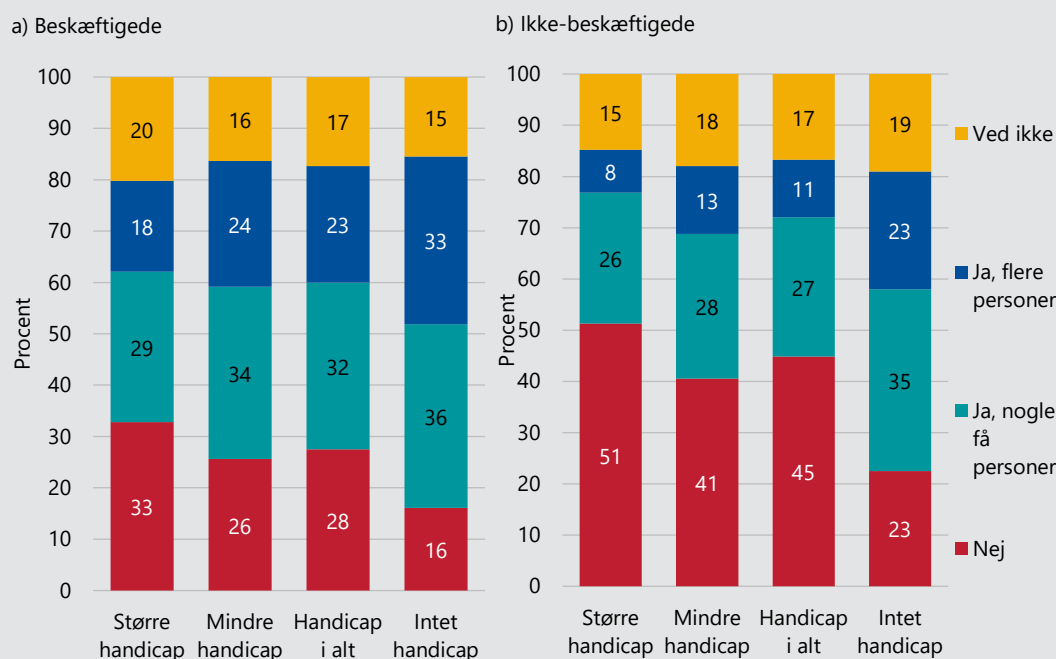
For de ikke-beskæftigede er der generelt en væsentligt højere andel, der ikke kender nogen, der kan hjælpe dem med at finde et job. For ikke-beskæftigede med handicap er der 45 pct., der ikke kender nogen, mens 11 pct. kender flere personer, der kan hjælpe dem. For personer uden handicap er der 23 pct., der ikke kender nogen, mens 23 pct. kender flere.

Generelt er der en højere andel af personer med handicap, der ikke kender nogen i deres sociale netværk, der kan hjælpe dem til at finde job sammenlignet med personer uden handicap. Samtidig er der for alle grupper en højere andel, der ikke kender nogen, der kan hjælpe dem til job, blandt de ikke-beskæftigede sammenlignet med de beskæftigede. Disse forskelle på personer med og uden handicap kan formentlig både skyldes, at personer med et handicap har et forholdsvis lille jobrelevant netværk at trække på, og at personer med handicap er mere tilbageholdende med at trække på deres netværk end personer uden handicap, jf. ovenstående omtale af resultater i Thuesen & Sharmshiri-Petersen (2020).¹⁷

¹⁷ Af Tabel 4.1 fremgår det godt nok, at jobsøgere med et større handicap oftere har kontaktet familie og bekendte i jobsøgningen end jobsøgere uden handicap. de er dog vigtigt at huske på, at det er en mere snæver gruppe af ikke-beskæftigede (personer, der søger job), som indgår i Tabel 4.1 end i tabellerne i dette afsnit om sociale netværk.

Figur 4.4 Fordeling af, om der er nogen i personernes sociale netværk, der kan hjælpe dem til at finde et (nyt) job

Vist for a) beskæftigede og b) ikke-beskæftigede, der søger og ønsker job. Særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicapet er større eller mindre. 2024. Vægtet procent.

Anm.: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen for både beskæftigede og ikke-beskæftigede mellem for hhv. a) større handicap vs. intet handicap, b) mindre handicap vs. intet handicap, c) handicap i alt vs. intet handicap.
 For opregnet og uvægtet antal, se afsnit 3.1. Uvægtet antal observationer og opregnet antal a) beskæftigede: større handicap: 547 (165.986), mindre handicap: 1.355 (459.458), handicap i alt: 1.902 (625.444), intet handicap: 6.200 (2.222.072).
 Uvægtet antal observationer og opregnet antal b) ikke-beskæftigede: større handicap: 167 (53.213), mindre handicap: 249 (79.362), handicap i alt: 416 (132.575), intet handicap: 683 (204.099).
 Spørgsmålsformulering, beskæftigede: "Hvis du skulle have et nyt job, er der så nogen i dit sociale netværk (familie, venner og bekendte), der på en eller anden måde vil kunne hjælpe dig til at få et nyt arbejde?"
 Spørgsmålsformulering, ikke-beskæftigede: "Er der nogen i dit sociale netværk (familie, venner og bekendte), der på en eller anden måde kan hjælpe dig til at få et arbejde?"

4.4 Opsamling

Vi har inddelt personer med og uden handicap i grupper, alt efter om de søger job, ønsker job og kan starte på et job inden for 2 uger, da det bidrager med viden om, hvor tæt de ikke-beskæftigede er på beskæftigelse.

Der er en lavere andel blandt ikke-beskæftigede med handicap, der søger og ønsker job, sammenlignet med ikke-beskæftigede uden handicap. 13 pct. af ikke-beskæftigede med handicap søger og ønsker job mod 39 pct. for ikke-beskæftigede uden handicap. 64 pct. af ikke-beskæftigede med handicap hverken søger eller ønsker job

mod 37 pct. for ikke-ledige uden handicap. Disse resultater indikerer, at blandt de ikke-beskæftigede er personer med handicap længere fra beskæftigelse end personer uden handicap.

Personer med handicap og særligt personer med større handicap modtager også i højere grad tilbagetrækningsydelser sammenlignet med personer uden handicap. Dette er også en af grundene til, at mange hverken søger eller ønsker job, fordi de af helbredsmæssige årsager ikke er i stand til at varetage et job.

Forskning viser generelt, at sociale netværk er vigtig for mange i forhold til at opnå beskæftigelse, men analyserne i dette kapitel viser, at personer med handicap i mindre grad end personer uden handicap har et socialt netværk, som de kan bruge i jobsøgningen. En lavere andel af personer med handicap end af personer uden handicap oplever, at de har fået hjælp af deres sociale netværk til at finde deres nuværende eller tidligere job. Endvidere er der generelt en højere andel af personer med handicap end af personer uden handicap, der ikke kender nogen i deres sociale netværk, som kan hjælpe dem til at finde et (nyt) job. Dette er særligt udtalt for personer med et større handicap. Tidligere forskning tyder på, at dette både kan skyldes, at personer med et handicap har et forholdsvis lille jobrelevant netværk at trække på, og at de er mere tilbageholdende med at trække på deres netværk end personer uden handicap.

5 Barrierer i forhold til beskæftigelse

I dette kapitel undersøger vi, hvilke barrierer og udfordringer personer med handicap oplever i forhold til beskæftigelse. Vi undersøger dette både for handicap gruppen i alt samt opdelt på handicapstørrelse.¹⁸ Vi har i spørgsmålene til dette kapitel ikke spurgt direkte ind til, om udfordringer skyldes eller har været relateret til personernes handicap. Vi har i stedet valgt at spørge ind til, hvorvidt personerne generelt har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde.¹⁹

Både danske og internationale studier viser, at personer med handicap ofte møder forskellige barrierer i forhold til beskæftigelse (Bredgaard et al., 2020; Sundar et al., 2018; U.S. Bureau of Labor Statistics, 2022). Dette afspejler sig også i, at vi i kapitel 3 i denne rapport finder en forskel på 25 procentpoint i beskæftigelsesgrad mellem personer med og uden handicap i 2024.

Vi starter med i afsnit 5.1 at kigge på, hvor stor en andel af personer med handicap der har oplevet udfordringer i forhold til at skulle finde et arbejde, hvorefter vi i afsnit 5.2 ser på, hvad der karakteriserer gruppen der oplever udfordringer i forhold til alder, køn, uddannelse, herkomst, og handicaptypen. I afsnit 5.3 kigger vi nærmere på, hvilke konkrete udfordringer og barrierer personer med handicap har oplevet i forbindelse med at skulle finde et arbejde.

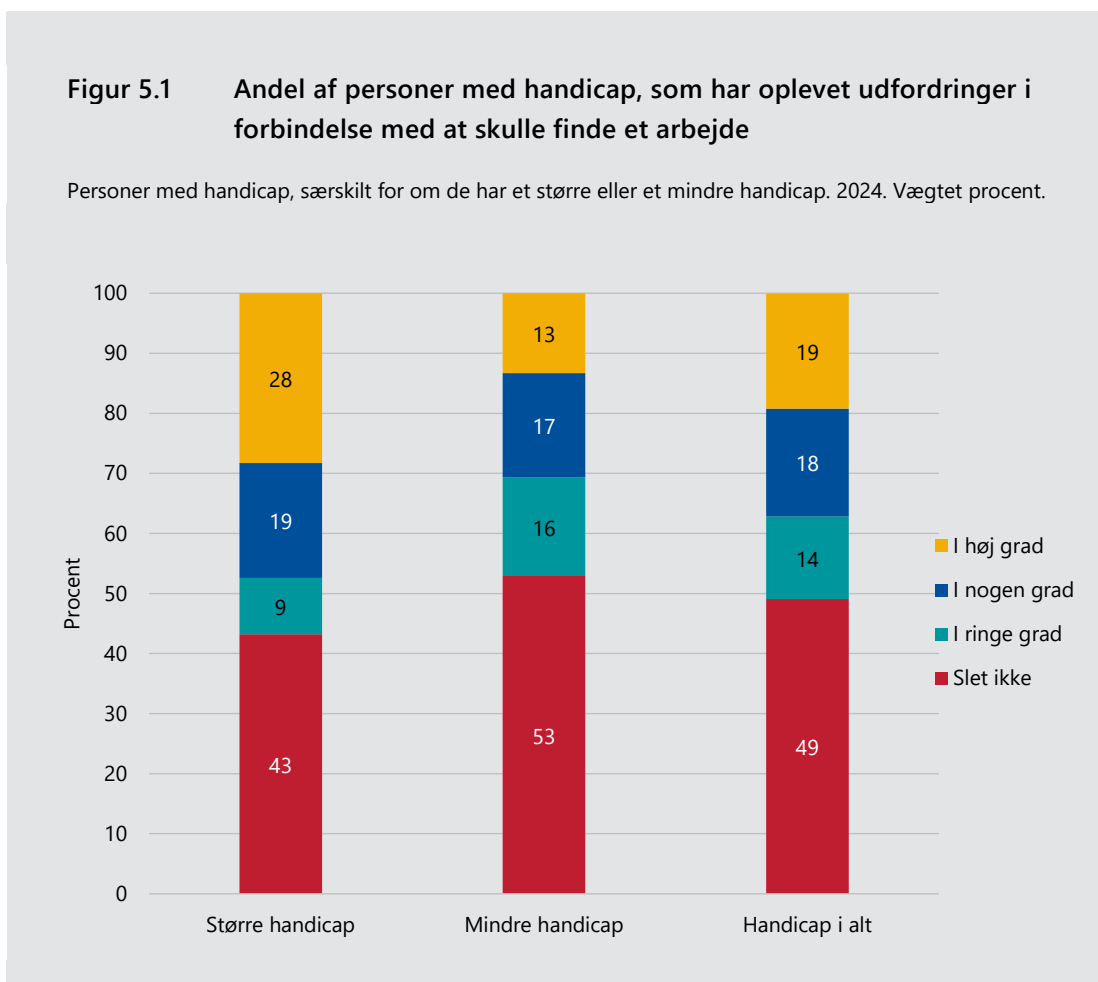
5.1 Hvor mange har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde?

I spørgeskemaet har vi spurgt personer med handicap, i hvilken grad de har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde. 37 pct. af personer med handicap har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde i

¹⁸ Spørgsmålene, som er brugt til dette kapitel, er stillet til alle personer med handicap uanset beskæftigelsesstatus. Som robusthedstjek har vi også lavet analyserne, hvor vi ekskluderer personer med handicap, som er helt uden for arbejdsmarkedet. Dette har ikke nævneværdig betydning for konklusionerne i dette kapitel. Se nærmere i fodnote 7. i forhold til det konkrete filter, som vi har benyttet til at ekskludere personer, som er helt uden for arbejdsmarkedet i følsomhedsanalyserne.

¹⁹ I forhold til fortolkningen af resultaterne, så kan det have betydning, at vi spørger generelt ind til eventuelle udfordringer i forhold til at skulle finde et arbejde, særligt i forhold til afsnit 5.2. For eksempel ved vi, at indvandrere og efterkommere generelt kan have sværere ved at opnå beskæftigelse sammenlignet med personer med dansk oprindelse (målt vha. beskæftigelsesfrekvens) (Danmarks Statistik, 2025a). Det samme mønster ser vi også i forhold til andre karakteristika såsom alder og uddannelsesniveau (Danmarks Statistik, 2025a). Vi kan således ikke sige, hvor stor en andel af udfordringerne, som skyldes personernes handicap, og hvor meget der skyldes andre karakteristika.

nogen eller i høj grad, mens 63 pct. kun har oplevet udfordringer i ringe grad eller slet ikke, jf. Figur 5.1. Ser man på andelen opdelt efter handicapstørrelse, så finder vi, at 47 pct. af personer med større handicap har oplevet udfordringer i nogen eller i høj grad, mens den samme andel ligger på 31 pct. for personer med mindre handicap, jf. Figur 5.1. Figuren viser også, at personer med større handicap i større omfang svarer, at de i høj grad har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde sammenlignet med personer med mindre handicap (hhv. 28 pct. og 13 pct.).

Anm.: Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem større og mindre handicap.
 Baseret på spørgsmålet: "I hvor høj grad har du oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde?"
 For opregnet og uvægtet antal i de tre grupper, se afsnit 2.1.

5.2 Hvem har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde?

I dette afsnit ser vi på andelen, som angiver, at de i nogen eller i høj grad har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde, fordelt på køn, alder,

herkomst og uddannelse for personer, som har et handicap, samt opdelt på handicapstørrelse.

Kvinder med handicap angiver i lidt højere grad end mænd med handicap, at de har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde (hhv. 39 pct. og 35 pct.), jf. Tabel 5.1.

Hvis man ser på fordelingen for aldersgrupperne, så ser vi, at særligt de yngre aldersgrupper af personer med handicap har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde. Særligt personer med større handicap i alderen 16-39 år har oplevet udfordringer, idet omkring 60 pct. i denne aldersgruppe angiver, at de har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde, mens dette gælder 38 pct. af de 50-64-årige personer med større handicap, jf. Tabel 5.1.

I forhold til højeste fuldførte uddannelse, så finder vi, at personer med handicap, der har en grundskole- eller gymnasial uddannelse, er den gruppe, som har den højeste andel, der har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde (omkring 47 pct.). De laveste andele finder vi blandt personer med handicap, som har en mellemlang videregående uddannelse eller en erhvervsfaglig uddannelse, hvor hhv. 29 pct. og 30 pct. angiver, at de har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde. Blandt personer med større handicap finder vi den største andel med udfordringer i gruppen med en gymnasial uddannelse, hvor 68 pct. angiver, at de har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde. Her er det også værd at bemærke, at 54 pct. af personer med større handicap, som har gennemført en lang videregående uddannelse, har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde, hvilket er en markant højere andel end for gruppen med mindre handicap, hvor samme andel ligger på 26 pct.

Indvandrere og efterkommere med handicap har i højere grad oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde sammenlignet med personer med dansk oprindelse (hhv. 48 pct. og 36 pct.). Denne forskel er især tydelig blandt personer med mindre handicap, hvor andelen, som har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde, ligger på 44 pct. for indvandrere og efterkommere, mens den ligger på 29 pct. for gruppen med dansk oprindelse. For personer med større handicap er der ikke i samme grad en stor forskel i andelen, idet andelen, der har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde, ligger på 53 pct. for indvandrere og efterkommere med større handicap, mens samme andel ligger på 47 pct. for personer med dansk oprindelse.

Tabel 5.1 viser også, at der for næsten alle underkategorierne er en statistisk signifikant forskel mellem personer med større og mindre handicap i andelen, som har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde. Dette afspejler også det mønster, vi så i Figur 5.1, hvor vi fandt, at personer med større handicap i

højere grad angiver, at de har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde sammenlignet med personer med mindre handicap.

Tabel 5.1 Andel af personer med handicap, som i nogen eller i høj grad har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde, opdelt efter køn, alder, højeste fuldførte uddannelse og herkomst

Personer med handicap, i alt og særskilt efter, om handicappet er større eller mindre, 2024.
Vægtet procent.

	Større handicap	Mindre handicap	Handicap i alt
Køn:			
Mænd *	43,8	29,2	34,5
Kvinder *	50,0	32,0	39,4
Aldersgruppe:			
16-29-årige *	62,9	36,4	44,5
30-39-årige *	59,8	37,4	45,2
40-49-årige *	49,1	31,6	38,3
50-64-årige *	37,5	23,4	29,7
Højeste fuldførte uddannelse:¹			
Grundskole *	52,8	41,7	47,3
Gymnasial uddannelse *	67,9	38,5	47,7
Erhvervsfaglig uddannelse *	39,7	23,3	29,7
Kort videregående uddannelse	43,4	30,9	35,6
Mellemlang videregående uddannelse *	36,8	24,9	28,8
Lang videregående uddannelse ² *	54,1	26,1	32,7
Herkomst:			
Dansk oprindelse *	46,7	29,2	36,0
Indvandrer eller efterkommer	53,1	44,4	48,0
Opregnet antal	391.007	615.707	1.006.714
Uvægtet antal	1.329	1.884	3.213

Anm.: Tabellen viser andele inden for de enkelte grupper, som har svaret 'i nogen grad' eller 'i høj grad' på spørgsmålet: "I hvor høj grad har du oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde?"

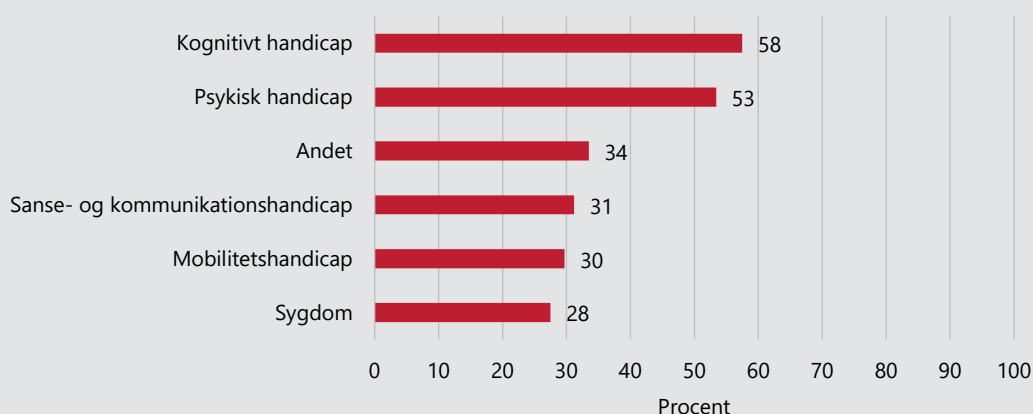
Note: * Statistisk signifikant forskel mellem større og mindre handicap. ¹ Information om uddannelse fra 2023. ² Denne kategori indeholder også ph.d.-uddannelse.

Når man ser på andelen, som har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde, særligt for seks overordnede handicapter, så finder vi, at personer med kognitivt eller psykisk handicap har de højeste andele af personer, som angiver, at de har oplevet udfordringer (hhv. 58 pct. og 53 pct.), jf. Figur 5.2.²⁰ Andelene for de fire andre handicapter varierer fra 34 pct. ('andet') til 28 pct. ('sygdom').

En del af disse forskelle i Figur 5.2 kan også skyldes forskelle i baggrundskarakteristika mellem personerne med de enkelte handicapter. Eksempelvis ved vi, at der er en højere andel af unge, som angiver, at de har et kognitivt handicap sammenlignet med hele befolkningen (Jakobsen et al., 2024). Derfor har vi også undersøgt, om det har betydning for resultaterne i Figur 5.2, hvis vi ved hjælp af regressionsmodeller forsøger at tage højde for forskelle mellem grupperne i forhold til en række baggrundskarakteristika (alder, køn, uddannelse, herkomst). Dette ændrer dog ikke nævneværdigt på konklusionerne i figuren (ej vist). Det er dog vigtigt at påpege, at man ikke af den grund kan fortolke resultaterne i Figur 5.2 som direkte årsagssammenhænge, da der stadigvæk kan være andre faktorer, som vi ikke har mulighed for at tage højde for i regressionsmodellen.

Figur 5.2 Andel af personer med handicap som i nogen eller i høj grad har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde, særligt for handicapter

Personer med handicap, særligt for handicapter. 2024. Vægtet procent.

Anm.: For opregnet og uvægtet antal, se Tabel 2.2.

²⁰ De seks overordnede handicapter er nærmere beskrevet i afsnit 2.3.

5.3 Hvilke udfordringer har personer med handicap oplevet i forbindelse med at skulle finde et arbejde?

I spørgeskemaet har vi også spurgt, hvilke konkrete udfordringer personer med handicap har oplevet i forbindelse med at skulle finde et arbejde ud fra 11 fortrykte svarkategorier. De fortrykte svarkategorier er inspireret af tidligere kvantitative og kvalitative studier og rapporter, eksempelvis Graham et al. (2018); Rambøll (2009); Sundar et al. (2018); Videnscenter for Handicap (2020), og omhandler alt lige fra manglende fysisk tilgængelighed til udfordringer med fordomme og diskrimination på grund af ens handicap. Det kan selvfølgelig i høj grad variere fra person til person, hvilke udfordringer man har oplevet i forbindelse med at skulle finde et arbejde, og derfor har man i spørgeskemaet også haft mulighed for at svare, at man har oplevet 'andre udfordringer' end de fortrykte svarkategorier.^{21 22}

Tabel 5.2 viser fordelingen for de enkelte svarkategorier for personer, som har angivet, at de i nogen eller i høj grad har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde. Der er mulighed for at vælge flere svarkategorier, hvorfor andelen i tabellen ikke summerer til 100.

For gruppen med handicap har 24 pct. angivet, at manglende jobberfaring har været en udfordring i forbindelse med at skulle finde et arbejde, mens 21 pct. angiver, at manglende uddannelse/kvalifikationer har været en udfordring. Der er også 20 pct., som angiver, at fordomme eller diskrimination på grund af handicap har været en udfordring i forbindelse med at skulle finde et arbejde. Der er også en høj andel, som svarer, at de har oplevet andre udfordringer end de nævnte svarkategorier i forbindelse med at skulle finde et arbejde (57 pct.).

Hvis man ser på forskellen mellem personer med hhv. større og mindre handicap, finder vi, at personer med større handicap i højere grad end personer med mindre handicap angiver, at fordomme eller diskrimination på grund af handicap har været en udfordring i forbindelse med at skulle finde et arbejde (hhv. 24 pct. og 16 pct.). Til gengæld er der en højere andel blandt personer med mindre handicap, som angiver, at manglende jobberfaring og manglende uddannelse/kvalifikationer har været en udfordring i forbindelse med at finde et arbejde. Dette kan muligvis forklares med, at personer med mindre handicap ofte er tættere på arbejdsmarkedet end personer med større handicap (jf. kapitel 3), og at en højere andel af personer med

²¹ Da vi i dette kapitel ikke spørger direkte ind til personernes helbredsmæssige udfordringer eller udfordringer direkte relateret til personernes handicap, er det muligt, at svarkategorien 'andre udfordringer' for nogle respondenter dækker over helbredsmæssige og/eller mere direkte handicaprelaterede udfordringer.

²² Vi har ikke haft mulighed for at benytte åbne svarkategorier i spørgeskemaet, så respondenterne har ikke haft mulighed for at angive åbne svar, hvis de har svaret, at de har oplevet 'andre udfordringer' end de fortrykte svarkategorier.

mindre handicap derfor har oplevet konkrete beskæftigelsesmæssige udfordringer, hvor manglende uddannelse eller jobberfaring er blevet angivet som afslagsgrund af arbejdsgiverne i forbindelse med jobsøgning. Samtidig er personer med mindre handicap i gennemsnit også yngre end personer med større handicap (jf. Tabel 2.1), og derfor kan personer med mindre handicap af den grund også have eksempelvis mindre jobberfaring end personer med større handicap.

Tabel 5.2 Udfordringer, som personer med handicap har oplevet i forbindelse med at skulle finde et arbejde

Personer med handicap, som i nogen eller i høj grad har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde, særskilt for handicapstørrelse og handicap i alt, 2024. Vægtet procent.

	Større handicap	Mindre handicap	Handicap i alt
Fordomme eller diskrimination på grund af handicap*	23,9	16,3	20,1
Manglende hjælp i hjemmet/fritiden*	8,6	4,9	6,7
Manglende fysisk tilgængelighed til bygninger og lign.*	3,5	1,4	2,4
Manglende adgang til støtteordninger, fx løntilskud	6,0	4,4	5,2
Manglende rådgivning om jobsøgning mv.	10,0	10,9	10,5
Manglende jobberfaring*	16,4	30,9	23,7
Manglende uddannelse/kvalifikationer*	17,9	24,8	21,4
Manglende hjælpemidler/arbejdsredskaber*	7,0	4,0	5,5
Manglende hjælp til transport	6,0	6,9	6,5
Bekymring for at miste sociale ydelser	12,6	10,5	11,6
Andre udfordringer*	59,8	53,3	56,5
Opregnet antal	185.158	188.967	374.125
Uvægtet antal	618	612	1.230

Anm.: Svarfordeling for personer med handicap, som har angivet, at de i nogen eller i høj grad har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde.

Note: * Statistisk signifikant forskel mellem andelen for personer med større og mindre handicap.

Som nævnt har man i spørgeskemaet haft mulighed for at vælge flere svarkategorier, når man er blevet spurgt om, hvilke udfordringer man har oplevet i forbindelse med at skulle finde et arbejde. I spørgeskemaet har vi dog også spurgt personerne med handicap, som har valgt mere end én svarkategori, hvilken én af de udfordringer, som de har valgt, der har været den største udfordring. Tabel 5.3 viser, hvilken udfordring personer med handicap angiver som den største udfordring, de har oplevet i forbindelse med at skulle finde et arbejde.²³

²³ Vi antager, at de personer, som kun har givet ét svar, har angivet den største udfordring af de mulige svarkategorier.

Resultaterne i forhold til, hvilken udfordring der har været den største, minder i høj grad om resultaterne i Tabel 5.2. For personer med større handicap angiver 15 pct., at fordomme eller diskrimination på grund af handicap er den største udfordring, som de har oplevet i forbindelse med at skulle finde et arbejde. For personer med mindre handicap angiver hhv. 16 pct. og 12 pct., at manglende joberfaring og manglende uddannelse/kvalifikationer er den største udfordring, som de har oplevet i forbindelse med at skulle finde et arbejde. For både gruppen med større og mindre handicap er det mest almindeligt at angive 'andre udfordringer' end de fortrykte kategorier som den største udfordring, som de har oplevet i forbindelse med at skulle finde et arbejde. Derudover er det også værd at bemærke, at der er relativt lave andele, der har angivet, at forskellige former for manglende hjælp, udfordringer i forhold til fysisk tilgængelighed og manglende adgang til støtteordninger er de største udfordringer, de har oplevet i forbindelse med at skulle finde et arbejde.

Tabel 5.3 Største udfordring, som personer med handicap har oplevet i forbindelse med at skulle finde et arbejde

Personer med handicap, som i nogen eller i høj grad har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde, 2024, særskilt for handicapstørrelse og handicap i alt. Vægtet procent.

	Større handicap	Mindre handicap	Handicap i alt
Fordomme eller diskrimination på grund af handicap*	14,8	8,4	11,6
Manglende hjælp i hjemmet/fritiden	1,4	0,8	1,1
Manglende fysisk tilgængelighed til bygninger og lign.	1,1	0,4	0,7
Manglende adgang til støtteordninger, fx løntilskud*	2,2	1,2	1,7
Manglende rådgivning om jobsøgning mv.	4,5	5,2	4,9
Manglende joberfaring*	6,1	16,4	11,2
Manglende uddannelse/kvalifikationer*	6,4	12,3	9,4
Manglende hjælpemidler/arbejdsredskaber	2,8	1,4	2,1
Manglende hjælp til transport	1,6	2,3	1,9
Bekymring for at miste sociale ydelser	5,8	5,9	5,9
Andre udfordringer*	53,1	45,7	49,4
I alt	100	100	100
Opregnet antal	182.308	181.175	363.483
Uvægtet antal	609	586	1.195

Anm.: Svarfordeling for personer med handicap, som har angivet, at de i nogen eller i høj grad har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde.

Note: * Statistisk signifikant forskel mellem andelen for personer med større og mindre handicap.

Hvilke udfordringer, personer med handicap oplever i forbindelse med at skulle finde et arbejde, kan variere i løbet af livet. Derfor viser vi i Tabel 5.4, hvilke udfordringer personer med handicap har oplevet i forbindelse med at skulle finde et arbejde, særskilt for tre aldersgrupper (16-29-årige, 30-49-årige og 50-64-årige). Af

diskretionshensyn har vi ikke mulighed for at se på andelene særskilt for handicapstørrelse, så der er tale om andele for gruppen med handicap i alt. Der er mulighed for at vælge flere svarkategorier, hvorfor andelene i Tabel 5.4 ikke summerer til 100.

Tabellen viser, at en femtedel af de 16-29-årige har angivet, at fordomme og diskrimination på grund af deres handicap har været en udfordring, mens lige knap en fjerdedel af de 30-49-årige har angivet dette som en udfordring i forbindelse med at skulle finde et arbejde. Til gengæld er der en lavere andel blandt de 50-64-årige, som angiver, at fordomme og diskrimination har været en udfordring (15 pct.). Yderligere viser tabellen også, at de to yngste aldersgrupper i noget højere grad end den ældste aldersgruppe (50-64-årige) angiver, at de har oplevet udfordringer relateret til jobsøgning, manglende jobberfaring og manglende uddannelse/kvalifikationer. 10 pct. af de 16-29-årige har desuden angivet, at manglende hjælp i hjemmet/fritiden har været en udfordring, de har oplevet i forbindelse med at skulle finde et arbejde. Derudover ser vi også en højere andel blandt de 50-64-årige, som angiver, at andre udfordringer end de nævnte har været en udfordring, som de har oplevet i forbindelse med at skulle finde et arbejde (64 pct.).

Tabel 5.4 Udfordringer, som personer med handicap har oplevet i forbindelse med at skulle finde et arbejde, særskilt for aldersgrupper
Personer med handicap, som i nogen eller i høj grad har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde, særskilt for aldersgrupper, 2024. Vægtet procent.

	16-29 år	30-49 år	50-64 år
Fordomme eller diskrimination på grund af handicap	20,6*	24,2*	14,6
Manglende hjælp i hjemmet/fritiden	10,3*	7,3*	3,5
Manglende fysisk tilgængelighed til bygninger og lign.	3,4	1,8	2,5
Manglende adgang til støtteordninger	5,3*	7,3*	2,5
Manglende rådgivning om jobsøgning	13,9*	12,8*	5,1
Manglende jobberfaring	40,1*	26,9*	8,4
Manglende uddannelse/kvalifikationer	31,8*	23,4*	11,6
Manglende hjælpemidler/arbejdsredskaber	8,0*	6,2*	2,9
Manglende hjælp til transport	8,9*	7,9*	3,0
Bekymring for at miste sociale ydelser	8,6	15,6*	8,6
Andre udfordringer	50,0*	54,4*	63,7
Opregnet antal	87.909	159.316	126.899
Uvægtet antal	296	412	522

Anm.: Svarfordeling for personer med handicap, som har angivet, at de i nogen eller i høj grad har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde.

Note: * Statistisk signifikant forskel mellem andelen for gruppen i forhold til referencegruppen (50-64-årige).

Som nævnt har vi i spørgeskemaet også spurgt personerne med handicap, som har valgt mere end én svarkategori, hvilken én af de udfordringer, som de har valgt, der har været den største udfordring. I Tabel 5.5 viser vi, hvad personer med handicap angiver som den største udfordring, som de har oplevet i forbindelse med at skulle finde arbejde særskilt for de tre forskellige aldersgrupper.

Tabellen viser, at den yngre gruppe (16-29-årige) i noget højere grad angiver, at manglende joberfaring og manglende uddannelse/kvalifikationer er den største udfordring, som de har oplevet i forbindelse med at skulle finde et arbejde. Til gengæld angiver de ældre aldersgrupper i lidt højere grad end de unge, at fordomme og diskrimination på grund af handicap er den største udfordring, som de har oplevet i forbindelse med skulle finde et arbejde. Vi ser også en højere andel blandt især de 30-49-årige, som oplever, at 'bekymring for at miste sociale ydelser' er den største udfordring, de har oplevet i forbindelse med at skulle finde et arbejde (7 pct.). Derudover ser vi også en noget højere andel blandt de 50-64-årige, som angiver, at andre udfordringer end de nævnte har været den største udfordring, som de har oplevet i forbindelse med at skulle finde et arbejde (62 pct.).

Tabel 5.5 Største udfordring, som personer med handicap har oplevet i forbindelse med at skulle finde et arbejde, særskilt for aldersgrupper
Personer med handicap, som i nogen eller i høj grad har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde, særskilt for aldersgrupper, 2024. Vægtet procent.

	16-29 år	30-49 år	50-64 år
Fordomme eller diskrimination på grund af handicap	9,7	12,7	11,6
Manglende hjælp i hjemmet/fritiden	2,9	2,3	1,7
Manglende fysisk tilgængelighed til bygninger og lign.	0,7	0,5	1,1
Manglende adgang til støtteordninger, fx løntilskud	1,7	3,2*	1,2
Manglende rådgivning om jobsøgning mv.	6,2	4,3	4,0
Manglende joberfaring	18,1*	12,9*	4,1
Manglende uddannelse/kvalifikationer	13,1*	8,8	6,9
Manglende hjælpemidler/arbejdsredskaber	3,1	2,2	0,7
Manglende hjælp til transport	1,4	1,8	1,1
Bekymring for at miste sociale ydelser	2,9*	7,2	5,9
Andre udfordringer	40,0*	44,1*	61,8
I alt	100	100	100
Opregnet antal	85.725	155.016	122.741
Uvægtet antal	288	401	506

Anm.: Svarfordeling for personer med handicap, som har angivet, at de i nogen eller i høj grad har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde.

Note: * Statistisk signifikant forskel mellem andelen for gruppen i forhold til referencegruppen (50-64-årige).

5.4 Opsamling

Vi har i dette kapitel undersøgt, hvor stor en andel af personer med handicap, som har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde, samt hvilke konkrete barrierer og udfordringer personer med handicap har oplevet i denne forbindelse.

37 pct. af personer med handicap har oplevet udfordringer med at skulle finde et arbejde i nogen eller i høj grad. Vi finder også, at 47 pct. af personer med større handicap har oplevet udfordringer i nogen eller i høj grad, mens den samme andel ligger på 31 pct. for personer med mindre handicap. Derudover angiver personer med større handicap i højere omfang, at de 'i høj grad' har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde sammenlignet med personer med mindre handicap (hhv. 28 pct. og 13 pct.).

Hvis man ser på, hvem der især har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde, så finder vi, at særligt personer med større handicap i alderen 16-39 år har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde, idet omkring 60 pct. i denne aldersgruppe angiver, at de har oplevet udfordringer, mens dette gælder 38 pct. af de 50-64-årige personer med større handicap. Derudover finder vi, at personer med handicap, der har en grundskole- eller gymnasial uddannelse som højeste fuldførte uddannelse, er den gruppe, som har den højeste andel, der har oplevet udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde (omkring 47 pct.).

Når man opdeler på seks overordnede handicaptyper, finder vi, at personer med kognitivt eller psykisk handicap har de højeste andele af personer, som angiver, at de har oplevet udfordringer (hhv. 58 pct. og 53 pct.), mens andelen for de fire andre handicaptyper varierer fra 34 pct. ('andet') til 28 pct. ('sygdom').

I spørgeskemaet har vi også spurgt, hvilke konkrete udfordringer personer med handicap har oplevet i forhold til at skulle finde et arbejde ud fra 11 fortrykte svar-kategorier. For gruppen af personer med handicap, som har oplevet udfordringer i nogen eller i høj grad, har 24 pct. angivet, at manglende joberfaring har været en udfordring i forbindelse med at skulle finde et arbejde, mens 21 pct. angiver, at manglende uddannelse/kvalifikationer har været en udfordring. Der er også 20 pct., som angiver, at fordomme eller diskrimination på grund af handicap har været en udfordring i forbindelse med at skulle finde et arbejde. Der er også en høj andel, som svarer, at de har oplevet andre udfordringer end de nævnte svarkategorier i forbindelse med at skulle finde et arbejde (57 pct.).

Når man ser på forskellen mellem personer med hhv. større og mindre handicap, finder vi, at personer med større handicap i højere grad end personer med mindre handicap angiver, at fordomme eller diskrimination på grund af handicap har været

en udfordring i forbindelse med at skulle finde et arbejde (hhv. 24 pct. og 16 pct.). Til gengæld er der en højere andel blandt personer med mindre handicap, som angiver, at manglende jobberfaring og manglende uddannelse/kvalifikationer har været en udfordring i forbindelse med at finde et arbejde.

Hvis man ser på de konkrete udfordringer sæskilt for tre aldersgrupper (16-29-årige, 30-49-årige og 50-64-årige), finder vi, at de to yngste aldersgrupper i højere grad end de 50-64-årige angiver, at fordomme og diskrimination på grund af deres handicap har været en udfordring i forbindelse med at finde et arbejde. Derudover ser vi også en højere andel blandt de 50-64-årige, som angiver, at andre udfordringer end de nævnte har været den største udfordring, som de har oplevet i forbindelse med at skulle finde et arbejde (62 pct.).

6 Faktorer, der fremmer beskæftigelsen

De foregående kapitler i denne rapport viser, at beskæftigelsesandelen er markant lavere for personer med handicap end for personer uden handicap (kapitel 3), og at personer med handicap oplever en række udfordringer (barrierer) i forhold til at finde arbejde (kapitel 5). Som supplement til analyserne af oplevede barrierer for beskæftigelse ser vi i dette kapitel på, hvad personer med handicap oplever kan fremme mulighederne for at opnå job.

Først tager vi udgangspunkt i personer med handicap, der er i beskæftigelse eller tidligere har været i beskæftigelse, og ser på, hvilke forhold, de oplever, der bidrog til, at de fik arbejde (afsnit 6.1). Dernæst går vi over til at se på, hvilke forhold ikke-beskæftigede med handicap vurderer vil gøre det lettere for dem at komme i arbejde (afsnit 6.2).

6.1 Hvilke forhold har fremmet nuværende eller tidligere beskæftigelse?

Vi ser i dette afsnit på forhold som personer med handicap, der enten er i beskæftigelse eller tidligere har været i beskæftigelse, oplever i *særlig grad bidrog* til, at de fik deres nuværende/seneste job. Analysen tager udgangspunkt i et spørgsmål med 10 fortrykte svarkategorier, hvor hver svarkategori beskriver et forhold, der kan fremme mulighederne for at opnå beskæftigelse (fx 'fleksibilitet i arbejdstilrettelæggelsen', 'hjælp til transport', 'hjælp fra mit netværk'), jf. Tabel 6.1. Valget af svarkategorier er inspireret af tidligere undersøgelser af forhold, der kan fremme beskæftigelsesmulighederne for personer med handicap (Graham et al., 2018; Rambøll, 2009; Sundar et al., 2018).

Tabel 6.1 viser andelen, der har valgt hver svarkategori. Bemærk, at da der er mulighed for at vælge flere svarkategorier, summerer andelen ikke til 100. Resultaterne viser, at især 'fleksibilitet i arbejdstilrettelæggelsen', 'accept af øget sygefravær' og 'hjælp fra netværk' fremhæves af personer med handicap som forhold, der særligt bidrog til, at de fik deres nuværende/seneste job. Fleksibilitet i arbejdstilrettelæggelsen kan fx være mulighed for kortere arbejdstid, flere pauser og større

mulighed for hjemmearbejde. Over halvdelen nævner endvidere at 'andre forhold' bidrog til, at de fik deres nuværende/seneste job.²⁴

Bortset fra 'hjælp fra netværk' og 'andre forhold' nævnes alle forhold af en større andel med større end med mindre handicap.

Tabel 6.1 Forhold, der har fremmet beskæftigelsen for personer med handicap
Andel af beskæftigede og tidligere beskæftigede med handicap, som vurderer, at et givet forhold i særlig grad bidrog til, at de fik deres nuværende eller seneste job. Særsilt for, om handicappet er større eller mindre, 2024. Vægtet procent.

	Større handicap	Mindre handicap	Handicap i alt
Fleksibilitet i arbejdstilrettelæggelsen ¹ *	33,8	26,8	29,5
Accept af øget sygefravær*	13,1	8,9	10,5
Støtte i forhold til arbejdspladsindretning, hjælpemidler, arbejdsredskaber*	6,9	4,2	5,3
Støtte i form af personlig assistent (*)	2,2	1,2	1,6
Hjælp/rådgivning fra jobcenteret mv. *	5,3	2,4	3,5
Ansættelse med løntilskud eller virksomhedspraktik*	6,5	4,4	5,2
Fortrinsadgang for personer med handicap eller hjælp til transport*	2,8	0,4	1,3
Hjælp fra netværk	9,0	10,8	10,1
Andre forhold*	55,3	60,0	58,2
Opregnet antal	331.982	521.192	853.174
Uvægtet antal	1.141	1.604	2.745

Anm.: Bygger på følgende spørgsmål: "Hvad bidrog efter din mening i særlig grad til, at du startede i dit nuværende eller seneste job?" (vælg gerne flere). Der var endvidere følgende hjælpetekst tilknyttet spørgsmålet: "Personer med handicap kan opleve, at der ud over almindelige kvalifikationer som fx uddannelse og erfaring, kan være andre forhold, der har betydning for, om de kan starte i et job".

Note: * Statistisk signifikant forskel mellem andelen for personer med større og mindre handicap. ¹ Svarkategorien i spørgeskemaet var som følger: 'Fleksibilitet i arbejdstilrettelæggelsen' (fx kortere arbejdstid, flere pauser, større mulighed for hjemmearbejde o.lign.).

I spørgeskemaet har vi også spurgt personerne med handicap, som har valgt mere end en af svarkategorierne vist i Tabel 6.1, hvilket forhold, der var det vigtigste i forhold til at fremme, at de fik det nuværende/seneste job, jf. Tabel 6.2.²⁵ 1 ud af 4

²⁴ Vi har ikke haft mulighed for at benytte åbne svarkategorier i spørgeskemaet, så respondenterne har ikke haft mulighed for at angive åbne svar, hvis de har svaret, at de har oplevet 'andre forhold' end de fortrykte svarkategorier.

²⁵ Vi antager, at de personer, som kun har givet ét svar, har angivet det vigtigste forhold blandt de mulige svarkategorier.

vurderer, at fleksibiliteten i arbejdstilrettelæggelsen er det vigtigste forhold, der har bidraget til, at de fik deres nuværende/seneste job (Tabel 6.2). Hjælp fra netværk og accept af sygefravær nævnes også af forholdsvis mange. Endvidere er 'andre forhold' igen vigtig.

Tabel 6.2 Hvilket forhold var det vigtigste i forhold til at fremme, at de fik nuværende/seneste job?

Fordeling af beskæftigede og tidligere beskæftigede med handicap på vigtigste forhold som bidrog til, at de fik deres nuværende eller seneste job. Særsilt for, om handicappet er større eller mindre, 2024. Vægtet procent.

	Større handicap*	Mindre handicap	Handicap i alt
Fleksibilitet i arbejdstilrettelæggelsen	28,5	23,1	25,2
Accept af øget sygefravær	5,6	4,2	4,8
Støtte i forhold til arbejdspladsindretning, hjælpemidler, arbejdsredskaber	1,3	1,8	1,6
Støtte i form af personlig assistent	0,3	0,5	0,4
Hjælp/rådgivning fra jobcenteret mv.	2,8	1,1	1,8
Ansættelse med løntilskud eller virksomhedspraktik	3,1	2,4	2,7
Fortrinsadgang for personer med handicap	0,5	0,0	0,2
Hjælp til transport	0,5	0,2	0,3
Hjælp fra netværk	5,3	8,2	7,1
Andre forhold	52,1	58,5	56,0
I alt procent	100	100	100
Opregnet antal	330.644	520.981	851.625
Uvægtet antal	1.136	1.603	2.739

Anm.: Bygger på følgende spørgsmål: "Blandt de forhold, som du i særlig grad mener har bidraget til, at du fik dit nuværende eller seneste job, hvilket forhold vurderer du er det vigtigste?"

Note: * Statistisk signifikant forskel mellem andelen for personer med større og mindre handicap.¹ Personer, der ikke har oplyst det vigtigste forhold, er udeladt af tabellen. Derfor er antal personer i beregningsgrundlaget mindre end i Tabel 6.1.

6.1.1 Sammenhæng med alder og handicaptyp

Hvilke forhold, der særligt kan fremme, at personer med et handicap opnår beskæftigelse, kan variere over et livsforløb og med handicaptyp. I dette afsnit viser vi derfor, hvordan forhold, der særligt har bidraget til beskæftigelse for personer med handicap, varierer med aldersgrupper og grupper af handicaptyp.

Vi starter med at sammenligne tre aldersgrupper: 16-29-årige, 30-49-årige og 50-64-årige (Tabel 6.3). Som det fremgår af tabellen, er der forskelle på aldersgrupperne. For eksempel er der en større andel blandt de 16-29-årige end blandt de 50-64-årige, som oplever, at hjælp fra netværk (18 mod 7 pct.) eller støtte i form af en personlig assistent (3 mod 1 pct.) særligt bidrog til, at de fik deres nuværende/seneste job. Der er endvidere flere af de 30-49-årige end af de 50-64-årige, som oplever, at fleksibilitet i arbejdstilrettelæggelsen (33 mod 27 pct.) og ansættelse i løntilskud eller virksomhedspraktik (7 mod 5 pct.) bidrog til, at de fik deres nuværende/seneste job. De 50-64-årige har til gengæld den største andel, som svarer 'andre forhold' (62 mod 54-55 pct.).

Tabel 6.3 Forhold, der har fremmet beskæftigelsen for personer med handicap særskilt for aldersgrupper

Andel af beskæftigede og tidligere beskæftigede med handicap, som vurderer, at et givet forhold særligt bidrog til, at de fik deres nuværende eller seneste job. Særskilt for aldersgrupper, 2024. Vægtet procent.

	16-29 år	30-49 år	50-64 år
Fleksibilitet i arbejdstilrettelæggelsen	29,4	33,1 *	26,5
Accept af øget sygefravær	11,5	11,5	9,3
Støtte i forhold til arbejdspladsindretning, hjælpemidler, arbejdsredskaber	6,0	5,7	4,6
Støtte i form af personlig assistent	2,7 *	1,7	1,0
Hjælp/rådgivning fra jobcenteret mv.	3,5	3,4	3,6
Ansættelse med løntilskud eller virksomhedspraktik	2,7 *	6,7 *	4,9
Fortrinsadgang for personer med handicap eller hjælp til transport	1,3	1,3	1,4
Hjælp fra netværk	17,5 *	10,9 *	6,5
Andre forhold	54,3 *	55,4 *	62,2
Opregnet antal	150.206	327.267	375.701
Uvægtet antal	556	818	1.371

Note: * Statistisk signifikant forskel mellem andelen for gruppen i forhold til referencegruppen (50-64-årige).

I Tabel 6.4 har vi delt personer op i tre grupper efter handicapstype: personer med et mobilitetshandicap, personer med et psykisk eller kognitivt handicap og andre typer af handicap. Sidstnævnte omfatter 'sanse- og kommunikationshandicap', 'sygdom' og andet 'helbredsproblem eller handicap', jf. Tabel 2.2. Tabel 6.4 viser, at personer med et psykisk eller kognitivt handicap adskiller sig fra de to andre grupper, idet de for langt de fleste af de nævnte forhold har en større andel end de to andre

grupper, der oplever, at forholdet i særlig grad har bidraget til, at de fik deres nuværende/seneste job. For eksempel er det 38 pct. af personerne med et psykisk eller kognitivt handicap, der oplever, at fleksibilitet i arbejdstilrettelæggelsen har bidraget til, at de fik deres nuværende/seneste job, mens den tilsvarende andel i de to øvrige grupper er 26-28 pct. En undtagelse er støtte i forhold til arbejdspladsindretning, hjælpemidler og arbejdsredskaber, som især personer med mobilitetshandicap oplever har hjulpet dem.

Tabel 6.4 Forhold, der har fremmet beskæftigelsen for personer med handicap særskilt for handicapstype

Andel af beskæftigede og tidligere beskæftigede med handicap som vurderer, at et givet forhold særligt bidrog til, at de fik deres nuværende eller seneste job. Særskilt for handicapstype, 2024. Vægtet procent.

	Mobilitets-handicap		Psykisk eller kognitivt handicap		Andre typer af handicap ¹	
Fleksibilitet i arbejdstilrettelæggelsen	27,7	*	38,0		25,6	*
Accept af øget sygefravær	8,8	*	13,3		10,2	*
Støtte i forhold til arbejdspladsindretning, hjælpemidler, arbejdsredskaber	6,7	*	3,8		5,0	
Støtte i form af personlig assistent	0,7	*	3,9		0,8	*
Hjælp/rådgivning fra jobcenteret mv.	2,6	*	5,8		2,8	*
Ansættelse med løntilskud eller virksomhedspraktik	4,3	*	9,1		3,4	*
Fortrinsadgang for personer med handicap eller hjælp til transport	0,9	*	1,9		1,4	
Hjælp fra netværk	7,8	*	13,6		9,9	*
Andre forhold	59,2	*	49,9		62,8	*
Opregnet antal	288.720		222.167		342.287	
Uvægtet antal	900		726		1.119	

Note: * Statistisk signifikant forskel mellem andelen for gruppen i forhold til referencegruppen (psykisk eller kognitivt handicap). ¹ Andre typer af handicap omfatter kategorierne 'sans- og kommunikationshandicap', 'sygdom' og 'andet helbredsproblem eller handicap', jf. Tabel 2.2.

6.2 Hvilke forhold vil gøre det lettere at få job for ikke-beskæftigede?

Nu går vi over til at se på, hvilke forhold ikke-beskæftigede med handicap, som enten søger job eller ønsker sig et job, vurderer vil gøre det lettere at komme i arbejde

(Tabel 6.5). Også for de ikke-beskæftigede har det været muligt at angive mere end et svar, og derfor summerer andelen i tabellen ikke til 100.

Tabel 6.5 viser, at mere end halvdelen (56 pct.) mener, at fleksibilitet i arbejdstilrettelæggelsen, og omkring en tredjedel (34 pct.) mener, at accept af øget sygefravær vil gøre det lettere for dem at få et job. Det er også forhold, som de beskæftigede og tidligere beskæftigede oplever har fremmet, at de fik deres nuværende/seneste job (jf. afsnit 6.1). Der er endvidere 27 pct., som mener, at øget tro på dem selv vil gøre det lettere at få et job. Endelig er der omkring 16 pct., som oplever, at følgende forhold vil gøre det lettere for dem at få job: støtte til arbejdspladsindretning mv., ansættelser med løntilskud eller virksomhedspraktik og opkvalificering, kurser, videre- og efteruddannelse (Tabel 6.5).

Der er nogle forskelle på ikke-beskæftigede med mindre og større handicap i forhold til andelen, der mener, at de viste forhold kan gøre det lettere at få et arbejde. En større andel med større handicap end med mindre handicap mener, at følgende forhold kan gøre det lettere at få arbejde: 'Accept af øget sygefravær', 'Støtte i forhold til arbejdspladsindretning, hjælpemidler og arbejdsredskaber', 'ansættelse med løntilskud eller virksomhedspraktik' og 'fortrinsadgang for personer med handicap' (Tabel 6.5).

Tabel 6.5 Forhold, der gør det lettere at komme i arbejde for personer med handicap
Andel af ikke-beskæftigede med handicap, der enten søger job eller ønsker job, som vurderer, at et givet forhold i særlig grad vil gøre det lettere for dem at komme i arbejde. Særsilt for, om handicappet er større eller mindre, 2024. Vægtet procent.

	Større handicap	Mindre handicap	Handicap i alt
Fleksibilitet i arbejdstilrettelæggelsen	58,4	54,3	55,9
Accept af øget sygefravær *	40,1	30,1	34,1
Støtte i forhold til arbejdspladsindretning, hjælpemidler, arbejdsredskaber *	21,7	12,0	15,9
Støtte i form af personlig assistent	3,5	2,6	3,0
Mere rådgivning fra jobcenteret mv.	9,9	9,7	9,8
Ansættelse med løntilskud eller virksomhedspraktik*	21,2	13,3	16,5
Fortrinsadgang for personer med handicap*	7,9	2,3	4,6
Hjælp til transport	7,6	9,3	8,6
Opkvalificering, kurser, videre- og efteruddannelse	16,2	17,1	16,8
Større tro på mig selv	24,9	29,0	27,3

	Større handicap	Mindre handicap	Handicap i alt
At mit jobcenter og/eller min familie tror på, at jeg kan	5,5	7,8	6,8
At jeg i højere grad bruger mine netværk, når jeg søger job	4,4	8,7	7,0
Mere hjælp i hjemmet/fritiden	12,2	7,7	9,5
Andre forhold	32,2	29,2	30,4
Opregnet antal	53213	79362	132575
Uvægtet antal	167	249	416

Anm.: Bygger på følgende spørgsmål: "Hvad kunne efter din mening i særlig grad gøre det lettere for dig at komme i arbejde?"

Note: * Statistisk signifikant forskel mellem andelen for personer med større og mindre handicap.

Lidt over en tredjedel (36 pct.) oplever, at fleksibiliteten i arbejdstilrettelæggelsen er det vigtigste forhold, der kan gøre det lettere at komme i arbejde. Der er endvidere også forholdsvis mange, der mener, at accept af øget sygefravær (12 pct.) og større tro på sig selv (8 pct.) kan gøre det lettere at få et job (Tabel 6.6).²⁶

Tabel 6.6 Hvilket forhold er det vigtigste i forhold til at gøre det lettere at komme i arbejde?

Fordeling af ikke-beskæftigede med handicap, som enten søger job eller ønsker job, på hvilket af de forhold, som de mener, vil gøre det lettere at komme i arbejde. Særsilt for, om handicappet er større eller mindre, 2024. Vægtet procent.

	Handicap i alt
Fleksibilitet i arbejdstilrettelæggelsen	37,4
Accept af øget sygefravær	12,1
Støtte i forhold til arbejdspladsindretning, hjælpemidler, arbejdsredskaber	1,6
Støtte i form af personlig assistent	0,8
Mere rådgivning fra jobcenteret mv.	1,7
Ansættelse med løntilskud eller virksomhedspraktik	3,0
Fortrinsadgang for personer med handicap	1,0
Hjælp til transport	1,6
Opkvalificering, kurser, videre- og efteruddannelse	6,4
Større tro på mig selv	8,2

²⁶ Af diskretionshensyn er det ikke muligt at vise resultaterne i Tabel 6.6 særsilt for personer med større og mindre handicap.

Handicap i alt	
At jeg i højere grad bruger mine netværk, når jeg søger job	2,3
Mere hjælp i hjemmet/fritiden	1,2
Andre forhold	22,6
I alt, procent	100
Opregnet antal	128.467
Uvægtet antal	401

Anm.: Bygger på følgende spørgsmål: "Blandt de forhold, som du særlig grad mener, vil gøre det lettere for dig at komme i arbejde, hvilket forhold vurderer du, er det vigtigste?"

6.2.1 Sammenhæng med alder og handicaptyp

Hvilke forhold ikke-beskæftigede, som enten søger job eller ønsker sig et job, mener, kan gøre det lettere for dem at få arbejde, kan også variere over et livsforløb og med handicaptyp. I dette afsnit viser vi derfor særskilt for aldersgrupper og grupper af handicapter, hvilke forhold ikke-beskæftigede med handicap vurderer vil gøre det lettere at komme i arbejde. Dette viser vi dog af diskretionshensyn kun for de svarkategorier, hvor andelen er mindst 15 pct. for personer med handicap i alt i Tabel 6.5.

Tabel 6.7 viser forskelle på aldersgrupperne. De 50-64-årige har fx en mindre andel end især de 30-49-årige, som mener, at fleksibilitet i arbejdstilrettelæggelsen og accept af øget sygefravær vil gøre det lettere for dem at få arbejde. Omvendt er der en større andel af de 16-29-årige end af de 50-64-årige, som mener, at større tro på dem selv vil gøre det lettere for dem at få arbejde (33 mod 15 pct.).

Tabel 6.7 Forhold, der gør det lettere for personer med handicap at få arbejde særskilt for aldersgrupper

Andel af ikke-beskæftigede med handicap, der enten søger job eller ønsker job, som vurderer, at et givet forhold i særlig grad vil gøre det lettere for dem at komme i arbejde. Særskilt for aldersgrupper, 2024. Vægtet procent.

	16-29 år	30-49 år	50-64 år
Fleksibilitet i arbejdstilrettelæggelsen	53,0	62,7 *	48,9
Accept af øget sygefravær	34,8 *	40,1 *	23,5
Støtte i forhold til arbejdspladsindretning, hjælpemidler, arbejdsredskaber	16,4	18,1	11,5

	16-29 år	30-49 år	50-64 år
Ansættelse med løntilskud eller virksomhedspraktik	9,3 *	20,1	20,5
Opkvalificering, kurser, videre- og efteruddannelse	12,4	22,3	13,9
Større tro på mig selv	33,6 *	29,4 *	15,1
Andre forhold	23,1	35,9	31,9
Opregnet antal	46.281	53.376	32.918
Uvægtet antal	155	139	122

Note: * Statistisk signifikant forskel mellem andelen for gruppen i forhold til referencegruppen (50-64-årige).

Også blandt ikke-beskæftigede, der søger eller ønsker job, adskiller personer med et psykisk eller kognitivt handicap sig fra de to andre grupper med hensyn til, hvad de oplever, der kan gøre det lettere for dem at få arbejde (jf. Tabel 6.8). For eksempel er det 61 pct. af personerne med et psykisk eller kognitivt handicap, som mener, at fleksibilitet i arbejdstilrettelæggelsen vil gøre det lettere for dem at få arbejde, mens det samme gælder 50-53 pct. i de to øvrige grupper. Der er også en større andel blandt personerne med et psykisk eller kognitivt handicap end i de øvrige grupper, som mener, at en større tro på dem selv vil gøre det lettere at få arbejde (35 mod 17-24 pct.)

Tabel 6.8 Forhold, der gør det lettere for personer med handicap at få arbejde særskilt for handicaptype

Andel af ikke-beskæftigede med handicap, der enten søger job eller ønsker job, som vurderer, at et givet forhold i særlig grad vil gøre det lettere for dem at komme i arbejde. Særskilt for handicaptype, 2024. Vægtet procent.

	Mobilitets-handicap	Psykisk eller kognitivt handicap	Andre typer af handicap ¹
Fleksibilitet i arbejdstilrettelæggelsen	53,4	60,9	50,2 *
Accept af øget sygefravær	30,4	37,6	31,4
Støtte i forhold til arbejdspladsindretning, hjælpemidler, arbejdsredskaber	21,6	12,7	16,9
Ansættelse med løntilskud eller virksomhedspraktik	11,6	21,0	12,9 *
Opkvalificering, kurser, videre- og efteruddannelse	21,2	13,8	18,2
Større tro på mig selv	16,5 *	34,6	23,6 *
Andre forhold	32,9	27,8	32,7

	Mobilitets- handicap	Psykisk eller kog- nitivt handicap	Andre typer af handicap ¹
Opregnet antal	26.443	62.501	43.631
Uvægtet antal	83	185	148

Note: * Statistisk signifikant forskel mellem andelen for gruppen i forhold til referencegruppen (psykisk eller kognitivt handicap). ¹ Andre typer af handicap omfatter kategorierne 'sanse- og kommunikationshandicap', 'sygdom' og 'andet helbredsproblem eller handicap', jf. Tabel 2.2.

6.3 Opsamling

Vi har i dette kapitel undersøgt, hvad personer med handicap oplever kan fremme mulighederne for at opnå job ud fra fortrykte svarkategorier i spørgeskemaet.

I den første del af kapitlet har vi taget udgangspunkt i personer med handicap, der er i beskæftigelse eller tidligere har været i beskæftigelse, og ser på, hvilke forhold, de oplever, der bidrog til, at de fik arbejde. Resultaterne viser, at især 'fleksibilitet i arbejdstilrettelæggelsen', 'accept af øget sygefravær' og 'hjælp fra netværk' fremhæves af personer med handicap som forhold, der særligt bidrog til, at de fik deres nuværende/seneste job.

I den anden del af kapitlet har vi taget udgangspunkt i ikke-beskæftigede med handicap, der søger eller ønsker job, og ser på, hvilke forhold, de vurderer vil gøre det lettere for dem at komme i arbejde. Ligesom hos de beskæftigede fremhæves fleksibilitet i arbejdstilrettelæggelsen og accept af øget sygefravær, som forhold, der vil fremme beskæftigelsen. Der er endvidere mange af de ikke-beskæftigede med handicap, som mener, at øget tro på dem selv vil gøre det lettere at få et job.

Endelig har vi delt personer med handicap op i tre grupper efter handicapstype: personer med et mobilitetshandicap, personer med et psykisk eller kognitivt handicap og andre typer af handicap. Sidstnævnte omfatter 'sanse- og kommunikationshandicap', 'sygdom' og 'andet helbredsproblem eller handicap'. Analyserne viser, at personer med et psykisk eller kognitivt handicap adskiller sig fra de to andre grupper. For eksempel har personer med et psykisk eller kognitivt handicap en større andel end de to andre grupper, der oplever, at fleksibilitet i arbejdstilrettelæggelsen, accept af sygefravær og hjælp fra netværk har bidraget til, at de fik deres nuværende/seneste job. Blandt de ikke-beskæftigede, der søger eller ønsker job, har personer med et psykisk eller kognitivt handicap ligeledes en større andel end de to andre grupper, som mener, at øget tro på dem selv vil gøre det lettere at få et job.

> Dokumentation

7 Datagrundlag

Undersøgelsens primære datagrundlag er Danmarks Statistiks Arbejdskraftundersøgelse (AKU) for 4. kvartal 2024. Til AKU for dette kvartal har vi – ligesom i de tidligere undersøgelser, jf. Jakobsen et al. (2024) – fået knyttet et tillægsmodul med spørgsmål om handicap og beskæftigelse. Desuden har vi trukket på AKU-data med tilsvarende tillægsmoduler fra tidligere år. AKU-data er koblet med registeroplysninger.

I det følgende har vi beskrevet de AKU-data, vi anvender. Vi har først redegjort for, hvordan arbejdsmarkedsstatus (beskæftigelse, ledighed og uden for arbejdsstyrken) er defineret i rapporten. Dernæst har vi nærmere beskrevet stikprøven for dataindsamlingen, svarprocent og antal observationer, og hvilke registerdata, de anvendte AKU-data er koblet med. Endelig har vi beskrevet muligheder og begrænsninger ved brug af AKU-data og har angivet, hvilke krav der stilles til observationsantal og opregnede antal, for at resultater kan præsenteres i rapporten.

7.1 Arbejdsmarkedsstatus: definitioner i AKU

For at afgrænse, hvem der hhv. er beskæftiget, ledig og uden for arbejdsstyrken, har vi valgt at anvende samme tilgang, som er anvendt i AKU. Denne tilgang følger nogle fastlagte EU-definitioner og anbefalinger fra den internationale arbejdsorganisation (ILO) (Danmarks Statistik, 2025b).

Beskæftigede: AKU-beskæftigede omfatter:

Personer, der i referenceugen²⁷ har arbejdet minimum én betalt time, eller som er selvstændige eller medarbejdende familiemedlemmer, samt personer, som er midlertidigt fraværende fra jobbet på grund af fx ferie, sygdom eller barselsorlov.

²⁷ Alle interviewpersoner er blevet spurgt om deres forhold til arbejdsmarkedet i en bestemt uge. Denne uge betegnes 'referenceugen'. Spørgeskemaet er typisk blevet besvaret 1-2 uger efter denne uge (Danmarks Statistik, 2025b).

Ledige: AKU-ledige omfatter:

Ubeskæftigede personer, som aktivt har søgt arbejde inden for 4 uger²⁸ forud for referenceugen, og som kan tiltræde et job inden for 2 uger efter referenceugen.

Personer uden for arbejdsstyrken omfatter dem, der hverken er kategoriseret som AKU-beskæftigede eller AKU-ledige.

7.2 Stikprøve, svarprocent og opregning i AKU

AKU er Danmarks største kontinuerlige interviewundersøgelse baseret på ca. 72.000 personer årligt. Den belyser befolkningens tilknytning til arbejdsmarkedet. Undersøgelsespopulationen i AKU har siden 2021 været den 15-89-årige befolkning i Danmark.²⁹ Interviewene er indhentet enten via webskema eller som telefoninterview, og invitationsbreve til undersøgelsen er udsendt via e-Boks³⁰ (Danmarks Statistik, 2025b).

Det primære formål med AKU er at opgøre, hvor mange der hhv. er beskæftigede, arbejdsløse (kaldet AKU-ledige) eller uden for arbejdsstyrken. Desuden afdækker undersøgelsen emner som arbejdstid, ansættelsesforhold, jobsøgning og deltagelse i efteruddannelse/skoleforløb (Danmarks Statistik, 2025b).

7.2.1 Stratificering, opregning og repræsentativitet

AKU-undersøgelsen er stikprøvebaseret, og i trækningen af stikprøven har Danmarks Statistik anvendt en række registre, der indeholder baggrundsoplysninger om interviewpersonerne (Danmarks Statistik, 2025b).

Der blev indført en ny stratificering i AKU i 1. kvartal 2022. Hensigten var at opnå et større antal svar i nogle af de grupper, der har en lav gennemsnitlig svarprocent. Den nye fremgangsmåde består i, at befolkningen opdeles i fire grupper med afsæt i registerdata om bl.a. beskæftigelse og ledighed. De fire grupper er:

1. Stabilt beskæftigede

²⁸ Aktiv jobsøgning omfatter bl.a. kontakt med et jobcenter, henvendelser til arbejdsgivere, kontakt til venner, slægtninge, fagforeninger eller læsning og evt. besvarelse af annoncer. Ansøgninger om tilladelse, støtte eller konkrete aktiviteter som søgning efter lokaler mv. for at etablere sig som selvstændig regnes også som aktiv søgning (Danmarks Statistik, 2025b).

²⁹ Tidligere bestod undersøgelsespopulationen af 15-74-årige.

³⁰ Personer, der ikke er tilmeldt e-Boks, får tilsendt invitationsbrevet som almindeligt brev.

2. Registerledige
3. Hverken stabilt beskæftigede eller registerledige
4. 75-89-årige.

Gruppe 1 og 3 er desuden underopdelt i aldersgrupperne 15-29, 30-64 og 65-74 år. De i alt otte forskellige strata er blevet benyttet i stikprøveudvælgelsen fra 1. kvartal 2022. Som følge af undersøgelsens paneldesign³¹ blev den nye stratificering gradvist implementeret frem mod 2. kvartal 2023 (Danmarks Statistik, 2025b).

Danmarks Statistik har beregnet en vægt for personer, der har deltaget i AKU, som gør det muligt at opregne deres besvarelser til hele befolkningen i den udvalgte aldersgruppe. Når besvarelserne opregnes til befolkningen, korrigeres der for, hvordan befolkningen er fordelt på forhold som køn, alder, uddannelse, region, arbejdsmarkedsstatus, ledighed og modtagelse af offentlige ydelser. For en nærmere beskrivelse af opregningen, se Danmarks Statistik (2019).

Danmarks Statistik betragter AKU som en pålidelig statistik for befolkningens tilknytning til arbejdsmarkedet, selvom der er usikkerhed knyttet til udvælgelsen af stikprøve og struktur i bortfaldet. Vurderingen skal ses i lyset af, at stikprøven er relativt stor, og at der er kontinuerlige forbedringer i opregningsmetoder. Danmarks Statistik kan dog ikke helt udelukke, at der er systematisk skævhed i AKU. Dette vil i givet fald ifølge Danmarks Statistik typisk i højere grad påvirke niveauet (fx procentfordelingen) end udviklingen over tid (Danmarks Statistik, 2025b).

7.2.2 Observationsantal og svarprocent

I AKU for 4. kvartal 2024 indgår som nævnt personer i alderen 15-89 år. I denne undersøgelse har vi fokus på personer, der er 16-64 år. Vi har derfor frasorteret besvarelser fra personer under 16 år og fra personer over 64 år. Desuden har vi frasorteret de besvarelser, hvor en anden har besvaret spørgsmålene for den person, der var udvalgt til undersøgelsen (kaldet 'proxy-interview'), da proxy-respondenterne ikke har fået spørgsmålene i tillægsmodulet. Vi står dermed tilbage med en stikprøve på 10.732 personer. Af Tabel 7.1 nederst fremgår, hvor mange af de udvalgte personer fra 4. kvartal 2024 der har et handicap, og hvor mange af dem der har hhv. et større eller et mindre handicap.

Af Tabel 7.1 fremgår også tal for de tidligere AKU-undersøgelser fra 2008 og frem, der indgår i denne undersøgelse. Det drejer sig om data fra 1. kvartal i årene 2008,

³¹ En interviewperson deltager 4 gange i alt: først 2 kvartaler i træk og efter en pause på 2 kvartaler interviewes personen igen i 2 kvartaler i træk. Det vil sige, at halvdelen af stikprøven fornyes hvert kvartal (Danmarks Statistik, 2025b).

2010, 2012 og 2014, data fra 1. og 2. kvartal 2016³² og data fra 4. kvartal 2019, 2020, 2022 og 2023 (Jakobsen et al., 2024; Kjeldsen et al., 2013; Larsen & Høgelund, 2009; Larsen et al., 2021, 2022, 2023; Rode Larsen & Høgelund, 2014, 2015; Rode Larsen & Larsen, 2017; Thomsen & Høgelund, 2011). Disse data er – ligesom data for 4. kvartal 2024 – afgrænset til at bestå af 16-64-årige respondenter, der selv har besvaret spørgsmålene.³³

Tabel 7.1 Antal 16-64-årige respondenter i Arbejdskraftundersøgelsen i udvalgte kvartaler

I alt og særskilt efter, om respondenter har et handicap eller ej, og underopdelt efter sværhedsgrad af handicapet., udvalgte kvartaler. Uvægtet og opregnet antal.

	Større handicap	Mindre handicap	Handicap, i alt	Intet handicap	I alt
2008, 1. kvartal					
Uvægtet antal	1.541	1.533	3.074	14.547	17.621
Opregnet antal	353.964	298.444	652.407	2.876.121	3.529.361
2010, 1. kvartal					
Uvægtet antal	1.584	1.142	2.726	14.482	17.208
Opregnet antal	334.783	226.128	560.911	2.913.563	3.474.474
2012, 1. kvartal					
Uvægtet antal	1.395	1.314	2.709	15.234	17.943
Opregnet antal	355.031	261.786	616.817	2.796.306	3.413.124
2014, 1. kvartal					
Uvægtet antal	1.433	1.146	2.579	15.265	17.844
Opregnet antal	348.238	228.550	576.788	2.826.516	3.403.304
2016, 1. og 2. kvartal					
Uvægtet antal	1.598	2.018	3.616	14.695	18.312
Opregnet antal	474.341	492.801	967.142	3.334.565	4.302.054

³² I data for 2016 indgår samtlige fire paneler af deltagere i AKU fra 1. kvartal 2016 samt et enkelt panel af deltagere fra 2. kvartal 2016, jf. Rode Larsen & Larsen (2017).

³³ Denne undersøgelse er altså ligesom Jakobsen et al. (2020, 2021, 2022, 2023, 2024); Rode Larsen & Larsen (2017) baseret på tal for 4. kvartal, mens de forudgående undersøgelser er baseret på data fra 1. kvartal (bortset fra 2016, hvor der også indgik data for 2. kvartal). Det er potentielt en udfordring i forbindelse med vores opgørelse af beskæftigelsesudviklingen, jf. kapitel 3, at data stammer fra forskellige kvartaler i året. En opgørelse baseret på AKU-beskæftigelse kan således være påvirket af sæsonudsving. For at få et indblik i, om den fundne beskæftigelsesudvikling er robust over for sæsonudsving, blev det i Larsen et al. (2020) undersøgt, om brug af en alternativ beskæftigelsesdefinition, hvor personer med lønmodtagerjob af kortere varighed ikke betragtes som beskæftigede, giver et andet resultat. Det viste sig ikke at være tilfældet.

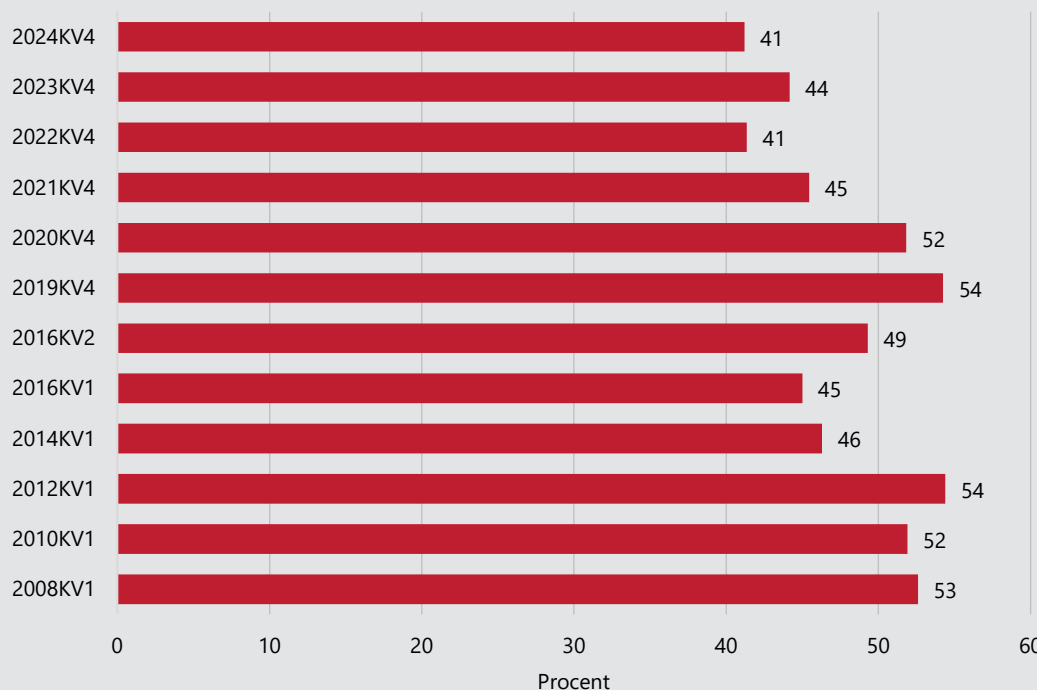
	Større handicap	Mindre handicap	Handicap, i alt	Intet handicap	I alt
2019, 4. kvartal					
Uvægtet antal	1.289	1.613	2.902	11.135	14.037
Opregnet antal	312.683	377.061	689.744	2.585.333	3.275.077
2020, 4. kvartal					
Uvægtet antal	1.389	1.667	3.056	10.974	14.030
Opregnet antal	357.507	401.041	758.548	2.618.161	3.376.709
2021, 4. kvartal					
Uvægtet antal	969	1.758	2.727	8.762	11.489
Opregnet antal	302.315	507.383	809.698	2.582.799	3.392.497
2022, 4. kvartal					
Uvægtet antal	1.102	1.591	2.693	7.618	10.311
Opregnet antal	340.970	517.689	858.659	2.578.574	3.437.232
2023, 4. kvartal					
Uvægtet antal	1.420	2.044	3.464	8.101	11.565
Opregnet antal	359.833	607.983	967.816	2.546.110	3.513.926
2024, 4. kvartal					
Uvægtet antal	1.376	1.902	3.278	7.454	10.732
Opregnet antal	403.594	620.327	1.023.921	2.589.329	3.613.250

Det samlede observationsantal i de AKU-datasæt, vi anvender, er faldet fra 2008 til 2021, hvorefter observationsantallet har ligget omkring 10.500-11.500, jf. Tabel 7.1. En medvirkende årsag er, at stikprøven af personer, der udtrækkes til at deltage i AKU, er blevet reduceret (Danmarks Statistik, 2025b). Svarprocenten påvirker også observationsantallet. Svarprocenten er faldet fra 54 pct. i 4. kvartal 2019 til 41 pct. i 4. kvartal 2024, jf. Figur 7.1. Bortfaldet består bl.a. af personer, der ikke er opnået kontakt med, personer, der på grund af sygdom eller handicap ikke havde mulighed for at deltage, og personer, som nægtede at deltage (Danmarks Statistik, 2025b). Med andre ord er ikke alle personer med (formentlig især større) handicap repræsenterede i denne undersøgelse.

Når vi anvender AKU-data til at belyse udviklingen over tid, er det ifølge Danmarks Statistik vigtigt at være opmærksom på, at der er databrud før og efter 2016. Et markant databrud mellem vores data for 2014 og 2016 skyldes et skift af dataindsamler, en lav svarprocent og en ny dataindsamlingsmetode (webbesvarelse blev en

mulighed, mens det tidligere kun var muligt at svare pr. telefon). Databruddet mellem vores data for 2016 og 2019 skyldes endnu et skift af dataindsamler og en forøgelse af svarprocenten. En ny opregning har forsøgt at korrigere for disse data-brud, men den anvendte opregningsmetode justerer ikke fuldt ud herfor (Danmarks Statistik, 2025b; Larsen et al., 2020).

Figur 7.1 Svarprocenter i Arbejdskraftundersøgelsen, udvalgte kvartaler

Kilde: Danmarks Statistik (2025b).

Danmarks Statistik betegner svarprocenten for 1. kvartal 2016 som lav. I dette lys er det bekymrende, at svarprocenten i 4. kvartal 2024 er endnu lavere, nemlig 41 pct., jf. Figur 7.1. En særlig problematik i 1. kvartal 2016 var imidlertid dels skiftet af både dataleverandør og dataindsamlingsmetode, dels at bortfaldet var mere skævt end ellers, hvilket opregningen ikke fuldt ud kunne tage højde for. Som udgangspunkt regner vi derfor med, at kvaliteten af data trods en lavere svarprocent er bedre i 4. kvartal 2024.

7.3 Registerdata

De anvendte AKU-data er koblet med registeroplysninger. Det drejer sig om oplysninger om herkomst, uddannelse samt oplysninger om modtagelse af overførselsindkomst (DREAM)³⁴, der er opgjort på ugebasis.

7.4 Muligheder og begrænsninger ved brug af AKU

AKU-data og det dertil knyttede tillægsmodul er velegnet til at kortlægge beskæftigelse og beskæftigelsesmuligheder blandt personer med handicap.

En fordel ved at bruge AKU-data med tillægsmodul er, at de gør det muligt at identificere personer med handicap. En yderligere fordel er, at vi kan få mere opdaterede oplysninger om beskæftigelse fra AKU end ved anvendelse af registerdata.

En ulempe ved at bruge AKU-data er, at datagrundlaget er langt mindre, end det typisk er tilfældet, når der anvendes registerdata. Det betyder fx, at mulighederne for at gennemføre analyser for udvalgte grupper af personer med handicap, fx ledige, er begrænsede på grund af et for lille datagrundlag.

En yderligere potentiel ulempe er, at resultaterne kan være præget af subjektivitet, idet de er baseret på respondenternes egne oplevelser og vurderinger af deres situation. For eksempler på betydningen af brug af data, der potentielt er præget af subjektivitet, se Larsen et al. (2021).

7.5 Krav til observationsantal og opregnede antal

For at præsentere et givet resultat forudsætter det, at mindst tre respondenter har afgivet det pågældende svar. Denne afgrænsning er foretaget for at sikre, at det ikke er muligt at identificere enkeltpersoner. I de tilfælde, hvor mindre end tre respondenter har anført et givet svar, er svarkategorier enten lagt sammen, eller besvarelser er udeladt af opgørelserne. Sidstnævnte er markeret med '-'. Hvis der er for få observationer i en enkelt kategori i en fordeling, er vi nødsaget til også at fjerne procentandelen i en ekstra kategori, fordi man ellers vil kunne regne sig frem til procentandelen i den kategori, hvor observationsantallet er for lille. I sådanne tilfælde har vi fjernet procentandelen i den ekstra kategori, hvor procentandelen er mindst.

³⁴ Til brug for sammenkoblingen af AKU med ugeoplysninger fra DREAM har vi anvendt oplysninger fra DREAM for referenceugen.

Et begrænset datagrundlag betyder, at der er stor usikkerhed forbundet med at opregne små procentandele til antal personer i befolkningen. Opregnede antal er ifølge Danmarks Statistik usikre, hvis der er tale om 4.000-7.000 personer, mens opregnede antal under 4.000 personer normalt ikke vises (Danmarks Statistik, 2025b). Med afsæt i disse anbefalinger har vi valgt kun at vise opregnede antal, hvis der er tale om mindst 4.000 personer.

8 Metode

I dette afsnit har vi først præsenteret de forskellige beskrivende analyser, vi har anvendt. Dernæst har vi beskrevet, hvilke typer af sammenligninger, vi har foretaget i rapporten, og hvordan vi har testet for statistisk signifikans.

8.1 Beskrivende analyser

For at få et retvisende billede af, hvilke faktorer der kan gøre en forskel, fx for beskæftigelsessituationen for personer med handicap, ville det kræve, at vi gennemførte kausale analyser. Det er imidlertid ikke muligt at gennemføre sådanne typer analyser på det foreliggende datagrundlag. Det skal derfor understreges, at rapportens resultater ikke er kausale, dvs. at de ikke siger noget om, hvad der er årsag, og hvad der er virkning. Rapportens resultater er i stedet baseret på forskellige typer af beskrivende analyser af sammenhænge.

Rapportens analyser er gennemført ved brug af STATA, hvor den såkaldte SVY-kommando med optionen 'pweight' er anvendt for at opregne data til populationen (StataCorp, 2023).

8.1.1 Fordelinger og gennemsnit

For at undersøge sammenhængen mellem to karakteristika har vi for det første anvendt fordelinger, der er præsenteret i figurer eller krydstabeller. For det andet har vi anvendt gennemsnitsberegninger.

8.1.2 Regressionsanalyse

Vi har desuden et enkelt sted anvendt multiple regressionsanalyser for at analysere sammenhænge. Regressionsanalyserne gør det muligt at undersøge, om der er en statistisk signifikant positiv eller negativ sammenhæng mellem en række baggrunds-karakteristika (uafhængige variabler) på den ene side og den afhængige variabel på den anden side, når vi samtidig holder værdien af de øvrige karakteristika fast.

Vi har anvendt regressionsanalyse i kapitel 5, der tager afsæt i en lineær sandsynlighedsmodel, hvor den afhængige variabel er en 0/1 variabel. Den afhængige variabel har værdien 1, hvis en person med handicap i nogen eller høj grad har oplevet

udfordringer i forbindelse med at skulle finde et arbejde, og ellers værdien 0. De uafhængige variable i modellen er køn, alder, højeste fuldførte uddannelse og herkomst.

8.1.3 Sammenligninger og signifikanstest

Vi har undersøgt, om resultater for personer med handicap adskiller sig fra resultater for personer uden handicap. Desuden har vi i udvalgte dele også set på, om resultaterne for personer med større handicap og personer med mindre handicap adskiller sig fra resultater for personer uden handicap. Resultaterne giver os et billede af de særlige forhold, der gør sig gældende for personer med handicap.

Nogle problemstillinger vedrører alene personer med handicap. I sådanne tilfælde har vi undersøgt, om resultater for personer med større og mindre handicap er forskellige, og i nogle tilfælde også, om resultaterne er forskellige for aldersgrupper og grupper af handicaptyper.

Endelig har vi – hvor det har været muligt og meningsfuldt – belyst udviklingen over tid. I disse tilfælde har vi undersøgt, om resultatet for et givet undersøgelsesår adskiller sig fra resultatet for det forudgående undersøgelsesår.

For at afgøre, om der er en væsentlig (statistisk signifikant) forskel mellem resultater for 2 grupper (eller 2 år), har vi i rapporten støttet os til en statistisk test, som populært sagt fortæller os, hvor sikre vi kan være på, at de målte forskelle er reelle. Testen giver en såkaldt p-værdi, som altid er mellem 0 og 1, og jo mindre p-værdien er, desto mere sikre kan vi være på, at der er reel forskel på resultaterne for de grupper, vi sammenligner.

Vi har valgt at konkludere, at der er statistisk signifikant forskel på resultater for 2 grupper/år, hvis p-værdien er mindre end 0,1 (dvs. vi anvender et 10-procents-signifikansniveau). Det skyldes, at vi i nogle af analyserne har et lavt observationsantal. I tabeller er statistisk signifikans markeret med *. I figurer fremgår statistisk signifikans af en anmærkning til figuren.³⁵

Der er forskel på, hvad en indsat stjerne (*) er udtryk for, afhængigt af hvad der sammenlignes:

Opgørelser, hvor **personer med handicap** (evt. underopdelt på større og mindre handicap) **sammenlignes med personer uden handicap**:

³⁵ Rapportens resultater er baseret på en delmængde af de indsamlede survey-data, idet vi har afgrænset stikprøven blandt andet i forhold til alder, jf. afsnit 7.2). For at få retvisende signifikanstest er de beregnede standardafvigelser dog baseret på det fulde datasæt, se fx StataCorp (2025).

- En stjerne ud for 'større handicap', 'mindre handicap' eller 'handicap i alt' angiver, at forskellen mellem resultatet for den pågældende gruppe og resultatet for personer uden handicap er statistisk signifikant.

Opgørelser, hvor **personer med større og mindre handicap** indgår, mens personer uden handicap er udeladt:

- En stjerne ud for 'større handicap' angiver, at der er statistisk signifikant forskel på resultatet for personer med større og mindre handicap.

Opgørelser, hvor vi sammenligner **tre grupper af personer med handicap** (fx aldersgrupper og grupper af handicaptyper):

- En stjerne ud for fx en aldersgruppe angiver, at forskellen mellem resultatet for den pågældende gruppe og resultatet for personer i referencegruppen er statistisk signifikant.

I opgørelser **over tid** angiver en stjerne ud for et givet undersøgelsesår, at resultatet for det pågældende år er statistisk signifikant forskelligt fra resultatet for det forudgående undersøgelsesår.

Litteratur

- Amilon, A. & Christensen, M.L. (2025). Changing disability status and changes in health, participation restrictions and activity limitations in Denmark: Does the choice of measure matter? *Scandinavian Journal of Disability Research*, 27(1), 15-29.
- Amilon, A., Hansen, K.M., Kjær, A.A. & Steffensen, T. (2021). Estimating disability prevalence and disability-related inequalities: Does the choice of measure matter? *Social Science & Medicine*, 272, 1-8.
- Amilon, A., Østergaard, S.V. & Olsen, R.F. (2021). *Mennesker med handicap: Hverdagsliv og levevilkår 2020*. VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.
- Australian Bureau of Statistics (2024). *Disability, Ageing and Carers, Australia: Summary of Findings*. <https://www.abs.gov.au/statistics/health/disability/disability-ageing-and-carers-australia-summary-findings/latest-release>
- Beskæftigelsesministeriet (2018). *Aftale om udmøntning af satspuljen for 2019 på beskæftigelsesområdet*. Beskæftigelsesministeriet.
- Bredgaard, T., Amby, F., Holt, H. & Thuesen, F. (2020). *Handicap og beskæftigelse: Fra barrierer til broer*. Djøf Forlag.
- Cappellari, L. & Tatsiramos, K. (2015). With a little help from my friends? Quality of social networks, job finding and job match quality. *European Economic Review*, 78, 55-75.
- Danmarks Statistik (2019). *2019-opregningens effekt på Arbejdskraftundersøgelsens hovedtal*. Danmarks Statistik.
- Danmarks Statistik (2022). *Erhvervsuddannelser falder fortsat i popularitet*. Danmarks Statistik.
- Danmarks Statistik (2025a). *RAS200: Erhvervs- og beskæftigelsesfrekvenser (ultimo november) efter område, herkomst, alder (16-66 år), køn og frekvens*. <https://www.statistikbanken.dk/KAS205>
- Danmarks Statistik (2025b). *Statistikdokumentation for Arbejdskraftundersøgelsen (AKU) 2024 4. kvartal*. Danmarks Statistik.

Defactum (2022). *Multisygdom i den danske befolkning: Forekomsten af multisygdomsmønstre og sammenhængen med sociodemografiske faktorer og helbredsrelateret livskvalitet*. DEFACTUM, Region Midtjylland.

Department for Work and Pensions U.K. (2023). *Employment of disabled people 2022*. <https://www.gov.uk/government/statistics/the-employment-of-disabled-people-2022/employment-of-disabled-people-2022>

Di Lego, V., Lazarevič, P. & Luy, M. (2019). The Male-Female Health-Mortality Paradox. In D. Gu, & M. E. Dupre (Eds.), *Encyclopedia of Gerontology and Population Aging* (pp. 5070-5077). Springer International Publishing.

DØRS (2025). *Dansk Økonomi Efterår 2024*. De Økonomiske Råd.

European Commission (2017). *Progress Report on the implementation of the European Disability Strategy (2010-2020)*. European Commission.

FN (2017). *FN's Konvention om rettigheder for personer med handicap*. Udenrigsministeriet.

Frølich, A. & Stockmarr, A. (2022). *Multisygdom i Danmark: Beskrivelse af sygdomsclustre og social ulighed*. Videns- og forskningscenter for multisygdom og kronisk sygdom, Slagelse Sygehus, Region Sjælland.

Graham, C.W., Inge, K.J., Wehman, P., Seward H.E. & Bogenschutz, M.D. (2018). Barriers and facilitators to employment as reported by people with physical disabilities: An across disability type analysis. *Journal of Vocational Rehabilitation*, 48(2), 207-218.

Jakobsen, V., Christensen, M.L. & Mikkelsen, C.H. (2024). *Handicap og beskæftigelse 2023*. VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.

Jezek, A.H., Ahlmark, N.G., Christensen, A.I. & Ekholm, O. (2023). *Sundheden blandt borgere med etnisk minoritetsbaggrund. Udtræk fra Den Nationale Sundhedsprofil 2021*. Sundhedsstyrelsen.

Kjeldsen, M.M., Houlberg, H.S. & Høgelund, J. (2013). *Handicap og beskæftigelse: Udviklingen mellem 2002 og 2012*. SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

Larsen, B. & Høgelund, J. (2009). *Handicap og beskæftigelse: Udviklingen mellem 2002 og 2008*. SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

- Larsen, M., Jakobsen, V. & Mikkelsen, C.H. (2020). *Handicap og beskæftigelse 2019: Viden til at understøtte at flere personer med handicap kommer i beskæftigelse*. VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.
- Larsen, M., Jakobsen, V. & Mikkelsen, C.H. (2021). *Handicap og beskæftigelse 2020: Viden til at understøtte at flere personer med handicap kommer i beskæftigelse*. VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.
- Larsen, M., Jakobsen, V. & Mikkelsen, C.H. (2022). *Handicap og beskæftigelse 2021*. VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.
- Larsen, M., Jakobsen, V. & Mikkelsen, C.H. (2023). *Handicap og beskæftigelse 2022*. VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.
- Leveille, S.G., Resnick, H.E. & Balfour, J. (2000). Gender differences in disability: Evidence and underlying reasons. *Ageing Clinical and Experimental Research*, 12, 106-112.
- Marin, A. (2012). Don't mention it: Why people don't share job information, when they do, and why it matters. *Social Networks*, 34(2), 181-192.
- Miiller, M.M., Høgelund, J. & Geerdsen, P.P. (2006). *Handicap og beskæftigelse: Udviklingen mellem 2002 og 2005*. Socialforskningsinstituttet.
- Myers, A., Ward, B., Wong, J. & Ravesloot, C. (2020). Health status changes with transitory disability over time. *Social Science & Medicine*, 244, 1--7.
- OECD (2022). *Disability, Work and Inclusion: Mainstreaming in All Policies and Practices*. OECD Publishing.
- Rambøll (2009). *Evaluering af handicapindsatsen: Barriereanalyse*. Rambøll Management Consulting.
- Rode Larsen, M. & Høgelund, J. (2014). *Handicap, uddannelse og beskæftigelse*. SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.
- Rode Larsen, M. & Høgelund, J. (2015). *Handicap og beskæftigelse: Udviklingen mellem 2002-2014*. SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.
- Rode Larsen, M. & Larsen, M. (2017). *Handicap, beskæftigelse og uddannelse i 2016*. SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

- Rosenkilde, S., Klitgaard, M.B., Ekholm, O., Nielsen, M.B.D. & Thygesen, L.C. (2023). *Udvikling i forekomsten af mental sundhed blandt erhvervsaktive i Danmark*. Statens Institut for Folkesundhed.
- STAR (2025). *Fleksjob*. <https://star.dk/indsatser/indsatser-ved-sygdom-nedslidning-mv/fleksjob>
- StataCorp (2023). *Stata Survey Data Reference Manual: Release 18*. Stata Press.
- StataCorp (2025). Subpopulation estimation – Subpopulation estimation for survey. In StataCorp (Ed.), *Stata Survey Data Reference Manual: Release 19* (pp. 69–75). Stata Press.
- Sundar, V., O'Neill, J., Houtenville, A.J., Phillips, K.G., Keirns, T., Smith, A. & Katz, E.E. (2018). Striving to work and overcoming barriers: Employment strategies and successes of people with disabilities. *Journal of Vocational Rehabilitation*, 48(1), 93-109.
- Sundheds- og Ældreministeriet. (2017). *Den Nationale Diabetesbehandlingsplan*. Sundheds- og Ældreministeriet.
- Sundhedsdatastyrelsen (2023). *Dødsårsagsregisteret*. <https://www.esundhed.dk/Emner/Hvad-doer-vi-af/Doedsaarsager>
- Thomsen, L.B. & Høgelund, J. (2011). *Handicap og beskæftigelse: Udviklingen mellem 2002 og 2010*. SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.
- Thuesen, F. & Sharmshiri-Petersen, D. (2020). Sociale netværk og deres betydning for jobsøgning og beskæftigelse. In T. Bredgaard, F. Amby, H. Holt & F. Thuesen (Eds.), *Handicap og beskæftigelse: Fra barrierer til broer* (pp. 107-131). Djøf Forlag.
- Trimble, L.B. & Kmec, J.A. (2011). The role of social networks in getting a job. *Sociology Compass*, 5(2), 165-178.
- U.S. Bureau of Labor Statistics (2022). *Persons with a disability: Barriers to employment, types of assistance, and other labor-related issues – July 2021*. U.S. Bureau of Labor Statistics.
- van der Zwan, R. & de Beer, P. (2021). The disability employment gap in European countries: What is the role of labour market policy? *Journal of European Social Policy*, 31(4), 473-486.

Van Oyen, H., Bogaert, P., Yokota, R.T.C. & Berger, N. (2018). Measuring disability: a systematic review of the validity and reliability of the Global Activity Limitations Indicator (GALI). *Archives of Public Health*, 76(1), 1-11.

Videnscenter for Handicap (2020). *Status, Barrierer og Metoder i Beskæftigelsesindsatsen for mennesker med handicap*. Videnscenter for Handicap.

WHO (2001). *International Classification of Functioning, Disability and Health*. World Health Organization.

Økonomi- og Indenrigsministeriet. (2018). *Økonomisk Redegørelse, maj 2018*. Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Bilag 1 Udvalgte opgørelser for seks hovedkategorier af handicap

Bilagstabel 1.1 Personer med handicap fordelt efter, om handicappet er større eller mindre. I alt og særskilt efter type af handicap, 2024. Vægtet procent.

	Mobili- tetshandi- cap	Sanse- og kommuni- kations- handicap	Psykisk handicap	Kognitivt handicap	Sygdom	Andet	Handicap i alt
Større handicap	36,1	25,3	50,9	42,6	30,7	47,0	39,6
Mindre handicap	63,9	74,7	49,1	57,4	69,3	53,0	60,4
I alt	100	100	100	100	100	100	100
Opregnet antal	328.319	18.352	159.596	131.506	223.126	157.446	1.018.346
Uvægtet antal	1.017	57	527	411	697	555	3.264

Bilagstabel 1.2 Personer med handicap fordelt efter alder ved handicappets opståen. I alt og særskilt efter type af handicap, 2024. Vægtet procent.

	Mobili- tetshandi- cap	Sanse- og kommuni- kations- handicap	Psykisk handicap	Kognitivt handicap	Sygdom	Andet	Handicap i alt
Medfødt	4,2	32,9	5,6	54,9	8,7	10,3	13,4
1-15 år	5,4	15,6	17,5	7,5	10,8	8,8	9,4
16-29 år	23,8	16,4	24,7	10,8	24,4	22,8	22,1
30-39 år	18,7	7,7	13,3	5,2	11,5	16,2	13,9
40-49 år	18,8	9,3	9,7	4,9	18,6	16,8	15,1
50-64 år	20,1	11,9	7,8	4,7	18,2	16,3	15,0
Ved ikke	9,1	6,2	21,4	11,9	7,7	8,9	11,0
I alt	100	100	100	100	100	100	100
Opregnet antal	328.319	18.352	159.596	131.506	223.126	157.446	1.018.346
Uvægtet antal	1.017	57	527	411	697	555	3.264

Bilagstabel 1.3 **Personer med handicap fordelt efter højeste fuldførte uddannelse. I alt og særskilt efter type af handicap, 2024. Vægtet procent.**

	Mobili- tetshandi- cap	Sanse- og kommu- nikations- handicap	Psykisk handicap	Kognitivt handicap	Sygdom	Andet	Handi- cap i alt
Grundskole	27,6	24,6	33,3	40,5	20,7	23,6	28,0
Gymnasial uddannelse	7,0	11,7	14,7	21,5	11,4	9,5	11,5
Erhvervsfaglig uddan- nelse	41,0	18,9	24,4	15,1	31,3	33,2	31,3
Kort- og mellemlang videregående uddan- nelse	18,5	27,5	21,0	14,8	23,9	23,1	20,4
Lang videregående uddannelse	6,0	17,3	6,6	8,1	12,6	10,7	8,7
I alt	100	100	100	100	100	100	100
Opregnet antal	323.263	18.352	158.809	130.039	220.270	155.297	1.006.030
Uvægtet antal	1.007	57	525	408	689	549	3.235

Anm.: Oplysninger om uddannelse er baseret på registerdata fra 2023.

Bilagstabel 1.4 **Personer med handicap fordelt efter, i hvilket omfang de oplever, at deres handicap eller længerevarende helbredsproblem begrænser dem i sociale sammenhænge. I alt og særskilt efter type af handicap, 2024. Vægtet procent.**

	Mobilitets- handicap	Sanse- og kommuni- kations- handicap	Psykisk handicap	Kognitivt handicap	Sygdom	Andet	Handicap i alt
Slet ikke	20,9	14,4	2,2	4,4	33,2	18,1	18,0
I ringe grad	25,4	27,8	13,2	14,8	26,3	19,8	21,5
I nogen grad	39,4	45,8	46,8	50,7	31,3	39,6	40,4
I høj grad	14,3	12,0	37,7	30,1	9,2	22,6	20,1
I alt	100	100	100	100	100	100	100
Opregnet antal	327.525	18.352	159.596	131.506	223.126	157.077	1.017.181
Uvægtet antal	1.015	57	527	411	697	554	3.261

Bilagstabel 1.5 **Personer med handicap fordelt efter, i hvilket omfang de oplever, at deres handicap eller længerevarende helbredsproblem begrænser dem i arbejdsmæssige sammenhænge¹. I alt og særskilt efter type af handicap, 2024. Vægtet procent.**

	Mobilitets- handicap	Sanse- og kommuni- kationshan- dicap	Psykisk handicap	Kognitivt handicap	Sygdom	Andet	Handicap i alt
Slet ikke	11,3	13,1	3,8	5,4	29,4	12,0	13,5
I ringe grad	24,8	39,0	11,2	14,1	25,7	16,0	20,4
I nogen grad	32,4	25,8	31,9	37,0	19,6	30,7	29,7
I høj grad	13,8	12,0	22,4	21,0	7,6	16,1	15,0
Helt uden for arbejds- markedet	17,8	10,1	30,8	22,5	17,7	25,2	21,4
I alt	100	100	100	100	100	100	100
Opregnet antal	326.313	18.352	157.803	130.473	222.252	156.925	1.012.119
Uvægtet antal	1.011	57	523	409	694	554	3.248

Note: ¹ Spørgsmålet er stillet til beskæftigede, ledige og personer uden for arbejdsstyrken, der enten har lovning på arbejde (om mere end 3 måneder), eller som ønsker arbejde. De resterende personer, som vi betegner som 'helt uden for arbejdsmarkedet', er tilføjet til beregningsgrundlaget for at få et billede af de arbejdsmæssige begrænsninger i gruppen af personer med handicap som helhed.

Bilagstabel 1.6 **Personer med handicap fordelt efter arbejdsevne opgjort på en skala fra 1 til 10. I alt og særskilt efter type af handicap, 2024. Vægtet procent og vægtet gennemsnit.**

	Mobilitets- handicap	Sanse- og kommuni- kationshan- dicap	Psykisk handicap	Kognitivt handicap	Sygdom	Andet	Handicap i alt
1-3	23,9	18,8	47,1	33,9	20,3	33,5	29,4
4-7	32,1	9,9	32,0	41,1	18,8	30,6	29,7
8-10	44,0	71,2	20,9	25,0	60,9	35,9	40,9
I alt	100	100	100	100	100	100	100
Gennemsnit	6,3	7,6	4,5	5,3	7,2	5,6	6,0
Opregnet antal	328.319	18.352	159.203	131.506	223.011	156.938	1.017.330
Uvægtet antal	1.017	57	525	411	696	553	3.259

Anm.: Spørgsmålsformulering: "Hvordan opfatter du din arbejdsevne nu? Angiv på en skala fra 1 til 10, hvor 1 betyder, at man slet ikke kan arbejde, og 10 betyder, at man har fuld arbejdsevne". Personer, der har svaret 'ved ikke', er frasortet.

Bilagstabel 1.7 **Personer med handicap fordelt efter arbejdsmarkedsstatus. I alt og særskilt efter type af handicap, 2024. Vægtet procent.**

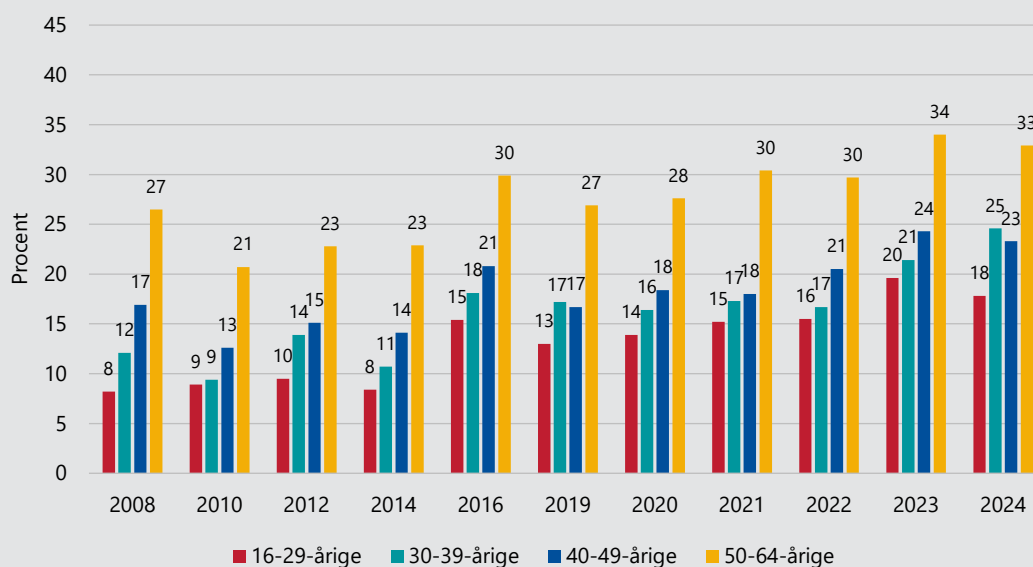
	Mobilitets- handicap	Psykisk handicap	Kognitivt handicap	Sygdom	Andet ¹	Handicap i alt
Beskæftiget	72,3	39,1	43,4	70,8	61,6	61,2
AKU-ledig	2,9	8,2	8,5	4,1	3,1	4,8
Uden for arbejdsstyrken	24,8	52,7	48,1	25,0	35,3	34,1
I alt	100	100	100	100	100	100
Opregnet antal	328.319	159.596	131.506	223.126	175.799	1.018.346
Uvægtet antal	1.017	527	411	697	612	3.264

Note: ¹ På grund af for få observationer har vi i denne tabel lagt 'Sanse- og kommunikationshandicap' under 'Andet' kategorien.

Bilag 2 Bilagsfigurer til kapitel 2

Bilagsfigur 2.1 Andel mænd med handicap opdelt på aldersgruppe, 2008-2024

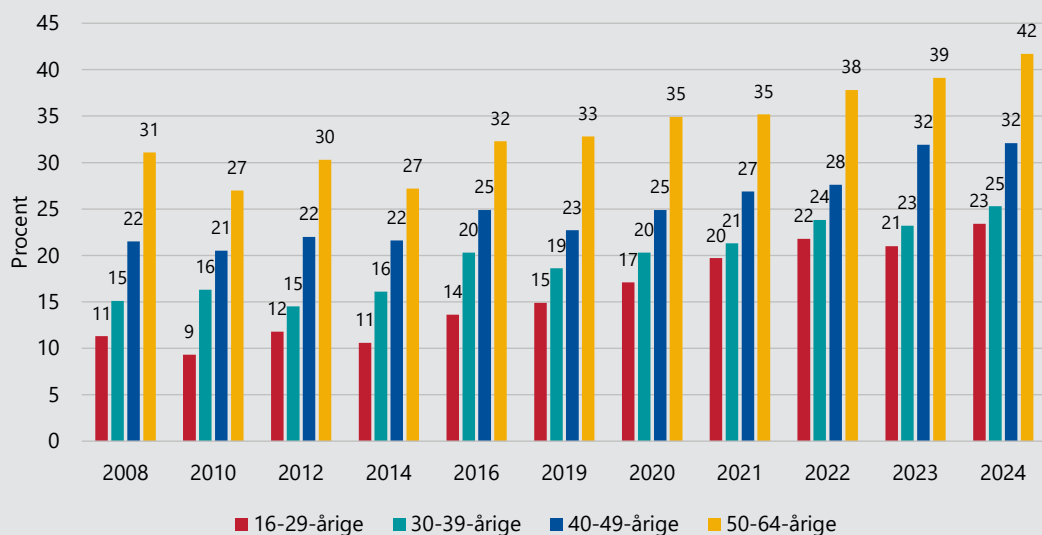
Andel mænd i alderen 16-64 år, der har et handicap, særskilt for 16-29-årige, 30-39-årige, 40-49-årige og 50-64-årige, udvalgte år i perioden 2008-2024. Vægtet procent.

Anm.: Statistisk signifikant forskel mellem årene for: a) 16-29-årige: 2014-2016, 2016-2019, 2022-2023, b) 30-39-årige: 2008-2010, 2010-2012, 2012-2014, 2014-2016, 2022-2023, c) 40-49-årige: 2008-2010, 2010-2012, 2014-2016, 2016-2019, 2022-2023, d) 50-64-årige: 2008-2010, 2010-2012, 2014-2016, 2016-2019, 2020-2021, 2022-2023. Tal for året 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 7.2.2.

Bilagsfigur 2.2 Andel kvinder med handicap opdelt på aldersgruppe, 2008-2024

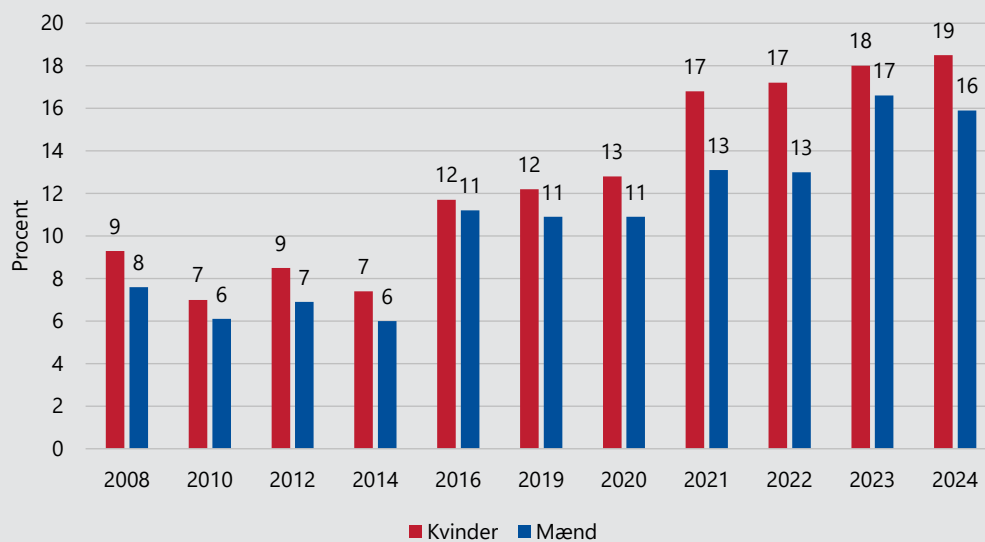
Andel kvinder i alderen 16-64 år, der har et handicap, særskilt for 16-29-årige, 30-39-årige, 40-49-årige og 50-64-årige, udvalgte år i perioden 2008-2024. Vægtet procent.

Anm.: Statistisk signifikant forskel mellem årene for: a) 16-29-årige: 2010-2012, 2014-2016, 2019-2020, 2020-2021, b) 30-39-årige: 2014-2016, c) 40-49-årige: 2014-2016, 2022-2023, d) 50-64-årige: 2008-2010, 2010-2012, 2012-2014, 2014-2016, 2021-2022. Tal for året 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 7.2.2.

Bilagsfigur 2.3 Andel med et mindre handicap opdelt på køn, 2008-2024

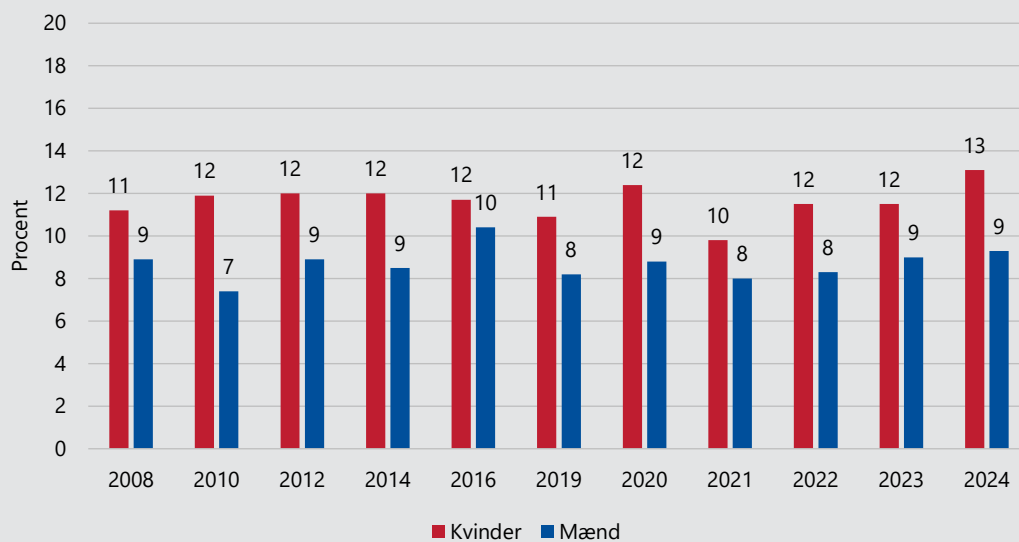
Andel af befolkningen i alderen 16-64 år, der har et mindre handicap, særskilt for kvinder og mænd, udvalgte år i perioden 2008-2024. Vægtet procent.

Anm.: Statistisk signifikant forskel mellem årene for: a) mænd: 2008-2010, 2010-2012, 2012-2014, 2014-2016, 2020-2021, 2022-2023, b) kvinder: 2008-2010, 2010-2012, 2014-2016, 2020-2021. Tal for året 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 7.2.2.

Bilagsfigur 2.4 Andel med et større handicap opdelt på køn, 2008-2024

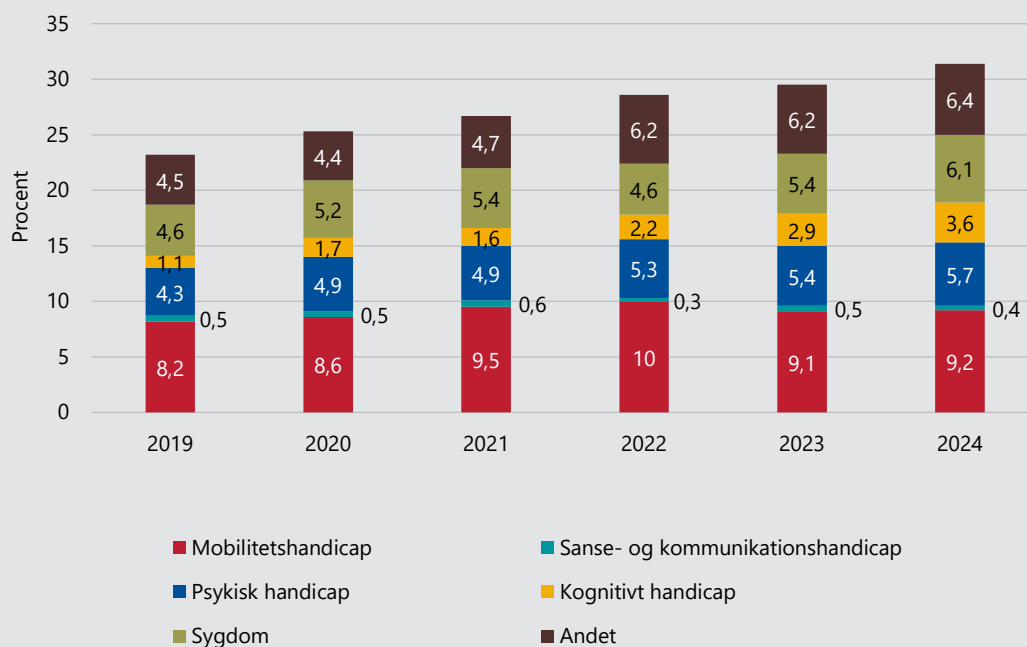
Andel af befolkningen i alderen 16-64 år, der har et større handicap, sæskilt for kvinder og mænd, udvalgte år i perioden 2008-2024. Vægtet procent.

Anm.: Statistisk signifikant forskel mellem årene for: a) mænd: 2008-2010, 2010-2012, 2014-2016, 2016-2019, b) kvinder: 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022, 2023-2024. Tal for året 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 7.2.2.

Bilagsfigur 2.5 Andel kvinder med forskellige handicaptyper, 2019-2024

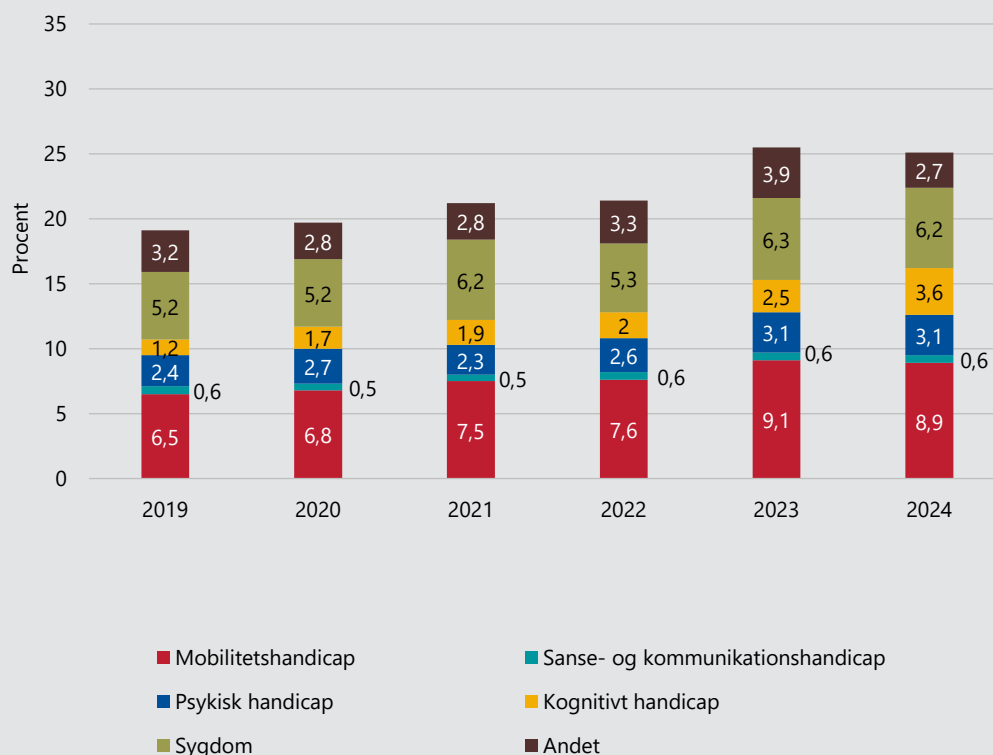
Kvinder i alderen 16-64 år fordelt på, om de har forskellige typer af handicap, 2019-2024. Vægtet procent.

Anm.: Mindre databrud mellem 2019 og 2020, fordi de 26 fortrykte svarkategorier, der er anvendt ved spørgsmålet om væsentligste handicap, blev ændret en smule mellem de to år: 'Autisme eller Aspergers syndrom' blev ændret til 'autismespektrumforstyrrelser', 'udviklingshæmmet' blev ændret til 'udviklingshandicap', og som eksempel på 'hjerneskade' blev tilføjet 'blodprop i hjernen mv.' (Larsen et al., 2021). Statistisk signifikant forskel i fordelingen for årene: 2019-2020, 2021-2022, 2022-2023.

Bilagsfigur 2.6 Andel mænd med forskellige handicapter, 2019-2024

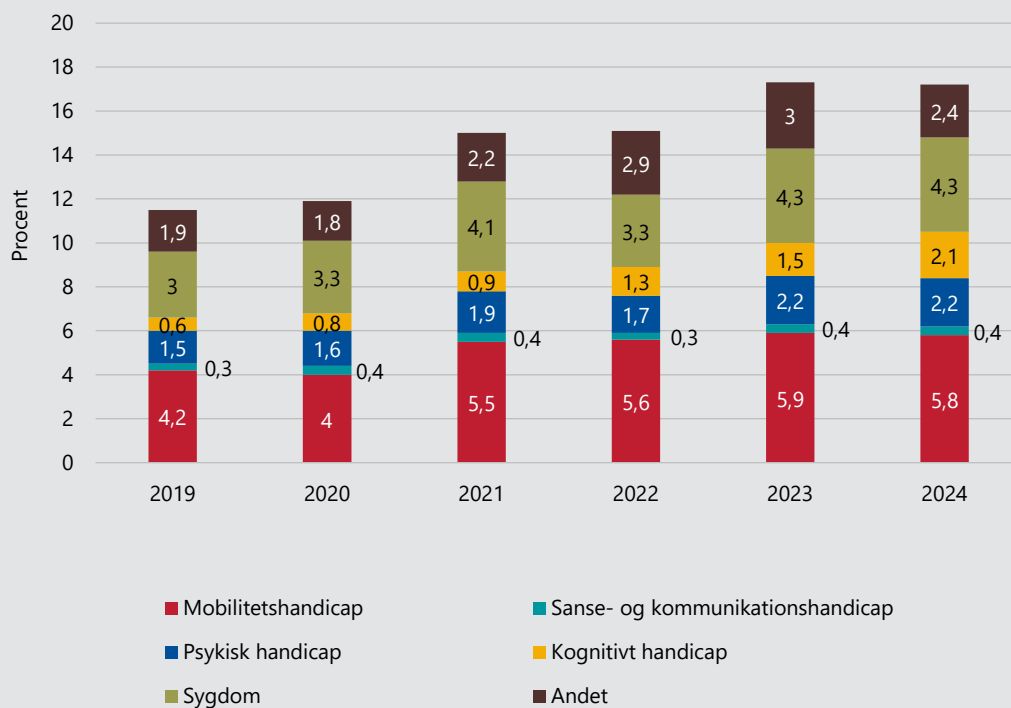
Mænd i alderen 16-64 år fordelt på, om de har forskellige typer af handicap, 2019-2024. Vægtet procent.

Anm.: Mindre databrud mellem 2019 og 2020, fordi de 26 fortrykte svarkategorier, der er anvendt ved spørgsmålet om væsentligste handicap, blev ændret en smule mellem de to år: 'Autisme eller Aspergers syndrom' blev ændret til 'autismespektrumforstyrrelser', 'udviklingshæmmet' blev ændret til 'udviklingshandicap', og som eksempel på 'hjerneskade' blev tilføjet 'blodprop i hjernen mv.' (Larsen et al., 2021). Statistisk signifikant forskel i fordelingen for årene: 2022-2023 og 2023-2024.

Bilagsfigur 2.7 Type af handicap for personer med mindre handicap, 2019-2024

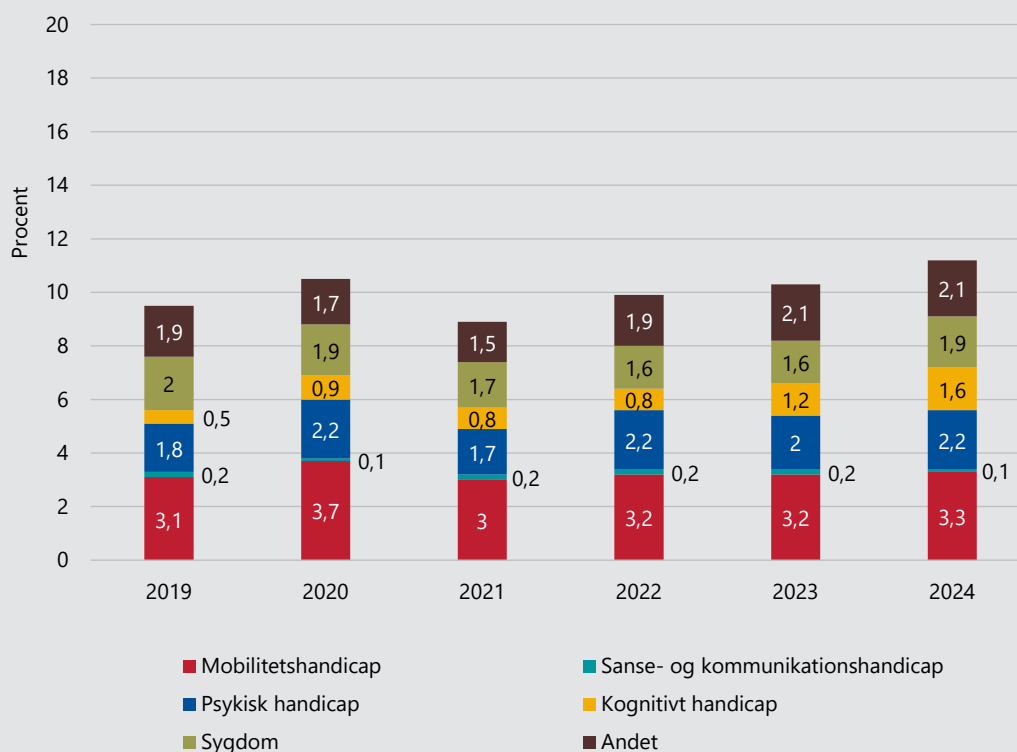
Andel af befolkningen i alderen 16-64 år, der har et mindre handicap, opdelt på handicaptyper, 2019-2024. Vægtet procent.

Anm.: Mindre databrud mellem 2019 og 2020, fordi de 26 fortrykte svarkategorier, der er anvendt ved spørgsmålet om væsentligste handicap, blev ændret en smule mellem de to år: 'Autisme eller Aspergers syndrom' blev ændret til 'autismespektrumforstyrrelser', 'udviklingshæmmet' blev ændret til 'udviklingshandicap', og som eksempel på 'hjerneskade' blev tilføjet 'blodprop i hjernen mv.' (Larsen et al., 2021). Statistisk signifikant forskel i fordelingen for årene: 2020-2021, 2021-2022, 2022-2023, 2023-2024.

Bilagsfigur 2.8 Type af handicap for personer med større handicap, 2019-2024

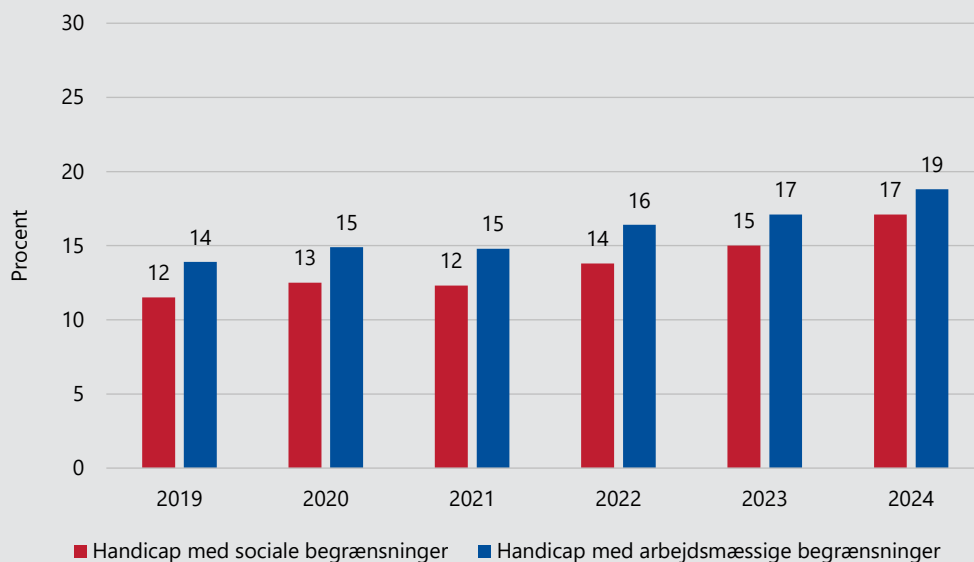
Andel af befolkningen i alderen 16-64 år, der har et større handicap, opdelt på handicaptyper, 2019-2024. Vægtet procent.

Anm.: Mindre databrud mellem 2019 og 2020, fordi de 26 fortrykte svarkategorier, der er anvendt ved spørgsmålet om væsentligste handicap, blev ændret en smule mellem de to år: 'Autisme eller Aspergers syndrom' blev ændret til 'autismespektrumforstyrrelser', 'udviklingshæmmet' blev ændret til 'udviklingshandicap', og som eksempel på 'hjerneskade' blev tilføjet 'blodprop i hjernen mv.' (Larsen et al., 2021). Statistisk signifikant forskel i fordelingen for årene: 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022.

Bilagsfigur 2.9 Andel personer med handicap opdelt på, om man oplever sociale eller arbejdsmæssige begrænsninger – 2019-2024

Andel af befolkningen i alderen 16-64 år, der har et handicap, og som oplever, at deres handicap begrænser dem i hhv. sociale eller arbejdsmæssige sammenhænge, i perioden 2019-2024. Vægtet procent.

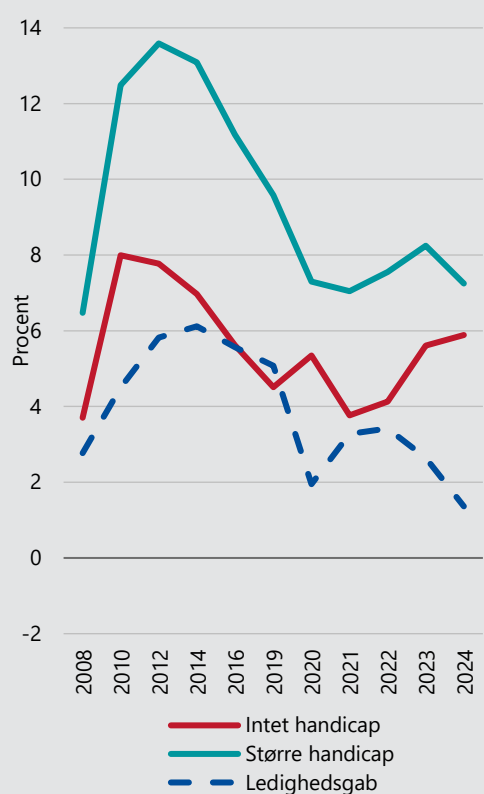
Anm.: Kategorierne 'handicap med sociale begrænsninger' og 'handicap med arbejdsmæssige begrænsninger' er ikke gensidigt udelukkende – personer kan derfor godt optræde i begge kategorier, hvis de både oplever sociale og arbejdsmæssige begrænsninger. Statistisk signifikant forskel mellem årene for: a) Handicap med sociale begrænsninger: 2019-2020, 2021-2022, 2022-2023, 2023-2024, og b) Handicap med arbejdsmæssige begrænsninger: 2019-2020, 2021-2022, 2023-2024.

Bilag 3 Bilagsfigurer til kapitel 3

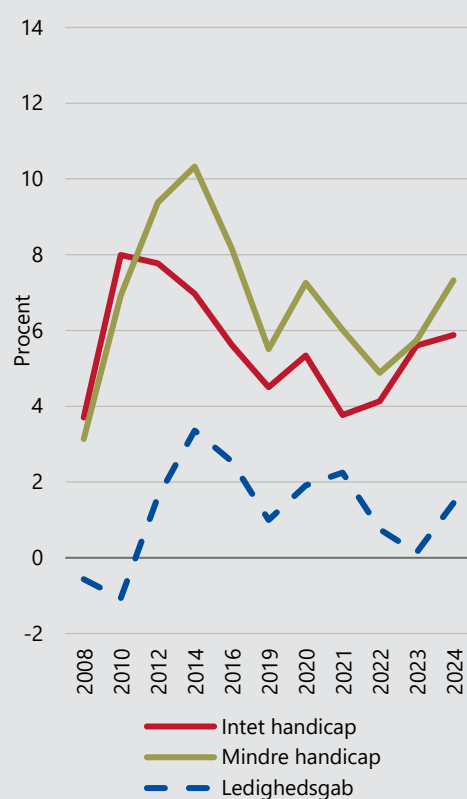
Bilagsfigur 3.1 Ledighedsgab mellem personer med hhv. større og mindre handicap og personer uden handicap

Andel ledige med og uden handicap og ledighedsgabet¹ mellem de to grupper. Særsilt for a) personer med større handicap og b) personer med mindre handicap, udvalgte år i perioden 2008-2024. Vægtet procent.

a) Personer med større handicap

b) Personer med mindre handicap

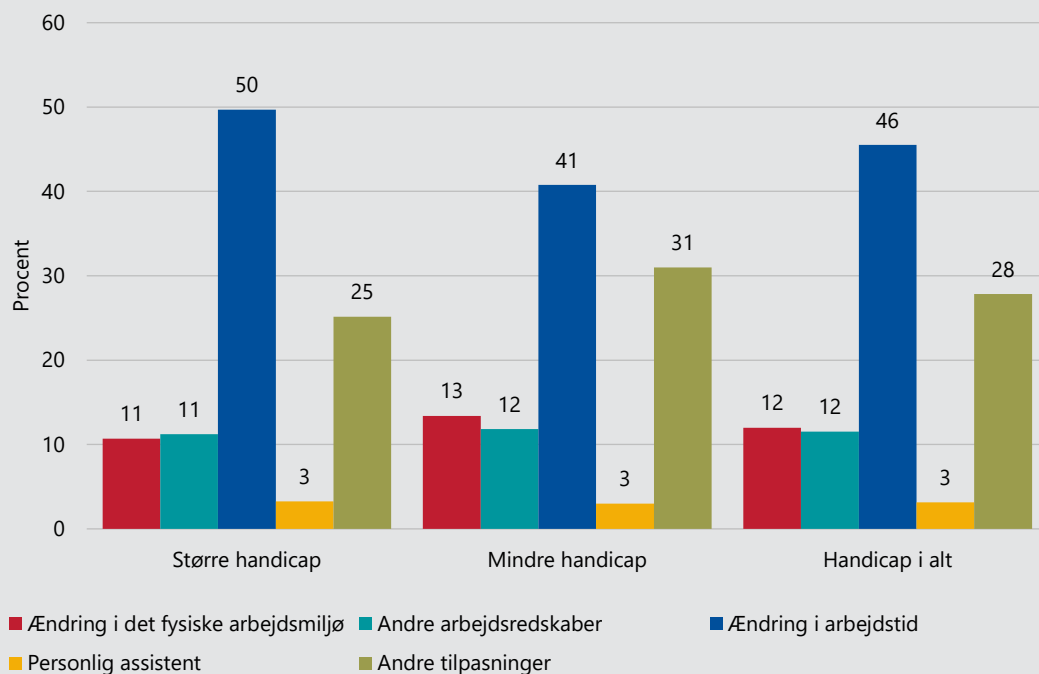

Anm.: For opregnet og uvægtet antal, se afsnit 7.2. Tal for året 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 7.2.2.

Note: ¹ Ledighedsgabet er beregnet som ledighedsprocenten for personer med handicap minus ledighedsprocenten for personer uden handicap.

Bilagsfigur 3.2 Hvilke tilpasninger er der blevet lavet på din arbejdsplads grundet dit handicap?

Beskæftigede eller tidligere beskæftigede fordelt efter, hvilke tilpasninger der er blevet lavet grundet personens handicap på den nuværende eller tidligere arbejdsplads. Særsilt for personer med større og mindre handicap samt handicap i alt, 2024. Vægtet procent.

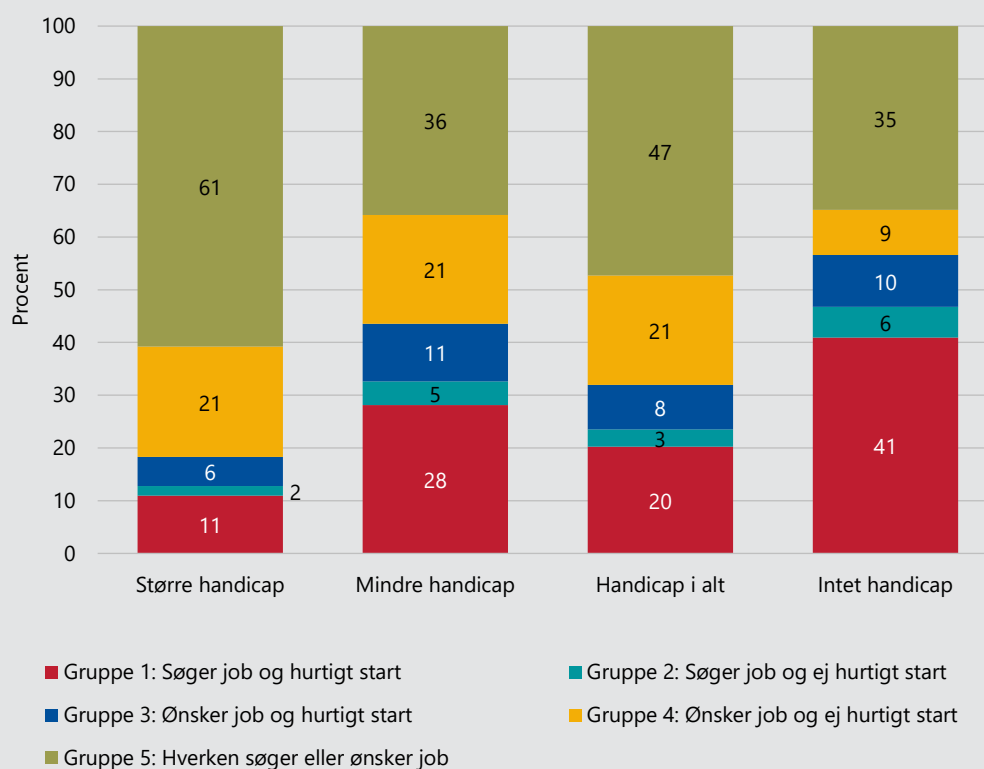
Anm.: Respondenterne har haft mulighed for at afkrydse flere kategorier, hvorfor andelen ikke summer til 100. Uvægtet antal observationer og opregnet antal: større handicap: 674 (240.584), mindre handicap: 868 (216.673), handicap i alt: 1.542 (456.778).

Spørgsmålsformulering: "Hvilke tilpasninger er der/blev der lavet på grund af dit helbred eller handicap på din aktuelle/tidligere arbejdsplads?"

Bilag 4 Bilag til kapitel 4: Ydelser

Bilagsfigur 4.1 Ikke-beskæftigede i grupper efter, om de søger og ønsker job og kan tiltræde straks, ekskl. førtidspension

Ikke-beskæftigede med handicap fordelt efter, om de søger job, ønsker job, og om kan starte på et job inden for 2 uger, 2024. Ekskl. Førtidspension. Vægtet procent.

Anm.: Uvægtet antal observationer og opregnet antal: større handicap: 353 (110.691), mindre handicap: 437 (130.721), handicap i alt: 790 (241.721), intet handicap: 1.208 (351.123).

Note: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem hhv. a) større handicap vs. intet handicap, b) mindre handicap vs. intet handicap, c) handicap i alt vs. intet handicap.

Bilagstabel 4.1 Ikke-beskæftigede med handicap fordelt efter ydelseskategori.¹
Særskilt for gruppe 1, gruppe 2-3, gruppe 4, gruppe 5 og alle ikke-beskæftigede², eksklusive førtidspensionister 2024. Vægtet procent.

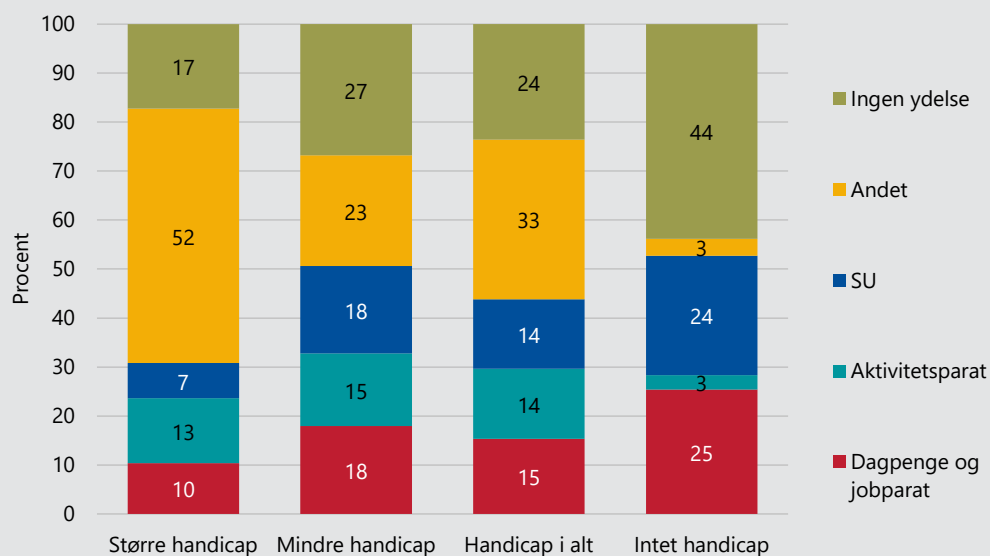
	Gruppe 1	Gruppe 2 + 3	Gruppe 4	Gruppe 5	Alle ikke-beskæftigede
Dagpenge og jobparat	31	9	3	3	10
Aktivitetsparat	8	21	17	16	15
SU	14	22	10	19	16
Tilbagetrækningsydelse	-	-	-	16	8
Andre ydelser	19	23	50	31	32
Ingen ydelser	-	-	-	15	20
I alt	100	100	100	100	100
Opregnet antal	48.920	28.218	50.178	114.097	241.412
Uvægtet antal	158	88	147	397	790

Anm.: Oplysninger om ydelser stammer fra DREAM-registeret.

Note: ¹ Se Boks 4.2 for inddeling af ydelser ² Se Boks 4.1 for inddelingen af ikke-beskæftigede i gruppe 1-5.

Bilagsfigur 4.2 Ydelser til ikke-beskæftigede, der søger eller ønsker job, eksklusive førtidspensionister

Ikke-beskæftigede, ekskl. førtidspensionister, der søger eller ønsker job, fordelt efter forskellige typer af ydelser. Særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicappet er større eller mindre, 2024. Vægtet procent.

Anm.: Uvægtet antal observationer og opregnet antal: større handicap: 130 (43.405), mindre handicap: 263 (83.910), handicap i alt: 393 (127.315), intet handicap: 780 (228.812).
Oplysninger om ydelser stammer fra DREAM-registeret.

Note: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem hhv. a) større handicap vs. intet handicap, b) mindre handicap vs. intet handicap, c) handicap i alt vs. intet handicap.

